

ČERVENEC 1910.

SVAZEK 27.

STUDIUM

THEOLOGIE, UMĚNÍ A VĚDY.

CONGREGANS
CONGREGABO

POŘÁDÁ A S POMOCÍ PŘÁTEL BOŽÍCH A
STUDIA VYDÁVÁ ANTONÍN LUDVÍK STŘÍŽ.

STARÁ ŘÍŠE NA MORAVĚ.

TISKLI FRANTIŠEK JOSEF TRNKA V TŘE-
BÍCI, FRANTIŠEK KUSÁK VE VYŠKOVĚ A
KRYL A SCOTTI V NOVÉM JIČÍNĚ NA MOR.

GEOR6 MINNE / LAETHEM / KŘEST KRISTŮV / DŘEVORYT

JEHO SV. P. N. VELEKNĚZE PIA X.

HOMILIE

PROMLUVENÁ ZA POSVÁTNÉHO
OBŘADU PO TOM, KDY BB. MUŽOVÉ,
JOSEF ORIOL A KLEMENS MARIA
HOFBAUER BYLI VŘAZENI DO SE-
ZNAMU SVATÝCH, 20. KVĚTNA 1909.

TIHODNÍ Bratři, milí synové. —
K dnešní slavnosti Kristova Na-
nebevstoupení ta slova nejvíce se
odnášejí, která, jako píseň ví-
tězná, jsou promísena chválami Božími:
Vystupuje na výsost, jatou vedl za-
jatost, dal dary lidem (Ef. IV, 8). Těmito
slovy i poddaná starému otroctví svoboda synů
Božích i přidané dary svatosti se vynášejí. To-
hoto dvojího údělu účastnou chtěl míti Bůh
svoji Nevěstu, za přispění často těch, kteréž
předzvěděl i předustanovil, aby
byli připodobnění obrazu Syna
jeho (Řím VIII, 29). Což jiného zajisté jest

jatá zajatost, leč osvobození od otroctví hříchu? Oč jiného pak svatí lidé úsilovněji pečovali, než o to, aby se svých šíjí otrocké svrhli jho, vložené na ně buď lstí dábelskou, neb vlastními chťíci? Dostačič na dva nesmrtelné patřiti Muže, kteří řízením Božské Prozřetelnosti nyní do svatých nebešťanů seznamu úřadem Naším vřazeni byli. Známo zajisté, mnoho-li z Pekla chřtánu vyrvala ozdoba Barcelonská, Josef Oriol, jehož velikost lásky se ukázala jak v nadlehčování ostatních bēd, tak i nejvíce v uzdravování duší. Ne méně to prokázal rodiny Alfonsiánské zvelebovatel slavný, Klemens Maria Hofbauer, jenž i příkladem mládí svého, porušeného věku nebezpečnostvými vedeného, i plodonosného potom kněžství pracemi to především konal, že jaté osidly viny rozvazuje, vedl je k věcem vyšším.

Avšak Kristus do výsosti vstupuje, netoliko přirozenost lidskou sprostil pout, nýbrž zahrnul ji dary nebeské milosti. Přijmete, dí, moc s hůry přicházejícího na vás Ducha Svatého (Sk. I, 8). Odtud obnovená jest tvář země; jakoby na novém nebi svaté rozběhly se ohně, dané za světlo národův; to jest, podivné ctnosti lidé,

v nichž by moudrosti a rozumu, rady a síly, umění a zbožnosti darové vynikali. Nuže, jestliže Kristovo nanebevstoupení jest naším spomožením, jak má S. Lev Veliký (Serm. I, de ascens. Dni), jest nanejvýš záhodno, viděti, jakou sobě cestu oni razili, kdož s ním vystoupili. Žádné zajisté pochybnosti neobsahuje tvrzení Augustinovo: S Kristem (na nebesa) nevystoupila pýcha, ani lakota, ani rozmařilost (Serm. II, de asc. Dni). Naproti tomu však dostanou křídla jako orlové (Isai. XL, 31), kdož těch, které dnes uctíváme, následovati budou ducha sniženost, světskými záležitostmi pohrdání, života bezúhonnost, nejvíce v tomto čase, kdy člověk hříchu, syn ztracení . . . se protiví, a vyvyšuje se nad vše, co slove Bůh (II. Thess. II, 4); kdy tak hluboko zaražen jest v myslích kořen všech zel, žádostivost (I. Tim. VI, 10); kdy jest všeobecně ve společnosti lidské, věci všechny měřiti hamižným ziskem nebo rozkoší, nikoli spravedlností a čestností. A proto, jestli jeho vlastní spása, jestli dobro obecné, jestli katolického jména čest komu na srdci leží, následovati neváhej těch, jež

oslavovati tě těší (S. Aug. XLVII, de Sanctis).

Ty pak, nejmilostivější Bože, skrze vyprošené od Nás nové Nebeštany, jež tvým svatým jsi naplnil Duchem, dejž milosti sílu, abychom jejich šlépějí následující, zavedili s jejich láskou a ctnostmi ostatními, abychom tímž duchem se oděli, duchem, kterýmž oni sami zdravé nauky a Církve svobody a práv neohroženými obránci se ukázali. Dejž, aby k lepším radám se uchýlili zajatcové co nejčtetnější, kteříž, majíce svobodu jako za zástěru zlosti (I. Petr. II, 16), nikterak si nepamatují, co Tebou, jakožto autorem, napsáno jest: Kde Duch Páně, tam svoboda (II. Kor. III, 17); a rovněž: Ejhle, kteříž se oddalují od tebe, zahynou (Žalm L XXII, 27). Nás pak a ty, kteří s Námi se činí, ochraňujž od úkladů nepřátel; uděl, aby z prospěchu svatých ovcí dostalo se Nám útěchy; Petrovu lodičku, slabosti Naší svěřenou, a všechny v ní shromážděné řidiž k přístavu spásy a pokoje, skrze Ježíše Krista Syna tvého Pána našeho, jemuž s Tebou a s tímž svatým Duchem chvála budiž, a čest a sláva věčná.

✱

NA NEBEVSTOUPENÍ / DIPTYCH U MNICHOVĚ

JEHO SVAT. PIA X. LIST O NOVÉM VYDÁNÍ LAT. VULGÁTY.

MILÉMU SYNU AIDANU GASQUETO-
VI, OPATU, KONGREGACE ANGLO-
BENEDIKTINSKÉ PŘEDSTAVENÉMU,

PIUS X. PAPEŽ.

MILÝ SYNU, POZDRAVENÍ A APO-
ŠTOLSKÉ POŽEHNÁNÍ.

VĚŘENÝ členům Řádu Be-
nediktinského úkol bádání a
přípravných studií, o něž by
se opíralo nové vydání Latin-
ského Překladu Písem, jemuž se dostalo
jména Vulgáty, považujeme rozhodně za tak

vznešený, že vřele blahopřáti musíme nejen tobě, nýbrž vůbec všem tvým sodálům a z nich nejvíce těm, kteří budou pomocníky tohoto slavného podniku. Pracného a klopotného podjímáte se díla, na němž důmyslně, dle svědectví Otcův, mužové proslavení učeností, ba několik i z počtu samých Papežův, ne se zdařilým zcela úsilím se lopotili. Když se opravdově chopíte věci této slavné, není žádné pochybnosti, že dojdete cíle úkolu svěřeného, kterýžto cíl záleží v obnovení původního textu Jeronymianského Překladu Biblí, vinou pozdějších století ne málo porušeného. Osvědčená, jakou Benediktini slynou, paleografie a historických disciplin znalost, a jejich chvalně známá v bádání vytrvalost svědčí o jejich učenosti a dávají plnou záruku, že dokonale probádáte staré kodexy Latinského Překladu Písem, všechny, o nichž známo, že po tyto časy se zachovaly v bibliotekách Evropských; a mimo to že bude vaší starostí, všude shledávati a na světlo vydati kodexy, které snad dosud někde zastrčeny leží. Aby pak toto vyhledávání dalo se s obtížemi co možno nejmenšími, jest velmi žádoucí, aby každému z vás bylo dovoleno se ho účastniti; a proto představeným archivův

a bibliotek studie vaše naléhavě doporučujeme, nikterak nepochybující, že pro svou k vědám a Kniham svatým náklonnost budou vám prokazovati veškeru blahovůli. — Obzvláštní přednost této věci, a očekávání, které vůči vám zaujala Církev, dále povaha těchto časův, jimž dlužno vzdáti nepopíratelnou chválu, že tohoto druhu bádání provádějí tak, aby všestranně jevílo se býti bezúhonným; takové vskutku jsou okolnosti, a tudíž jasně z toho vysvítá, že dílo toto musí býti provedeno úplně do konce a dokonale, a jeho vodítkem že musejí býti normy, které pro discipliny tohoto druhu se oceňují nejvýše. Myť ovšem nahlížíme, že potřeba vám dlouhého času, abyste s výsledkem zdařilým dílo toto skončili; neboť o takovou jedná se věc, kterou dlužno podniknouti a provésti s duchem prostým starostí a spěchu. A neméně jest Nám jasno, jak velikého nákladu peněžitého k podniku tak rozsáhlému jest potřeba: pro kteroužto příčinu kojíme se naději, že tomuto nesmrtelnému dílu nebude scházeti takových, kdož svým jméním budou je ochotně podporovati, získávající si tím o Písmo Svaté a o křesťanské Náboženství veliké zásluhy. A k těmto právě, zrovna jako

k vám, na počátku znamenitého podniku tohoto vznášíme My své vyzvání, aby s Námi na toto dílo přispívali; neboť ti, kdož se dobrým věnují studiím, štědrými rukama mají býti podpírání. Jakožto nápomoc světél a milostí nebeských, a jako důkaz Naší obzvláštní lásky, Apoštolské požehnání tobě a těm vůbec i zvlášť, kdož svého ducha neb ruky pomocné tomuto vele-důležitému dílu propůjčí, láskyplně v Pánu udělujeme.

Dáno v Římě u S. Petra dne 3. prosince v roce 1907, Pontifikátu Našeho pátém.

PIUS PP. X.

ARNOŠT HELLO

ÚVOD K RUYSBROECKOVI

VĚT pokračuje a stárne. Od té doby, co pokračuje a stárne, opakuje pokolením, jež se rodí, pomíjejí a umírají, slova Písma. Pokolení kladou se k odpočinku jedna po druhých; neboť země jest bohata hroby. Avšak slova Písma zůstávají. Věkové kupí se kolem nich jako otroci, přinuceni obnovovati jejich věčné mládí, i sledují po sobě v této plodné práci.

Nuže, mezi slovy Písma, ačkoliv všechna vztahují se ku všem věkům světa, jsou některá, jež jakoby přednost dávala jistým stoletím, a zdá se, že naše označeno jest zvláště tímto slovem krátkým, jež padá s nebe, aniž by se vysvětlovalo zemí, tímto slovem proroka Nářků:

Desolatione desolata est omnis terra: quia nullus est qui recogitet corde. (Jerem. XII., 11.)

Čím toto slovo jest hlubší, tím spíše uniká těm, jichž se týká a k nimž směřovalo. Protože ohavnost spuštění rozhostila se na zemí, poněvadž nikdo nerozjímá ve svém srdci, země neuvědomuje si ho. Táž ledabylost, jež brání, by se v srdci nerozjímalo, zastírá, by se neviděla nutnost tohoto rozjímání, a když svět jde bez něho, zdá se, jakoby ani vesměrná spousta neměla žádného vztahu s všeobecnou ledabylostí a všeobecnou lhostejností.

A nejedná se pouze o to, by se rozjímalo v duchu; v srdci dlužno rozjímati. Tajemství, jež jest u kořene všeho, tuto se zvláště objevuje. Jsou slova, jichž třeba se dohadnouti, a jež znesvěcujeme, vysvětlujíc je.

ÚVOD K JANU RUYSBROECKOVI

Hledal jsem v dobách minulých ty, kteří rozjímalí ve svém srdci; hledal jsem z nich ty, kteří žili v Duchu Svatém. Neboť jinde marně jsem usiloval o to, bych potkal, co jsem hledal. Naleznuv mnohé velké osobnosti, jež učinily, čeho Jeremiáš požaduje, předvedl jsem minulého léta lidem věku XIX. blahoslavenou Angelu Foliňskou; letošního roku představuji jim Jana Ruysbroecka, toho, jehož století zašla přezvala Podivuhodným, a ježž věk přítomný zůstavil v zapomenutí.

Povím o něm málo slov. Lépe jej ukázati než analysovati. Nepotřebuje komentáře.

Mezi těmi, kteří, překročivše oblasti světla člověckého, odešli vyžádat si útočiště k posvátnému stínu velikého oltáře, největší, dle Diviše Kartusiána jsou svatý Diviš Areopagita a Jan Ruysbroeck Podivuhodný. Svatý Diviš ustavuje základní zákony theologie mystické, Jan Ruysbroeck je aplikuje. Svatý Diviš staví svíci na svícen, Jan Ruysbroeck zažehuje plamen. Oba jsou osleplí přílišným světlem; nepohnuti přílišnou rychlostí. Oba vznášejí se na horách, oba sklánějí hlavu, když chtějí býti slyšeni. Jejich slovo jest cestou, již konají z lásky k jiným lidem. Avšak mlčení

jest jejich vlastí. Zářivý jas jejich jazyka vyplývá z blahovůle jejich dobroty; posvátná temnota, v níž rozpínají svá orlí křídla, jest jejich oceánem, jejich kořistí a jejich slávou.

Nesmírnost zavírá rty, protože staví se na odpor vysvětlování.

Věci obyčejné mohou se říci; věci neobyčejné mohou se pouze koktati. Zdá se, že koktání svatého Diviše, Angely, Ruysbroecka jsou nutkána zmírati ve stínu a v mlčení, kdež byla počata, jako vyhnanci, kteří v usebrání hlubším než obyčejně jakoby byli pocítili zadutí rodného vzduchu a uviděli s očima zavřenýma zvonici svého kostela.

Oceán plamenů, jenž by hořel nepohnutě, podobal by se poněkud stylu Ruysbroeckově.

Jest vyšší než blankyt, hlubší než oblak a čtyři obzory byly by mu oděvem příliš těsným. Avšak v této velikosti vše jest přesno, určito. Jest tu vše nesmírné; není zde nic mlhavého.

Vzdušná veleba těchto plamenných kontemplací jest úrodnější než útroby země, sladší než dýchání spícího dítěte. Zvláštním u tohoto křesťanského a katolického záření jest to, že úkon mu sleduje jako stín sleduje tělu.

Vně pravdy vystupováním vzdaluje se ten, jenž vystupuje od těch, kteří zůstávají v pláni.

Avšak velicí orthodoxní kontemplatoři vystupováním stávají se něžnějšími k malému, něžnějšími k chudému, pochopitelnějšími svými potřebami. Ti nepílí do kraje slávy, aniž by se nestřetli s láskou ve středu kontemplace.

Čím mrak jest černější, tím pohled jest hlubší; čím kontemplace jest vyšší, tím tajemství jest neprozkoumatelnější; tím pohled kontemplatora jest hlubší, aby uchopil v její propasti lidskou bídu, tím milosrdnější, aby zval, tím sladší, aby se líbil, vřelejší, aby miloval, něžnější, aby pomáhal.

Něha a měkost vzrůstá s vysokostí, a když kontemplator nemůže již říci, co vidí, protože slova se nedostává, jeho učení jest hlubší onoho dne než obyčejně.

Posluchač cítí, že neklade překážky slovu jeho předmět, nýbrž že slovo nepostačuje k jeho předmětu, a mlčení kontemplatora stává se podstatným stínem věcí, jichž ne- vyslovuje.

Ruysbroeck psal v dialektu své země; Surius jej přeložil do latiny. Já jej přeložil do franciny.

Surius vzkřísil autentický text Ruysbroeckův. Nesmírná práce, jíž se věnoval, prokázala lidstvu nesmírnou službu. Prohledal nesčetné rukopisy, ozřejmil, vybral z nich to pravé a odvrhl tisíce stránek zfalšovaných, jež k nim byly přimíseny.

Protože kniha, do níž svedl sebraná díla Ruysbroeckova, obsahovala nesčetná opakování, neboť tytéž rukopisy naskytovaly se častokráte s nepatrnými odchylkami, mohl jsem ještě dosti zhustiti látku a představit ve svazku mnohem menším podstatu genia Ruysbroeckova. Kladu v záhlaví děl Ruysbroeckových jeho život, psaný kterýmsi kartusiánem, jeho současníkem, a předmluvu Suriovu.

Z jakési ochoty zároveň lidské i božské Ruysbroeck označuje úskalí oceanu, v němž pluje. Předpověděl a odsoudil kvietisty s energií a přesností podivuhodnou. Nejsubtilnější a nejplodnější odstíny bludův odhalil svým pohledem jak pronikavým, tak šířky objímajícím.

Zdá se, že obezřelost přísluší přirozeně těm, kdož se ubírají cestou úzkou. Avšak Ruysbroeck honosí se opatrností, jež přibírá

vznešený ráz na výšině, kdež se jeví. Tot opatrnost v nesmírnosti.

Ruysbroeck vidí pravdu s hůry a blud z dálky. Jeho nejvroucnější a nejsmělejší inspirace jsou provázeny přesnou analysou, kdež jsou zaznamenány ohnivými tahy bludy, do nichž lidstvo upadne. V o k r a s e s v a t e b d u c h o v n í c h, klada proti lživému a nečinnému klidu pokoj pravý a činný, popisuje, analysuje a odsuzuje kvietismus s takovou přesností a takovou jistotou v celku i v podrobnostech, že nic by nemohlo býti škrtnuto z této podivuhodné malby, aniž k ní přidáno, kdyby byla vytvořena ku konci století XVII.

A zvláště to jest překrásné v těchto analysách bludů, že neoslabují nadšení, k němuž jsou přimíseny. Obyčejně obezřelost jest studená. Zde obezřelost jest žhoucí. Blud jest zprohledán skrz na skrz, proniknut, do naha vysvlečen, ukázán tím, čím jest sám v sobě, totiž záporem, negací.

Kvietismus jest vyvrácen v O k r a s e s v a t e b d u c h o v n í c h. V S a m u e l o v i pantheismus jest analysován, zbaven škrabošky, poražen a zničen. Století XVII. a XIX. jsou ukázány předem s bludy, jimž podléhají, a s pravdami, po nichž dychtí.

A Ruysbroeck poráží blud, aniž by se k němu snižoval. K vůli vyvracování nese-
stupuje s výšin, kamž jej rozjímání uneslo.

Obyčejně rozlišování jsou studená: Ruys-
broeck jest vznešený i když analyzuje; neboť
oheň spravuje veškeré úkony jeho života.

„Působnost Boha v nás, praví kdesi, ne-
uděluje nám s Bohem ani jednotu jsoucnosti,
ani jednotu podstaty, avšak jednotu lásky.
Přece však jsme blaženi . . . , mezi láskou
nesmírnou, a posvátnou temnotou a černou
nocí bez rozměrů. Nuže, tato černá noc, toť
světlo nedostupné, v němž rozjímá božskou
přirozenost . . . Láska způsobuje, že jsme po-
hlceni propastmi a oděni v její moc: tam se
ztrácíme, nikoliv pokud se týká naší pod-
staty, avšak pokud se týká citu radosti . . .
Nejedná se ani o jednotu přirozenosti, ani
o jednotu bytnosti, avšak o jednotu lásky.

Bytnost Boha jest nestvořena, naše jest
stvořena; propast ta jest nepřekročitelná a
rozdílnost věčná. Nikdy záznaky lásky to
nevymaží, nikdy snubními záchvaty nedocílí
se sjednocení přirozenosti . . . Kdybychom
se ztratili pokud se podstaty týká, zbavení
poznávání a lásky, byli bychom neschopni

blaženosti. Naše bytnost jest nesmírnou samotou, pouští s nedohlednými obzory, v níž Bůh žije a kraluje atd.“.

V témže okamžiku vyučuje a žhne. Podává vysvětlení o povaze ohně; avšak nevychází z tavírny.

Na horách, výše než oblaka, vida bouře pod sebou, rozpomíná se na ty, kteří jsou dole, kteří zvedají hlavu a kteří budou vystupovati.

Vystupování, jež rozmar řídí, končí hroznými pády. Avšak když katolický kontemplator slézá hory, stín Boha jest na vrcholu. Právě proto jistota vzrůstá s výší.

U těch, kteří nevidí, jméno mysticismu a jméno bláznovství jsou dvě synonyma. V hloubce tohoto poblouzení jest jako vždy pravda, a protože blud jest nesmírný, i pravda jest nesmírná. Rozum obsahuje a vidí jisté skutečnosti. Pod ním jest bláznovství, jež ztratilo onen stav úctyhodný, pravý, počestný, ba i posvátný, jenž jest stavem rozumným.

Bůh chraň, abychom nedosti ctili, abychom nedosti obdivovali rozum! Jest vznešeným darem a bláznovství je nepřítomnost rozumu.

Avšak výše než rozum orthodoxní mysticismus vidí, slyší, dotýká se a cítí to, čeho

rozum není schopen viděti, slyšeti, dotýkati se a cítiti. Vládne nad rozumem a přetvořuje ho.

Bláznovství jest v odporu s rozumem. Mysticismus mu panuje.

Bláznovství je ztráta věcí rozumu. Mysticismus jest jejich plným, celým, nadbytečným držením, dovršeným věcmi shůry.

Mysticismus a bláznovství jsou tedy dvěma výrazy nejabsolutnější kontradikce.

Bláznovství převrací ducha; rozum jej vzpřimuje; mysticismus jej unáší. Avšak aby byl unešen, třeba především, aby byl vzpřímen.

Jako k vůli svatosti dlužno býti člověkem ctnostným, tak k vůli mysticismu nutno býti především rozumným.

Bláznovství jest čířým poblouzením, rozum nese jistou dávku věcí pravdivých. Mysticismus obsahuje trest pravdy.

Jest jistá nízká moudrost, jež odvažuje se přivlastňovati si jméno moudrosti, protože jest dosti obmezena, by neviděla, čeho se jí nedostává. Těsnost jejího obzoru dopřává jí ohavného daru býti spokojena sama sebou.

Mysticismus jest jinou moudrostí, moudrostí shora, jež vidí dosti daleko, než aby

nespatřila krátký dosah svého vidění. Velikost kontemplace jest bezvadným zrcadlem, v němž vidí svou nedostatečnost. Nezměrnost míst, jež obývá, poskytuje jí překrásného daru svatého opovrhování sama sebou.

Tímto opovržením zvětšuje se její velikost, a s touto velikostí zvětšuje se její dobrota.

Tento Ruysbroeck, jehož starodávnost pojmenovala sublimním Kontemplatorem, míval soucit s ptáky, a bratří, kteří trásli se před ním obdivem, přicházeli k němu s takovýmto slovem: „Otče, padá sníh; co se stane s těmito ubohými zvířátky?“

Bratří přicházeli prositi velikána toho za ptáčky, protože velikán ten byl pravým kontemplatorem! Kdyby jeho výše byla bývala znepokojující, nebyli by se odvážili mluvit o malých věcích. Falešný velikán jest bez soucitu.

Věc podivuhodná! řeklo by se, že slabost jest splnomocněna soucitem, jež vnuká, k tomu, aby vryla na čelo velikosti autentické písmeno pravdy. Zajisté, chudý, nuzný klade na čelo velikého muže posvátné t h a u, jímž znamenání jsou tito vyvolení, a toto t h a u, toť soucit.

Ohledně tohoto divuplného svazku kontemplace a soucitu svatý Bernard jest hluboký. Uváděje tato slova Jeremiášova: Dcera mého lidu jest ukrutná jako pštros pouště, dodává, že pštros jest ukrutný, protože neletá. Pštros jest ukrutný, protože nerozjímá. Toto skvostné sdružení ideí, nad nímž se duch ledabylý s úžasem pozastaví, jest samozřejmo duchu hlubokému. Výšiny zjemňují duši, velebnost ji ztišuje, kontemplace jest obměkčující.

Kdokoliv sledovati bude let orla, spatří, že zanechává za sebou ve vzduchu světlou brázdu a tato brázda slove dobrotou.

Protože svatý Jan spočíval na prsou Ježíšových, byl orlem Patmosským a sladkým apoštolem lásky. Příliš z blízka slyšel sedmero hromů, než aby nebyl něhou proniknut.

Čím Ruysbroeck jest osamocenější pouští, do níž tajemný krkavec nosí samotáři stravu, již Bůh mu určil, tím více oko jeho se rozvírá na potřeby tohoto života, na bídu lidí. Čím více roste, tím více se shýbá. Čím více jest schvacován samotou, tím bližším se stává soucítěním. Nedivte se tedy, když slyšíte, že miloval tolik zvířata; neboť ta měla veliký podíl na spáse Ninive, a šířka milosrdenství

jest rovna jeho výšce. Bychom změřili, kterak bylo široké, pozorujte, kterak bylo vysoké toto milosrdenství, jež unášelo do neznámých oblastí samotáře Zeleného Údolí.

Hudba a mathematické vědy, tak oddělené v duchu všedním, naprosto sousedí ve skutečnosti. Hudba, jejímž účelem jest vyjádřiti nevyslovitelné, jest ze řádu věcí nejprísněji uzákoněných a nejethernějších. Uniká tíži zemské, avšak neuniká více než hvězdy oné aritmetické pravidelnosti, jež jest zákonem veleby a velebou zákona, oné dokonalé a nepřemožitelné poslušnosti, jíž podstatně honosí se hvězdy a harmonie. Ruysbroeck jest vzdušný jako zpěv a přísný jako hvězda. Svoboda jeho pohybův a jejich elitní pohrda splývají v témže zářivém jasu. Kdyby jedno zmenšeno bylo, druhé by bylo ohroženo. Smělost a jistota unášejí ho na svých křídlech pokojných a vítězících. Smělost jej nestrhuje; jistota ho nespoutává: obě týmiž vzmachy pracují, plynou z téhož východiska, směřují k témuž cíli. Mohutnosti, jež jakoby rozděleny byly dole, snoubí se pokojně na výšinách.

Necht sebe výše jsou oblasti, v nichž blýská a hřmí, Ruysbroeck vidí blesk pod

sebou ; avšak ani oka nepřimhouří ; vidí blankytem, jenž jest nad hřmícími prostorami.

Kdysi svatý Diviš pravil :

„Trojice vyšší než příroda, ty, která trůníš nad věcmi moudrosti božské, ó ty, jež jsi dobrotivá a více než to, proved a uveď nás na vrchol prorockých věštev, více než neznámý, více než skvoucí, více než svrchovaný, k ohnisku, kde tajemství theologie, jednoduchá, absolutní, nepohnutelná tajemství pootevívají se do nejasné temnoty mlčení, jež hlaholí tajemstvími do mrákav oslňujících, do temnot položených výše než světlo, do neviditelnosti, do nedotknutelnosti dokonalé a zajištěné, do mrákoty matné, jež obklopuje jasem nad veškerou krásu duchy svedené světlem. Oh ! ejhle moje modlitba ! hle, čeho si žádám. U tebe, milý Timotheji, u tebe rád bych viděl, by šípy tvého srdce lukem této žádosti byly napnuty, bys pohroužil se v kontemplaci ! Opust smysly, vzdej se rozumových dovedností, všeho smyslového a pochopitelného, všech věcí, jež jsou, všech věcí, jež nejsou, a nad veškerou důkaznou průvodnost povznes se, pokud to dovoleno, k sjednocení s Tím, jenž jest nad všelike vědění a bytnost. Osvobozen, sprostěn, očistěn

ÚVOD K JANU RUYSBROECKOVI

ze sebe a ze všech věcí, bez pout, s nohama volnýma snad vystoupíš k nadpřirozenému paprsku božské mrákoty.“ (M y s t i c k á T h e o l o g i e, kap. I.)

Takový jest plášť svatého Diviše; Ruysbroeck jej dostal z rukou svého otce.

Řeč Ruysbroeckova jest panenským lesem, v němž pocestný nezbloudí. Jsou to hlubiny, rokle, výšiny, srázné svahy, horstva, bouře, propasti, temnoty, víry světla, černé stíny, třpytivé chvění hvězd.

Avšak pokoj svrchovaný vznáší se s křídlyma rozpjatýma nade všemi těmito bouřemi světla a stínu; nepřekonatelná jasnota schvacuje, objímá, proniká a tříští všechny tyto výbuchy světla a všechny tyto temnoty.

Ustavičná bázeň zde panuje.

Nikdy zde není strachu.

Ta propast beze dna, o níž stále mluví, jest opravdu strašlivá; avšak tato propast jest přítelem.

O k r a s a s v a t e b d u c h o v n í c h n a d c h n u l a p o d i v e m v š e c h n y m y s t i c k é d o k t o r y . V ý k ř i k y j e j i c h o b d i v u , p o k r y t é t e d h l u k e m , j e n ŝ z d o l a v y s t u p u j e , v z b o u z e l y d r u h d y

všechny ozvěny křesťanského světa. Vše veliké na zemi dávalo si dostaveníčko v Zeleném Údolí, a osvětlení poutníci, kteří obdrželi několik vět, jež spadly se rtů samotáře, odcházeli, obtěžkáni svým pokladem a rozjímalí ostatek svého života vzácná a krátká slova, jež jim byla pověděna.

Rozpravy Ruysbroeckovy, jeho výkřiky a jeho touhy podobají se také poutníkům, kteří si dávají dostaveníčko v samotě, v níž Bůh žije a kraluje. Nejsou to bytosti ujařmené a usazené, jsou to bytosti putující a hledající.

Jsou to poutníci veliké svatyně; a když přicházejí k dostaveníčku, padají na kolena, aniž by mluvili. Průběhem cesty byli ještě schopni ploužiti se a žvatlati; avšak když došli tam, kam spěchali, zmožení rozkoší bezmocnosti, do níž klaněním jsou přivedeni, vrhají se pospolu do přenesmírného mlčení a do náramného vzlykotu.

Dnes více než kdy jindy duše hladoví a žízní. Nalezl jsem v zemi Ruysbroeckově tento chléb a toto víno, a pokusil jsem se zanésti je do Francie; modlete se za toho, jenž vám je nabízí v tomto okamžiku.

JANA RUYSBROECKA: UČITELE BOŽ-
SKÉHO A NEJVZNEŠENĚJŠÍHO KON-
TEMPLATORA, DVĚ PÍSNĚ
VELENÁBOŽNÉ

PÍSEŇ PRVNÍ

ĚRU, jest mi se proč radovati nad
čas v lásce, třebaže svět to snést
nemůže, a hrubci o tom ponětí
nemají. Těmto-li se svěřím se
svým jásotem, o mou čest mne olupují. Lépe
jest, abych to prozatím snášel, jsemť sobě
vědom, že nad časy trvám, a to mne plní
veselím, jaké jest neznámo davům. Neb bu-
deme-li chtít zpytovat nitro své, snadno
vypozorujem, že tyto trampoty jsou naší

mzdou. Kdokoli pravdu poznati a proniknouti ždá, musí odebrat se v nitro své a žítí nad smysly: anoť poznání jasné z nejhlubšího nitra vychází: a šťastni ti, kterým se to zdařilo: nikdo tak lehko se jim nevyrovná. Již jsem vyšel ze všeho. Podstata má tolik na statky jest bohata, že mne nikdo nezvábí. Druhdy, kdy bíděně polapen a v tenatech držán jsem byl, tak mne svět pod mocí měl, že ani dost málo bez obtíží nemohl jsem se hnout: tou měrou do věcí pomíjivých a nicotných jsem zabředl. Avšak nyní jsem volným od těch pout: toť jest, čeho jsem dlouho hledal, oč tak jsem usiloval: a již se cítím svoboden: pročez svaté se oddám prázdní: hrubcům a tupcům výhost dám, jejich vlastním míněním je zanechám, ať se jimi klamou a vyvracejí. Kde od veškeré věčnosti dle Božské Ideje stojím, tam na věky žítí budu. BŮH Všemohoucí, jenž sebe sama celého nám zanechal, láska jestiž nezměrná, a světlo při něm jest. Kdokoli vstoupí do sebe, ten ani lásku, ani bol světa necítí, a nenalézá, leč čistou podstatu, již není cesty, ani míry, nýbrž jest bytím věčným. Cokoliv buďto se čte, buďto se píše, toho-li druhu to jest, navždy potrvá, a samo

v sobě naprosto svobodno jest. Věřte mi, synové, nic v tom není případkem: co sám v sobě kdo poznává a zakouší, z toho právem a zásluhou může se radovati.

PÍSEŇ DRUHÁ

DO řádně pravdu pronikl a v nitru prodlévati zná, takže ni láskou, ani bolem žádné věci dojat nebývá, ten často v sobě předobře se má, a ode vši jest chráněn choroby, neb smysly zevnější se vzhůru pnou. O jaký to přival radostí, Boha požívat! Dle převznešené lásky rad vším mimotným já prošel tak, že duch můj zcela svoboden, a všechněch vazeb prost. Pročež lásky účinky vynáším chválami, neb láska umí ze všelike nouze vyvádět, a z cizích věcí ducha vysvléká, a duši taví, takže roztéká. A koho, při sám Bůh, kdy omrzelost jala z jejích cest? Ó podstato věčná, ty všechny vesměs síly duše pohýbáš: jakmile však ducha do svých samot odvádíš, tu tichne všecken kon, a v tomto pokojném

a mlčícím požívání jasný jest osvěcován pohled, a to dle převznešeného podstaty rázu. Ó žel, že vůbec kdy odtud obracíme se ven. Tam totiž pramene míry neznalého průzrační vyvěrají potokové, z kterýchžto kdokolvěk pije, bez omrzelosti a beze strachu žije. Aniž on to byl vyvolil, proto duch jeho zůstává naprosto svoboden. Věci kdysi vzdálené staly se mu zcela blízkými: a nepozoruje se ničeho, co by mu bylo podobno; v tom právě pozůstává náplň radosti. Častěji nejlépe v nitru má, kdo takto cestami lásky se ubírá. Slyšít slova tajemná, kde všemu se rozumí v jednom: jen abychom tam už byli, kéž Bůh dá: neb požívání Jeho, když jest přítomen, nesmírného skýtá veselí, a působí, že srdce láskou taje a se rozplývá. Ó jak spásonosno jest a slastno, na to vzpomenout!

Leeren leyden cristus ker mengelich:

LIST JANA RUYSBROECKA, DOK-
TORA BOŽSKÉHO A NEJ-
VZNEŠENĚJŠÍHO KONTEMPLATORA,

psaný sestře Markétě de Meerbeka, jeptišce
u S. Kláry v městě Brusselu.

DOZDRAVUJI tě, ač sama-li o to
dbáš. Kdokoli miluje Boha, ve-
škeré úcty hoden jest. Budeš-li
chtíti pravé lásce se oddávati a o ni
se přičiňovati, třeba jest, abys se vystavila
veškerému bolu čili trápení, a zřekla se ne-
zřízené potěchy: a takto láska naučí tě ve-
škeré pravdě, a silou Páně, co se jí přičí,
zažene a porazí. Jestliť láska všech ctností ko-
řenem a ovocem. Účinkem pak výkonů lásky
jest: odmítati, opouštěti, v opovržení a ne-

návisti míti vše, cokoliv časno a pomíjivo jest, dle toho, zdali to ctnostem a lásky výkonům přináší buď prostředek, anebo překážku. Toť života tvého ústavou, toť kánon jest, jejž až k smrti zachovávatí jsi slíbila, a proto zachovávatí jsi vázána a povinna. Důtklivě tedy ti připomínám a tě vybízím, abys se z lásky zapírala, a svobodně rukám Páně se vydávala, a s veškerou péčí a uctivostí sloužila Bohu, jejž miluješ, tělem i duší, ze všech sil a veškerou schopností svou, a tak i ty jej v lásce budeš držeti s tou úctou, již k němu máš, i s druhé strany on s tou, kterou tě bude provázeti přízní, v lásce tě bude chovati. Potom, věru, nikdo tě nebude moci od něho odloučiti, nebo s ním rozdvojiti, neb nějakou překážku mezi tebe a jej nastavovati. Ve všech cvičeních svých a ve všem, co z lásky buďto konáš, nebo pomíjíš, nikoliv potěchu, nikoliv mzdu, aniž cokoliv jiného, leč jeho samého vyhledávej a se domáhej. Náležej mu zcela, naprosto se mu odevzdej, a pravou v duchu svém nalezneš svobodu, kteráž jest: nad všechna cvičení ctností láskou s ním býti spojenu; a jeho duch svědectví vydávati bude duchu tvému, že od věčnosti vyvolenou jsi dcerou a dědičkou Boží: a tehďáž pocítíš, že vyzdvižena jsi **BOHEM** nad sebe samu

a nade všechny věci, a on že chce býti zvláště tvým. Na což mu odpovíš, že navzájem ty chceš býti zvláště jeho, a na místě pode všemi tvory nejniže položeném: a zúplna se zapři do jeho nejsvobodnější vůle, ve svém konání, v nekonání, v útrap snášení, jakkoliv se mu zdá, tak aby život tvůj nad tebe pozdvižen byl ve věčnou svobodu, žádnému panství nepodléhající: a zároveň v tebe pohřížen a stlačen v pokornou odevzdanost bezednou: a též v neobsáhlou rozšířen lásku, všechno prostupující, a posléze rozvinut ve věčné Boží chvále, nemaje nikdy míti konce. Sebou se neobírej, aniž chtěj věděti neb zkoumati, co BŮH s tebou hodlá učinit, nýbrž jemu zcela se odevzdávej. Když BŮH tě vynáší a tobě srdce dodává, ty se ponižuj a pokořuj. Takto totiž, když Archandělem Gabrielem bylo přineseno nejblahoslavenější a ustavičné Panně MARII poselství, že bude Matkou Boží, odpověděla: Ejhle, děvka Páně. Rovněž i K R I S T U S, ačkoli duše jeho se Slovem věčným byla spojena a on byl BŮH a člověk, celého světa sluhou se učinil a všem chtěl býti podoben, aniž jest někomu zvláštním, nýbrž společným pro všechny, kdožkoli si ho přejí. Tak i ty, jeho-li býti, a ne svojí chceš, jak jsi slíbila, společnou budiž jednomu každému v jeho

potřebách, ne však někomu výhradně: tím se stane, že nemírným zármutkem tě nepobouří, přítel-li umře, nebo tebou pohrdnuv, či od tebe upustiv, jiného si zvolí. Minulého léta, když jsem byl ve vašem klášteře, pozoroval jsem, že jest ti smutno: i myslil jsem si, že buď od Boha, aneb od zvláštního nějakého přítele, k němuž chováš nejvíce důvěry, byla jsi opuštěna, anebo že tě souží pokušení, která z venku i uvnitř snad všemožně tě skličují. Proto jsem ti toto chtěl psát. Jestliže totiž přeješ si zachovati duchovní svobodu a pravý mezi tebou a Bohem lásky cvik, a mítí sebe v moci, srdcem svobodným celá se Bohu dávejž, a nezavazuj a nepoutej se k nikomu, kdo by tě od Něho mohl odváděti, anebo na němž sama s láskou a potěšením či příchýlností bys lpěla, anebo kdo by k tobě lnul, ať jest to tvůj zpovědník, či kdokoliv jiný, za zdmi nebo ve zdech kláštera tvého usazený. Neznámť dnes nebezpečnějšího moru, u všech téměř příslušníků veškerých mnišských řádů se rozlézajícího, jako ten, že bezmála všichni o to se přičiňují a vynasnažují, aby každý z nich měli nějakou oporu, na níž by spočívali. Jeden druhého k sobě vábí a druží, a mezi sebou těmito slovy v jakousi smlouvu vcházejí: Buď mi věrným, a uvidíš, že i já budu k tobě

takovým. Prokazuj mi dobrodiní, já totéž budu ti činiti. Všechno mé budiž tvým, a tvoje mojím. Nikdo ať nás nerozloučí, nýbrž jeden druhého pevně se držíme, a nikdo nebude moci nám ublížiti. Navzájem ve všelike potřebě jak ve smrti tak v životě si pomáháme. Avšak tato smlouva a toto zaměstnání není pevno, anyť kořeny toho netkví v Bohu. A ačkoliv možno snad provozovati to bez hříchu smrtelného, přece neděje se to bez mnohých a to závažných hříchů všedních. Neboť takoví, kolikrát se jim zamane, zrána i navečer se scházejí a rozprávky zapřádají dychtí, a nesnesou, aby byli varováni. Jestliže někdo jim něco vytýká, za nepřítele jej považují: i když by jiným zavdávali pohoršení, ani za mák na to nedbají, protože ducha svého od těch věcí nechtějí odtrhnout. Takže nutnonutně jak na dobrých mravech, tak na všelikých ctnostech stále víc a více uvnitř i zevnitř jim ubývá, a oni v nich ochabují. Neb kdo k sobě láká a nekale poutá jiného kohokoliv, jež by měl raději k B O H U propouštět a přivádět, ten jest zkaženým a podvodným a Boha protivníkem. A kdo buď v lidech, buď v jiných vratkých a pomíjivých věcech na výhodu, zisk, aneb požitek se kasá a číhá, ten ve všelikém ctnosti

druhu a způsobu příčí se Svatým a jest jim nepodoben. Z té příčiny Jan, Křtitel Páně, otce, matku, otcovo kněžství, jež mu právem mělo připadnout, pocty a bohatství světa zanechav a opustiv, na poušť se uchýlil, aby stvořením nebyl váben, ačkoli v lůně mateřském byl posvěcen. Avšak ani on sám žádného k sobě nelákal, nýbrž jak učedníky své, tak tvory všechny odesílal a přiváděl k B O H U ; sám však k Němu nepřistoupil, obávaje se svého citu a toužebnosti, aby po stránce smyslové přespríliš nebyl jat a nepřilnul ke KRISTOVU člověčenství, a tak v čistém a volném ducha svého k B O H U vystupování aby mu něco nebylo na závalu, anebo aby nebyl ochromován nějakou utkvělou představou. Rovněž i lidského pokolení Spasitel, živého B O H A Syn, nikoho k Sobě nevábil a nelákal, nýbrž Svým vlastním příkladem učedníky Své a tvorstvo všechno k nebeskému Otci Svému řídil. Ale při tom všechněm Ho milujícím jevil se tak ušlechtilým, spanilým a milostným, že se nemohli zdržeti, aby při pohledu na Něj nerozplývali se příchýlností a láskou : a tak se stávalo, že z přejasného Jeho člověčenství tou měrou na duchu tučněli a tolika obrazy byli zaplněni, že v duchu nikterak nemohli se

povznéstí ku kontemplaci Jeho převýsostného Božství. Pročež Sám praví učedníkům Svým: Jest vám prospěšno, a bych šel k Otci. Neboť neodejdu-li, Utěšitel nepřijde k vám (Jan 16). Všimni si, prosím, toho, že tito svatí Apoštolové, které Pán z veškerého pokolení lidského byl povolal a vyvolil, dokud K R I S T U S ve smrtelném u nich dlel těle, nezpůsobilými a neschopnými byli ku přijetí Ducha Svatého, aniž z oné smyslné lásky, již k Jeho nejcennějšímu člověčenství byli jati, představy a prostředky čili překážky si tvořili. Později však, když, vytrpěv smrt, znova oživlý vstal do slávy své a nade všechna nebesa vstoupil oslaven, všechno přitáhl k Sobě. Dalt Ducha svého všem věrným svým, kteříž se z lásky zapírají a Jemu žijí, kteříž neřestem odumírají a žijí ctnostem, kteříž světem opovrhují a vale mu dávají, a veškeré lásce pozemské vypověděvše, B O H A a Pána svého do Jeho království s láskou následují. Kterížto v skutku život vedou nebeský: anť K R I S T U S v nich žije, B Ů H a člověk: a tak se stává, že i obrazy obdaření jsou, i též obrazů prosti. Jsouť obdaření, neboli pomalování obrazy života a Umučení Pána J E Ž Í Š E, a všech ctností. V duchu však

svém ode všech věcí a jejich spodob naprosto svobodni, nazi a prázdní: a právě proto v božskou přetvoření jsou jasnost: a tak i vycházeti, i vcházeti mohou, a živné vezdy nacházeti pastvy, neboli stravu výživnou. Vycházejíť, člověčenství KRISTOVA obrazy pomalování, k dobrým mravům, ke cvičením svatým, k pěstění všech ctností. Vcházejí pak s téhož Pána JEŽÍŠE duchem bez obrazů do Božství, a tam věčnou nalézají a v držení mají pravdu, statky nesčíslné a nevyčerpatelné, a požitky a rozkoš daleko větší, nežli by stačili pochopiti nebo pojmuti. Takže s hora sytě jsou osvěcováni, a z dola řádně opevnění a chránění, a pravou lásky přirozenost našli. Milujíť jak sebe samy, tak všechny tvory v BOHU, k BOHU a pro BOHA. Milují, řku, sebe v BOHU, aniť v KRISTU se Svatými všemi láskou jedno jsou s BOHEM, věčnou obejmuti blažeností, což KRISTUS na zřeteli měl, když pravil Otci svému: Chci, aby byli jedno, jakož i my jedno jsme, totiž lásky sjednoceností. Milují též sebe a tvory všechny k BOHU, to jest, že s KRISTEM a se všemi Svatými spojení, stojí před obličejem BOHA, věčnou mu poctu a chválu ustavičnou veškerou schopností svých sil

vzdávající. Milují konečně jak sebe samy, tak věci stvořené všechny pro B O H A : aniť i sobě samým odumřeli, i všechnu vůli vlastní do Božské nejdobrolíbeznější přelili vůle: takže i jednajíce, i trpíce, i opomíjejíce, jedné jsou s B O H E M vůle: a tím jak od sebe samých, tak ode všeho jiného, co se jim buď v čase, nebo ve věčnosti může přihoditi, naprosto svobodni jsou a uvolnění: a takto pravého jak vůči B O H U, tak vůči sobě, a vůči smrtelníkům všem pokoje došli. Milujíť (jak jsem pravil) sebe a tvory všechny pro B O H A, to jest, že v pravé lásce, v dobrých mravech a ve všelikých ctnostech B O H U poslušně poddáni jsou. Takovíto lidé, věru, jsou dokonalí, podobni Apoštolům a Svatým všem. V klášterích, v kobkách a ve všech života řeholního stavech naléztí lze převážnou většinu jiných, kteří k této svatosti nikterak nenáležejí. Toho pak druhu jsou, kdož sebe nemilují ani v B O H U, ani k B O H U, ani pro B O H A, nýbrž jak v sobě, tak ve věcech pozemských útěchy, výhod, poct a výsad vyhledávají, po nich pasou, za nimi se honí a po přednosti a vládě nad jinými baží. Oblibujíť si v sobě samých a se domnívají, že veškeré cti jsou hodni. Když něco dělají, anebo něčemu vy-

hnou, když něco vymyslí, anebo něco ustanoví a zařídí, ať je to cokoliv, vždy si myslí, že nikdo jiný by to nemohl udělati řádněji. Jsouť přesvědčeni, že nad všechny ty, mezi kterými prodlévají, jsou mnohem moudřejšími a dovednějšími. Což jest příčinou, že nikdo je nemůže poučovati, řídití čili vychovávatí, anebo jim něco vytýkati, aby u nich docílil sebemenší nápravy: protože povahou svojí jsou tupí, pitomí a pyšní. Jiné však bedlivě a přesně pozorují, sledují, posuzují a peskují. Neznajíť sebe samých: Vlastní své vůli a mrzoutskému pedantství příliš oddáni jsou. Cokoliv dělají, od čehokoliv upouštějí, rozumem to dotvrditi, rozumem to uhájiti usilují, aby se zdálo, že jejich názor po každé stránce jest správný. Tím se stává, že nikdo nemůže odporovati jejich úsudku neb mínění, a oni si namlouvají, či sobě lichotí, že jiné přesvědčují. Tak velmi totiž svou vůli a úsudek svůj milují, že nikomu srdečně se nepodvolují, kdo by chtěl něco jiného než oni. Povahy též pyšné jsou a ještě nezvítězili nad sebou. Nikdo při nich nemůže žíti důvěrně, nikdo s nimi nemůže obcovati, leda ten, kdo se umí přetvařovati, jim pochlebovati, vyhovovati a službičkovati. Kdokoliv jim odporuje, anebo

jest jejich sokem, na toho nevraží, a jak slovy, tak chováním a způsoby jej znehodnocují a pohrdavě odbývají. V jídle, v pití, v obleku a těla pěstění a ve všem, co se jich týká, jsou útlocitní, změkčili a starostliví. Z přátel, z příbuzných, z věcí pozemských, nejinak než jako lidé světští, hned se rmoutí, hned se veselí. Sem a tam jimi zmítá a je zaměstnává péče, strach, úzkost a starostlivost o všechno, co se jim přihoditi může buďto v čase, nebo na věčnosti. Sebe arcit vůči jiným považují za věrné, za to však, dle jejich mínění, jim nikdo nepřeje, jim nikdo není věrným. Ve všech protivenstvích jsou nedůtkliví, netrpěliví a postrádají pokoje. A protože ani dost málo sobě neodumřeli a v každém ohledu naprosto rozkáznění jsou a neodříkavi, BŮH jest jim nadobro cizincem a neznámým. Když pak nějakí dva z tohoto těsta lidé se blíže spřátelí a k sobě přilnou, nikdo je nemůže rozdvojit. Spíše všechny jiné smrtelníky by urazili a popudili, nežli by jeden druhého slovem, či skutkem se dotkli: a tak jeden na druhém visí, tolik jakoby se spikli, že bylo-li druhému buď něco milého, buď něco mrzutého způsobeno, jakoby se to dělalo oběma. A když se na něčem ustanovují a něco zamýšlejí, co však vykonati nejsou s to,

na venek tak se tváří a cosi takového na sobě vystavují, že se zdá, jakoby byli přáteli: a tímto způsobem jiné k sobě přibírají, lákají a připojují, a tak nějaké množství ve spolek se jich spikne, aby na to, čeho chtějí dosáhnout, neb co hodlají vykonati, byli silnější. Jakmile však tato organisace přijde ve známost u jiných, i ti s druhé strany ve spolek se spiknou: a tímto způsobem vzájemná klášterníků láska se ruší a ubíjí. Neboť co jedna strana schvaluje, to druhá zavrhuje, takže potom na obou stranách vznikají hněv, závist, slov a skutků nesouhlas, hany, spory, hádky, udavačství, nevraživosti, nelibosti, mrzutosti, podlosti, zmatky a různice: i nelze pochybovati, že těmito věcmi z kláštera se stává království ďáblov. Poněvadž totiž žádná strana nechce druhou strpěti nebo sněsti, důsledkem jest, že na obou stranách vládnou zlí duchové. Sotvaže někdo s té neb oné strany o někoho z druhé strany i dost lehce zavadí, zároveň všichni téže partaje do jednoho vzky-
pí: neboť po způsobu netopýrů, za jasného světla špatně vidoucích, vespolek jsou slou-
čení. A poněvadž všichni za sobě rovné se považují, jedni druhým ani ustupovati, ani navzájem se snášeti nechtějí, nýbrž jeden druhého utlačovati, jeden nade druhým vrchu

dosíci hledí. Kteríž pak mezi nimi silami předčí, ti za nejlepší považováni býti chtějí. Toto všecko zajisté nic nezadá snahám a úsilí světa, já řku, tohoto světa, který všem smrtelníkům morovou jedovatinu nabízí a k pití podává. Nuže, již popatři a pohleď, jak případně tento ničemný a převrácený druh lidí přirovnává se onomu koukolu, o němž Pán v Evangeliu praví, že nepřítel ho nasele do BOŽÍ pšenice, to jest, mezi lidi dobré, po celém okrsku zemském rozptýlené. Chceť Pán, aby zlí zároveň s dobrými rozrůstali, tak aby dobří od zlých nátisky, sužováním a potupou byli cvičeni: tak zajisté láska zapouští kořeny, se utvrzuje a upevňuje až k smrti. Potom však vyše Pán svoje žence, to jest dábly, aby sebrali koukol a svázali jej ve snopky k spálení ohněm neuhasitelným. Sám pak s Anděly svými sebere pšenici svou, to jest lidi zbožné, a odveze do stodoly slávy své. Kterážto slova, anť slovy Páně jsou, právem měla by křivditelům a nešlechtníkům nahnati strachu. Právem, řku, měli by se takovíto propadat studem a chvěti se strachem před spravedlností BOHA a Andělův a Svatých Jeho, a nejvíce před Pánem naším JEŽÍŠEM KRISTEM, Jenž v hodině smrti nad do-

brými i zlými vynese ortel: i řekne zlým: Amen, pravím vám, neznám vás. Neb jakkoliv krásné nesete nádoby, ale není v nich lásky olej, prázdný jsou. Odejděte ode mne, proklatci, do ohně věčného, kterýž připraven jest ďáblu a andělům jeho: Tamť bude pláč očí a skřípění zubů: tam věčnou budou stížení hanbou: tam slýchati budou ďábly řvoucí a strašlivé zvuky vydávající: tam moudrost světská v hloupost a zuřivost se obrátí: tam od ďáblů budou polykáni a zase vyvrhováni, a trýzně a tresty jejich ustavičně budou se obnovovati. Jako rozežhaveného kovu jiskry vzhůru a dolů v plamenech Tartaru budou poskakovati: síra a smůla budou jejich pokrmem, a nikdy se nebudou míti dobře. Věř mi, cokoliv o mukách pekelných říci možno, přirovnáno k samé věci pravdě, méně jest než jedna kapka oproti všem mořím. A přece všechny tresty Tartaru jsou maličkostí a jakoby ničím proti tomu, že zatracenci na věky budou zbaveni a na věky budou postrádati vidění B O H A. Toto tedy tobě a družkám tvým, ba lidem všem, kteří slyšeti a poučiti se hodlají, kterak by měli vystříhati se hříchův a žíti B O H U, napsati jsem chtěl. A teď, prosím, na to, co

hodlám říci, bedlivý pozor dej. Chceš-li žíti BOHU, zachovávej řeholi, kterou jsi sobě zvolila, zachovávej kánon a konstituce čili stanovy řádu svého, a všechny dobré obyčeje, zvláště pak zákon a přikázání BOŽÍ. Budiž tichou, pokornou, trpělivou, a poddanou BOHU, představeným a všem, s nimiž žiješ, a to v pravé lásce. Budiž prostou, nevinnou a srdce svobodného, nahého, pohotového a obrazu prázdného, a dá tobě BŮH moudrost svou. Vztyč srdce a ducha svého nad věci pozemské všechny a v nebeských budeš moci prodlévati. Zcela se odevzdávej a oddávej BOHU svému a tak budeš způsobila, abys přijala ducha jeho. Miluj a ždej jednoho a jediného Pána BOHA svého, a ničeho mimo něj a mimo jeho zálibu nepřijímej. Věrnou, vlídnou, laskavou a přející se prokazuj a prospěti se vynasnažuj jednomu každému, kdo touží po tvé pomoci: a tak budeš na ctnosti bohatou. O nějaké zvláštní přátelství u nikoho se neucházej, aniž chovej tužby po něčem pozemském: a tak se stane, že, utrpěvši křivdu, nebudeš se rmoutiti. Miluj samotu, dbej čistoty svědomí a buď BOHU milá a příjemná. Dokud jsi zdráva, neoddávej se tupé prázdni a lelkování, nýbrž Kůr horlivě navštěvujíc, věnuj

se zpěvu, četbě, chvále a díkůčinění, a tím Andělům budeš podobna. Ale zdá se mi, že již dosti mnoho jsem toho napsal. Jestliže žíti B O H U jsi sobě ustanovila, dobře jsi na tom. Zapřísahám tě, spokojuj se jedině B O H E M, a nebudeš-li kromě Něho po ničem jiném bažiti, žádná věc nebude ti moci způsobiti zármutek. Prosme nyní Pána B O H A našeho, aby tak nás k Sobě obrátil, aby se nám dostalo Jeho posily a pomoci, a abychom v Něm ustavičně zůstávali, skrze Pána našeho JEŽÍŠE KRISTA, jeho Syna, život a korunu naši, a byli uznáni hodnými, po všechnu věčnost v království na výsostech, jež oplývá radostmi nikdy neukončitelnými, vládnouti a k jeho obyvatelům a rodině připsánu a připočtenu býti, Amen.

TANEČ SMRTI DLE STARÉHO DŘEVORYTU (Z XV. ST.)

SVATÝ CYPRIAN, OTEC A SPISOVATEL CÍRKEVNÍ

O DIVADLECH.

Cyprian lidu v Evangeliu stojícímu pozdravení.

Jak mne dosti kormoutí a ducha mého těžce se dotýká, když se mi nepodává příležitost, abych vám psal (jestliť mojí škodou, s vámi nerozmlouvati), tak nic mi nezavdává toliké radosti a veselí, jako když opět příležitost se mi naskytuje. Jako bych byl u vás, když k vám dopisem mluvím. Ačkoli pak vím, že jste ujištěni, že tak tomu jest, jak pravím, a že o pravdivosti slov mých nikterak nepochybujete: přece i důkaz upřímnosti věci dotvrzuje; neb když vůbec žádná neopomíjí se příležitost, dokazuje se náklonnost. Ačkoli tedy jsem jist, že ne méně jste v života správně vážni, než u víře věrní, přece, anof nechybí neřestem příkyvovatelů lichot-

ných a povolných zastáncův, kteříž propůjčují nepravostem autoritu, a co jest horšího, ortel Písem nebeských v obhajbu zločinův obracejí; tak jakoby se vyhledávala rozkoš nevinná na zotavenou ducha, když se jde do divadla (neb i tak dalece až ochabla církevní kázně svěžest odvěká, i tak veškerou malátností neřestnou se řítí k horšímu, že ne již výmluva, nýbrž autorita mrzkostem se dává), zlíbilo se mi, nikoli vás teď poučovati, nýbrž poučené napomenouti, aby rány, poněvadž špatně jsou ovázány, v obvazku zdraví neprorazily jizvu. Žádné zlo nevypleňuje se obtížněji jako to, které má snadný návrat, když i množství souhlasem se pečeti, i výmluvou se vlichocuje. Nestydí se, nestydí se, já řku, lidé věřící a křesťanského si jména vážnost osobující, pověry nicotné pohanův, spřažené s divadly, z Písem nebeských obhajovati? a autoritou modloslužbě přísluhovati? neb kdykoli to, co ku poctě nějaké modly pohané pořádají, věřícími křesťany jest navštěvováno v divadlech, i modloslužbě pohanské se dává za pravdu, i na potupu Boha náboženství pravé a božské se pošlapává. Jímá mne stud, abych uváděl jejich ošemetné důvody a vývody. Kde, říkají, jest to psáno? kde zakázáno? Ostatně, i vozatajem jest Izraele Eliáš (4. Král. 2), i před archou sám David tanco-

val (2. Král. 6); čtemeť o harfách, kotlech, bubnech, píšťalách, citerách a tancích (I. Par. 15.). Rovněž Apoštol, zápole, opásání a bojování našeho proti duchovním ničemnostem představuje půtku. Také ze závodíšť bere příklady a odměnou stanoví věnce. Proč by tedy člověku křesťanu věrnému nemělo býti dovoleno na to se dívat, co bylo dovoleno Písmem Božím napsati? Na tomto místě bych řekl, že daleko lépe bylo by bývalo takovýmto, písma vůbec nepoznati, nežli takto Písma čísti. Vždyť slova a příklady, které k povzbuzení evangelické ctnosti uvedeny jsou, k neřestí obhajbě se přenášejí: ale tyto věci nebyly napsány proto, abychom se na ně chodili dívat do divadla, nýbrž aby mysl naše byla roznícena k větší horlivosti pro věci užitečné, když takový jest zápal u pohanů pro věci neužitečné. Jest to tedy důvodem pro podnícení a roznícení ctnosti, nikoli dovolením čili svobodou pro pozorování pohanského bludu. Aby takovýmto příkladem duch tím více prahnul po Evangelické ctnosti pro božské odměny, když veškerých prací a bolestí útrapou jest přípustno dojíti pozemských úspor. Neb je-li Eliáš vozatajem Izraele, proto není patronem Cirků, an v žádném cirku neběhal. A že David před obličejem Božím tance prováděl, to nikterak není dů-

vodem, aby věřící křesťané vysedávali v divadlech. Necudnými pohyby svých údů nevykrucoval, aniž odtancovával řecké chlíplosti bajku. Harfy, kotly, píšťaly a citery Boha opěvaly, nikoli modlu. Nebude se tedy předpisovati, aby se pohlíželo na věci nedovolené: uměním ďáblovým ze svatých změnily se v nedovolené. Takovýmto lidem ať tedy předpisem a výstrahou jest stud, nemůže-li jí býti Písmo Svaté. Činíť Písmo opatření někdy více v příkazech: utrpěvši ostychem, více zakázalo, anof se odmlčelo: kdyby pravda až k těmto věcem sestupovala, toho nejhoršího o svých věřících byla by se domýšlela, neb i mnohdy v přikázáních jisté věci s větším užitkem se pomlčují: upomínají často, když se zapovídají: tak také se pomlčují, píše-li se o nich v listě; a místo přikázání přísnost mluví, a důvod mluví, kteréžto věci Písmo zamlčelo; se sebou toliko každý uvažujž, a s osobou svého přiznání mluv, nikdy v ničem se neprokážeš neslušným; větší zajisté váhu bude míti myšlenka, která se nebude zavazovati nikomu jinému, leč sobě. Co zakázalo Písmo? Zakázaloť v pohledech, co zakazuje v činech. Já řku, všeho druhu divadla tato odsoudilo, když odstranilo modloslužbu, her veškerých matku; právě z ní vzešly tyto obludy nicoty a prázd-

noty. Neb které divadlo bez modly? která hra bez oběti? který zápas nezasvěcen mrtvému? Co na takových místech má dělati křesťan věrný? prchá-li před modlářstvím, nač mluví? že jest už svatým? proč tedy čerpá rozkoš z věcí zločinných? Proč proti Bohu pověry schvaluje, které miluje, an na ně patří v divadle? Ostatně ať ví, že toto vše jsou vynálezy ďáblů, nikoli Boha. Nestoudně v Církvi ďábly vymítá, jichž rozkoše účastenstvím na divadlech chválí; a poněvadž jednou se ho odřekl a ve všech věcech s ním přetřhl na křtu: když po Kristu jde na ďáblovu divadlo, Krista se odřiká jakožto ďábla. Modloslužba, jak už jsem řekl, her veškerých jest matkou; kteráž, aby věřící křesťané k ní chodili, vlichocuje se jim požitkem očí a uší. Romulus Konsovi, jakoby se řeklo Bohu rady, obmýšleje únos Sabine, cirkové hry prvně zasvětil. Později, když město zachvátil hlad, aby přivolán byl lid, přibrány hry scénické, zasvěcené pak Cereře, Liberovi a ostatním modlám a mrtvým. Řecké ony závody, zpěvní, hudební, činoherní anebo silácké za své ochránce mají různé ďábly; a co jest to jiného, co divákům dojíhá oči, anebo lahodí jejich uším; vyšetříme-li divadel původ a ustanovení, naleznem, že podnětem jejich jest buď modla, neb ďábel, anebo

mrtvý. Takto umělec ďábel, poněvadž věděl, že modlářství, samo o sobě nudné, strachu nahání, sloučil je s divadly, aby skrze rozkoš mohlo býti milováno. Jest třeba uváděti ještě víc? anebo mám popisovati různé ohavné her oběti? jsouť mezi nimi i takové, kdy člověk stává se žertvou, jsa vražděn knězem; kdy i krev z hrdla vřelá, na mísku zachycená, ana ještě se pění, a jakoby žíznlivé modle v tvář vmetnutá ukrutně k pití se podává; a za požitku diváctva některých smrtí se plýtvá, aby krvavým divadlem učilo se zuřiti: jakoby nedostačovala člověku jeho vlastní zběsilost, kdyby se jí neučil i veřejně. Na utracení člověka divoká šelma jest krmena lahůdkami, aby před očima diváků tím ukrutněji běsnila: cvičí umělec dravce, jenž by byl snad mírnějším, kdyby ho byl učitel nenaučil řádit ukrutněji. Tedy, abych pomlčel o dalším, co modloslužba schvaluje: kterak jalové jsou závody, soupeření v barvách, zápolení vozmo, radost, že kůň byl rychlejší, zármutek, že byl liknavější, roky dobytčete počítati, v konsulech se vyznati, letopočtům se učit, rodokmeny sestavovati, dědy i pradědy připomínati: jaké to vesměs povalečné zaměstnání? ba, kterak hanebně nepovalečné? Hleděte, kterak tento z paměti vypočítává celá pokolení koňského plemene, a bez urážky na

toto místo s velikým kvapem se žene! Bu-
deš-li se ho vyptávat na záležitosti křesťana,
neví co mluvíš; anebo tím nešťastnější, jestliže
ví: a zeptám-li se opět, kterou cestou k onomu
divadlu přišel, vyzná, že skrze hampejz, po
nahých tělech kurev, po veřejné chlípnosti,
po hanebnostech luzy, sprostou nevázaností,
po všeobecném zprznění. Ale abych mu ne-
vyčítal, čeho snad se dopustil, tož přece vi-
děl, co pácháno býti nemělo, a oči na di-
vadlo modlářské chlípně upíral: maje odvalu,
Ducha Svatého voditi s sebou do hampejzu,
kdyby byl mohl; kterýž, pospíchaje do di-
vadla po lte Missa est a nesa s sebou ještě,
jak bývá obyčejem, Nejsvětější Svátost, mezi
těla hnusná nevěstek ji zanášel, tím více ho-
den jsa odsouzení za rozkoš hltanou v di-
vadle. Ale abych už přešel k nestoudnému
koření této hostiny, hanba povídati, co se
mluví, hanba i kaceřovati, co se tam děje:
kejklířů posuňky, cizoložníků pletichy, žen-
ských nestoudností, kluzké šprýmy, špinavé
fatkáře; ba ani otců rodin se tu nešetří, a
předvádějí se v úlohách pitomců, nestoudníků,
všestranných fulpasů a rozličných necudův.
A jakkoliv žádný věk, žádné pohlaví, žádný
stav a žádné povolání není vyjmuto z těchto
sprostot, přece všichni do divadla se hrnou.
Prznění obecné totiž lehtá a každého

baví, budžte své povalečství znova si tu připomíná, budžte se mu učí: sbíhají se v tento veřejného studu hampejz, který jest jim prostopášnosti školou, aby v ústraní nepáchali méně, než se naučili ve veřejnosti; a dokonce pod ochranou zákonů se učí, co zákony zapovídají. V této společnosti co má dělati křesťan věrný? jemuž na mrzkosti není dovoleno ani mysliti, kterak se může kochati výjevy chlípnosti? aby jimi, odloživ stydlivost, otužil se k neřestem? Naučí se je konati, když si navyká na ně pohlížeti. Ty pak, jež neplodnost a neštěstí jejich uvrhlo v otroctví kurevnictví, chlípnosti veřejné skrývá alespoň místo; konejšíš se i ve svém prznění tou skrýší, stydí se býti viděnu i ty, jež stud svůj zaprodaly. Ale tato veřejná hanebnice, jakou jest divadlo, vystavuje se na oči všem, takže překonává i mrzkost nevěstek: jest otázka, kterak možno připustiti, aby se smilnilo a cizoložilo očima. Odtud jedna mrzkost kupí se na druhou, stejně hodnou: člověk polámaný na všech údech, zde opět muž nad ženskou změkčilost rozmařilý, jenž umí místo hubou rozvazovati rukama; tu zase k vůli komusi, nevím, zda k vůli muži, nebo ženě, pozdvihne se celá obec, aby se odtancovávaly báchorkovité starověku chlípnosti. Takto se miluje, co není

dovoleno, ba i to, co věky skryly, na paměť
očí zнову se uvádí; chlípnosti nestačí, svých
přítomných užívati špatností, ale chce si ještě
přivlastnit a divadlem osvojiti to, v čem byl
pobloudil věk minulý. Není dovoleno věřícímu
křesťanu, súčastňovati se divadel, já řku, na-
prsto není dovoleno; ani takových, které
pro zábavu uší ke všem všudy Řecko vysílá,
vystrojivši je svým marným uměním: jeden
z nich troubou nápodobí drsnou vřavu vá-
lečnou, druhý, foukaje do píšťaly, vyluzuje
zvuky smuteční: třetí zase s kůry a člověka
zpěvným hlasem závodě, dechem svým, jež
byl z horních útrob úsilovně vyčerpál, dírkou
svého nástroje dle melodie ohmatáváje, brzy
plným proudem ho vylévaje, a brzy uvnitř
ho tlumě a potlačuje, brzy opět jistými
otvory ho vypouštěje a do povětří ho chrle,
též i v trylky zvuk lámaje, prsty mluví se
lopotí, nepovděčen umělci, jenž jazyk dal.
Co bych měl říci o komických a neužiteč-
ných zápletkách? Co o oněch velikých ne-
smyslech a ztřeštěnostech, tragikou nazýva-
ných? Co o tětivách za křiku spouštěných?
Na tyto hry i kdyby nebyly zasvěceny mod-
lám, křesťané věrní choditi a dívati se by
neměli; neb i když by neobsahovaly zločinu,
obsahují v sobě i největší i málo přiměřenou
věřícím jalovost: neb ono druhé bláznovství

jest tahanice, patrně příslušná, aby docílilo se výprasku; a vítězstvím nad vítězství jest, když někdo přes obvyklou míru lidského břicha dovedl míti hlad — pod titulem koruny žroutské hanebný trh; fackám nešťastný obličej se pronajímá, aby nešťastnější dršťka se nakrmila. Jak hnusny mimo to jsou tyto závody! muž pod mužem leží, a jeden druhého nestoudným objetím ovíjí. Při takovém zápasu státi (uvidíš, kdo zvítězí), a stud jest udolán. Hleď, jeden nahý poskakuje, druhý kotouč kovový s napjetím sil do vzduchu metá, toť jest sláva bláznovství: konečně odstraň diváka, a zůstane ti prázdnota. Vystříhati se mají, jak už často jsme řekli, křesťané věrní těchto tak jalových, tak záhubných, tak svatokrádežných divadel: i oči naše, i uši dlužno chrániti. Ani se nenadáme, a zdomácníme v tomto, o němž slyšíme, zločinu. Neb jelikož mysl lidská k neřestem sama tihne, co si počne, bude-li míti příklady těla rázu oplzlého? Když se hrouť sama sebou: co učiní, jestli se o ni narazí? Odvolávati třeba jest ducha od věcí těchto. Má křesťan divadla lepší, chce-li; má pravé a zdravé rozkoše, jestliže se useběře: a, abych pominul oněch, na které ještě nazíratí nemůže, má tuto světa krásu, na tu ať patří, té ať se podivuje; východ slunce ať

pozoruje, potom západ, střídavě dni a noci vyvolávající, kotouč měsíce, časů běh přírostky svými a úbytky vyznačující; hvězd třpytných chórovody, z nejvyšší výsosti a za nejprudšího pohybu zářící; celého roku střídavě části rozdělené, ba i dny s nocemi na lhůty hodinové rozčleněné; a spoustu země, vyváženou s horami, i proudy řek s jejich prameny; rozpjatý oceán s jeho vlnobitím a pobřežími: jenž při tom se sebou zároveň trvá v nejpřesnější shodě a ve svazcích svornosti; mezi nebem a zemí prostírající se ovzduší, jež prolínavostí svou všechno oživuje, tu deště, srazivši se v mraky, chrlí, tu opět, zředivši se, jasnost propouští; a ve všem tom obyvatelstvo příslušné, v povětří ptáka, ve vodách rybu a na zemi člověka. Já řku tato a jiná díla Boží budtež věřícímu křesťanu divadlem. Které divadlo rukama lidskýma zbudované dílům těmto se kdy vyrovná? I kdyby vystavěno bylo z veliké spousty balvanů, jsou to drobty ze škráloupu hor; a kdyby střechy jeho i zlatem se svítily, budou překonány září hvězd: nikdy se nebude podívatí dílům lidským, kdokoliv se pozná synem Božím. Svrhuje se s vrcholu urozenosti své, kdo se může diviti něčemu po Bohu. Písmům, řku, Svatým věnujž se křesťan věřící; tam nalezne divadla všle

rovnohodná. Uvidí Boha, kterak zakládá svůj svět, a kterak s ostatním živočišstvem člověka onu podivuhodnou stavbu a lepší tvoří: uzří svět v jeho provinách: spravedlivá ztroskotání, zbožných odměny, bezbožníků tresty; moře národu vysušená; a ze skály opět národu moře podávaná: uzří s nebe sestupující žně, nikoli ze stodol: spatří, kterak řeky, zarazivše šiky svých vod, dopřávají přechodu suchého: uvidí v některých víru s ohněm zápolící; náboženstvím přemožené šelmy, a ochočené: uzří též duše i ze smrti nazpět povolané: ba nazíratí bude i na znovuoživená zázračně, z hrobu vstávající těla zesnulých: a v tom všem ještě větší naskytne se mu podívaná, an onoho ďábla, jenž celý byl přemohl svět, uvidí ležeti pod nohama Kristovýmá. Kterak jest krásné, ó bratři, toto divadlo! kterak příjemné! jak potřebné!: pohlížeť ustavičně na svou naději, a oči otvíratí na svou spásu. Toť jest divadlo, které lze viděti i po ztrátě zraku; toť jest divadlo, které nedává praetor, aneb konsul, nýbrž ten, jenž jest sám a přede vším, a nade vše, ba z něhož vše, Otec Pána našeho Ježíše Krista, jemuž chvála a čest na věky věkův. Amen.

TANET SIIRTIIDLESTAKEADREVOKYTU (2XV. ST.)

LIST LEONA BLOY A JEHO ČLÁNEK K OSLAVĚ BARBEYE D'AUREVILLYHO S DOPRO- VODEM REDAKCE ČASOPISU LA FLAMME (PLAMEN). ::

Neobyčejně šťastným osudem jest nám dovoleno v tomto čísle (La Flamme, 20 février 1910), zasvěceném hrdinským činům Rostandovým, vyvolati Barbeye d' Aurevillyho hrdého, neporušitelného, zneuznaného, ryzího a strašného kritika, v přítomnosti zbožštělého vetřelce, který spáchal Chanteclera (Kokrháče).

Díky za tuto hlubokou radost těm, kteří bojkotují články spisovatele Leona Bloy, všem těm, jež straší jeho smělost, jeho myšlenka nebo jeho styl. Děkujeme jim v této příležitosti za podnět k tomu, bychom zase jednou dokázali Leonu Bloy veškerou zbožnou lásku a obdiv, jež k němu pocítujeme.

V listě, který sleduje, naši čtenářové budou moci zjistiti nepředstavitelné avatary, jichž zakusily vzácné ty řádky K OSLAVĚ BARBEYE D' AUREVILLYHO, napsané tím, jehož autor **Ďábelských** r. 1884. v předmluvě k **Objeviteli Globu** tak nadšeně pozdravuje.

LIST LEONA BLOY REDAKTORU ČASOPISU LA FLAMME ::

10. února 1910.

Pane a milý kolego,

Vaše zajímavá revue prokázala mi čest, že mne dvakrát chválila a čest ještě významnější, že jste mi poskytli přístřeší. Chcete ještě trochu mé prosy?

Článek, který provází tento list, byl odmrštěn vysokými pontify každodenní Informace. Minulého měsíce Charles Morice žádal mne dosti pokorně, musím to uznati, o článek, jímž bych „poctil“ **Paris-Journal**. Zmohl jsem se na to, že jsem překonal svůj bezprostřední odpor řka si, že tento bezhlavec nabízí mi tak příležitost, bych vložil něco čistého na papír na vytření, i napsal jsem článek, který dnes nabízím vám.

Charles Morice vrátil mi jej za mnoho dní potom s odůvodněným odmítnutím: „Nedopustím nikdy, aby bylo útočeno na Rodina“, odpověděl mi v jednom z těch světlých okamžiků, jež Prozřetelnost opilců neodpírá ani nejskromnějšímu cestařovi.

Opravdu, příliš jsem zapomněl, že jsou aspoň tři bonzové, jichž není dovoleno dotknouti se: Rodin, karikaturista Balzaka a d'Aurevillyho; Anatole France Tučňáků a nevýslovný Chantecler, jehož ocas po vůli se odšroubovává. Moje odpověď nedala na sebe čekat:

„Pane, věděl jsem ode dávna, že nezměnitelným pravidlem jest zamítati vždycky články Leona Bloy, i když byly žádány. Po mnohém zdráhání přece jsem se ustanovil a rozhodl učiniti, o čem myslím, že jest činem spravedlnosti. Neznal jsem ostatně seznam vašich spolupracovníků, mezi nimi jest, jak se zdá, i Rodin, a byl jsem dalek toho předpokládati, že několik směšných článků tohoto sádrovníka o kathedrálách, bylo by mu mohlo otevřítí sloupce žurnálu, o němž se mi jistilo, že chce býti literárním a neodvislým. Potom řekl jsem si naivně, že snad staré příkazy byly změněny. Jest jasno, že jsem se mýlil. Žádáte mne o jiný článek, který by byl bez jakékoliv pochyby stejně zamítnut z jiných důvodů a nechť by bylo cokoliv jeho předmětem. A k čemu to?“

Dozvěděl jsem se od té doby, že Charles Morice sám napsal svým pérem, vytrženým z paní-mandy Akademie, drobné ty literární hachly machly Rodinovy, sám Charles Morice, nádenník syntakse velmi nejisté a porozumění koptovitého.

Po tomto případě bylo by bez zájmu vypravovat etapy tohoto nešťastného článku všude odmítnutého, který konečně vám přichází. Honosíte se bezpochyby velkodušností mladých a neodepřete vyhrabati za živa pohřbeného, jímž jsem.

Posílám vám malé známky přátelství z hloubky své jámy.

LEON BLOY.

K SLÁVĚ BARBEYE D'AURE- VILLYHO.

Natropilo se již dosti hluku s více než prostředním pomníkem Barbeye d' Aurevillyho, odhaleném minulého roku v Saint-Sauveur-le-Vicomtu, nad nímž stáli u vyjevení i nejposlednější normandští formani!

Bylo také nad čím. Bylo to poprsí provedené neomylným Rodinem, který nepoznal nikdy svůj model, dle nerušitelné legendy o d' Aurevillem raketovém a chvastavém.

Obřadu předsedal, jak se slušelo, p. Frédéric Masson, jehožto *řemeslem* jest býti akademikem, takto již vlastník Napoleona, který v nejnovější době, nevím proč, pověsil se na autora *Ďábelských*. Až na tohoto pontifa obešlo, aby požehnal tuto karikaturu.

Žurnály přirozeně mluvily mnoho o *Konnetablu* francouzské literatury, užívající tak názvu, jehož otcovství nevzbuzuje ve mně žádnou pýchu a jehož původ, na štěstí velmi zapomenutý přítomným pokolením, ztrácí se ve střepech mískovitých okenních tabulek staré *Černé Kočky*. Omyl novinářský chvály

příliš mladistvé s authentickým výnosem z kanceláře Bohů.

Velikého Rodina naveta pro kachny nutně vyloučila jakýkoliv jiný projekt pomníku Barbeye d' Aurevillyho, — neboť náš virtuos sochařství vydrancoval peníze do té míry, aby nebylo možno se k tomu opět vrátiti. Tráva neklíčí již na ovčích pastvinách, po nichž přešel tento Alarich.

Beru tedy na sebe úkol neobyčejně nevděčný, maje říci něco o *pravém* pomníku témuž Barbeyi d' Aurevillymu, směle pojatém, podniknutém a z velké části již uskutečněném mladou ženou, slečnou Luciennou Dela-roche, zaslíbenou slávě jako mučedníci zubům šelem, avšak až po tento den známou pouze umělcům několika vystavenými pracemi, jichž neobyčejná bujarost je naplnila úžasem.

Tato komposice skoro kolosální, která zastaví návštěvníky příštího salonu jako hrozná hráz zastavuje někdy proud, jest takto uspořádána:

Veliký spisovatel, nobilissimus mezi spisovateli navždy ulehl. Šest osobností z jeho románu bdí stoje u něho, tři po jeho pravici a tři po jeho levici, v ústroji a postojech, jaké jim předepsal pro vždy spisovatel, který

je vytvořil. Žádné sblížení se známými kenotafy. Barbey d' Aurevilly byl dítkem barbarským, neznajícím slušností života domněle skutečného a etap smyslu kritického. Nevázaný jako vůdce hordy a rafinovaný jako nějaká kurtizána Byzantské Říše, byl po celý svůj život od nehtu palce u nohy až ke špičce svých vlasů jen a jen Fantasie.

Tím se stává, že on sám, ze všech lidí nejneschopnější vyjít ze sebe na zevnějšek, jest ve všech svých osobnostech, a to způsobem nejkřiklavějším. Rozličné jako ďáblové, tyto osobnosti, jak jeho myšlenky byly rozličné od jeho myšlenek, avšak v nich stále on, nic než on, hluboce, vášnivě.

Nechť se stává šuanem s Kadudalem nebo p. de Frotté; nechť husarským důstojníkem ve službě Císařově, knězem ve službě Boha nebo knězem odpadlíkem; ať se mu zlíbí státi se kurtizánou, čarodějnicí nebo dandym; do každé z těchto bytostí vloží celou svou prudkou, násilnickou duši, na způsob starých pohlavárů normandských, kteří napěchovali své zbojníky do pestrobarvých lodic k postrachu a ustavičným poplašným zvoněním národů Ježíše Krista.

Zvláště však dandy. Toho potřeboval

přede všemi věcmi. Skutečně, nemám pravdu, že třídím. Všechny jeho osobnosti jsou dandyové, totiž ve své obraznosti nebo ve své vůli, individua, která patří sobě nebo mají sebe v moci výlučněji než ostatní lidé. Dělají co chtějí a stávají se, čím jim libo . . .

A právě to Rodin nemohl by nikdy pochopiti, byť i množství andělů sestoupilo s nebe, by mu to vysvětlili.

Nevím, zda Lucienna Delaroche to pochopila, avšak jistotně to pádně, prudce pocítila. Jsouc vášnivou čtenářkou Barbeye d'Aurevillyho, bere vše, co může z této duše normanské, která jest jí rodnou sestřenkou, a rozptyluje to po živoucích a nepřemístitelných tvářích svého pomníku, který jest jakýmsi snem. Sen snu znehybněného v entusiasmu, v hněvu, v heroismu, v rozjímání, uctívání nebo soucitu: Barbey d'Aurevilly úhrnem; Barbey d'Aurevilly osobně a v mnohých osobách, takových, jak jsme ho poznali tři nebo čtyři v časech minulých.

Ah! kterak byl by miloval tento pomník náš veliký a ubohý d'Aurevilly! A kterak byl by stisknul do svých paží podivuhodnou dívku normandskou, která jej oslavuje!

Dojem, vzbuzený tímto sochařským dílem

jest tak silný, že nejsem vzdálen věřiti, že sám Barbey d'Aurevilly je chtěl a diktoval, dvacet let po své smrti. Na tom nezáleží, kde se nalézá jeho duch neporušitelný, žádal si ho žádostí nebožtíků, právě tak, jako si jistě žádal, by se modlilo za jeho věčný odpočinek. Zemřev bez dítek svého těla, žije a jistě chce, aby žil v dítkách své myšlenky, které modlily se již za něho v jeho knihách a které strojí se modliti silnější ve svých kamenných oděvech, v strašlivé své nepohnutelnosti. Který bídák by mohl jíti kolem Mojžiše Michel-Angelova, aniž by slyšel až do nejhlubších útrob přepokornou a všemohoucí modlitbu tohoto bronzu za nesmírného umělce, jehož kosti práchnivěji po tři sta let?

Nechť Lucienna Delaroche mi odpustí, že jsem napsal toto hrozné jméno Michel-Angelovo. I Sochařství je velkou mlčenlivou rodinou a neví se, co šeptají mnohdy do ucha maličkých největší staří.

A teď pohovořme si trochu o této statečné. Prohlašuju, že jsem nikdy neviděl, co by více překvapovalo než tato drobná žena se srdcem lvím, podnikající a provádějící gigantské dílo, jež by zastrašilo i syna Titanova. A to v nedostatku úplném, bez jaké-

koliv lidské pomoci, kromě několika chudých, kteří se pro ni všeho zbavili. Byl zprvu jakýsi stín komitétu, cosi podobného seznamu, v němž objevila se nadarmo známá nebo neznámá jména, jichž majetníci nehnuli prstem, neučinili naprosto ničeho. *Beze jména* byla pouze bída a odvaha a slavná naděje.

Dnes skvělé to dílo dospívá k svému dokončení. Avšak kterak k němu dostihnouti? Chudí, kteří byli až dosud jedinými pomocníky nebo udržovateli tohoto neuvěřitelného úsilí, jsou od nynějška nazí jako noha skřivánčí, která se zdvihá časně z rána, a dobří bohatci, věrní pokynům a příkazům svého demona, vzpírají se naprosto vykročiti.

Obzvláště poučnou v této události jest jednomyslná lhostejnost všech těch, kteří byli přáteli Barbeye d' Aurevillyho, nebo kteří předstírají býti jeho obdivovateli. Znam jistou velmi bohatou dámu, která nahromadila miliony drhnouc necky a utírajíc stolní náčiní vězňů. Byla druhdy jednou z nejvroucnějších přítelkyní spisovatelových, který vlácel sem a tam starou nudu a jehož přítomnost, drahocenná to příležitost k pokoření hrdého starce, nicméně pozdvihla poněkud patro jejího stolu nebo jejího salonu markýzované

židovky. Vzpomínka hlubokého zármutku a nekonečné hořkosti. Tato, třeba-li to říci? nechtěla o ničem vědět.

Kolik ještě jiných krásných dam, jež neráčí ani odpovědět! Nepřišel bych ku konci, kdybych mluvil o mužích vůbec a o některých akademikích zvláště. Peníze, toť krev chudého a jen chudého. Myslím, že jsem to kdesi řekl.

Hodláte nechat neukončený a hynoucí pomník Lucienny Delaroche, jediný, jenž jest hoden nejhrdějšího spisovatele Francie? Nenajde se nikdo, by podporoval a podpíral až do konce podivuhodnou a šlechetnou umělkyni, která nežádá ničeho pro sebe? Bydlí na Montrouge, 6, villa Saint-Jacques. Kdož milují ještě noblesu a krásu, odnesou si, myslím, ze své návštěvy v její dílně občerstvující dojmy.

LEON BLOY.

VILLIERS DE L'ISLE-ADAM
MUKA NADĚJÍ.

Panu Eduardu Nieterovi.

PŘELOŽIL KAREL DRZKA.

VILLIERS DE L'ISLE-ADAM: MUKA NADĚJÍ

— Oh, moci vykřiknouti, moci vykřiknouti!... EDGAR POE: *Studně a kyvadlo*.

Pod klenbami sarragosského Officiálu, jednou večer při západu, ctihodný Pedro Arbuez d'Espila, šestý převor dominikánů v Segově, třetí Velký Inkvisitor španělský — doprovázen jedním *fra* redemptorem, mistrem mučitelem, a dvěma důvěrníky Soudu Svaté Inkvisice, kteří, držíce svítilny, kráčeli před ním, sestoupil k tajnému vězení. Zámek v massivních dveřích zaskřípěl: vešli do *inpace*, plného dusivých výparů, v němž při zkomírajícím světle shora bylo matně viděti mezi řetězy, přikovanými ke zdem, skřípec začernalý krví, úhelník, džbán. Na loži z hnoje, přikován s železným obojkem na krku, seděl vyjeven jakýsi člověk věku na přístě nerozeznatelného.

Vězeň ten nebyl nikdo jiný než rabbi Asser Abarbanel, aragonský žid, který — obžalován z lichvy a nelítostného vyssávání chudých — byl již přes rok denně mučen. Avšak ježto „bylo jeho zaslepení právě tak tuhé jako jeho kůže“ odplral od přísáhnouti.

Pyšný svým mnohatisíciletým rodem, hrd svými starobylými předky, — neboť všichni Židé hodní toho jména, jsou žehravi na svou krev — pocházel dle talmudu od Othoniele a tož od Ipsiboy, ženy toho posledního Soudce Israelského: okolnost, která také podporovala jeho odvahu v nejmocnějších ze všech ustavičných muk.

Tož se slzami v očích, uvažuje, proč se ta duše tak pevná vylučuje ze spásy, přistoupil ctihodný Pedro Arbuez d'Espilla k rozechvělému rabbimu a pravil k němu:

— Synu můj, radujte se: podívejte se, vaše zkoušky zde na zemi se ukončí. Jestliže vůči takovému tvrdošijnému odporu musel jsem dovoliti s lítostí užívatí nejsilnějších mučidel, má povinnost bratrsky trestati má své meze. Jste jalový fíkovník, jenž, nalezen byv tolikrát bez plodu, uschne....., avšak Bohu samému přísluší naříditi o vaší duši. Snad svrchované Milosrdenství zazáří pro Vás v poslední chvíli. Musíme doufat! Jsou příklady . . Tak se staň! Odpočívejte tedy

dnes večer v pokoji. Zítra budete podroben *auto-da-fé*: to jest, budete vydán *quemaderu*, předběžné výhni věčného Plamene: spaluje, jak víte, z povzdálí, můj synu, a smrt se dostavuje nejméně po dvou hodinách (často třech) skrze mokré a ledové povijany, jimiž pečlivě ochraňujeme čelo a srdce beránek. Bude vás jen tři a čtyřicet. Uvažte, že postaven do poslední řady, budete mít dosti času, abyste vzýval Boha, abyste mu obětoval onen ohnivý křest, který jest od Ducha Svatého. Doufejte tedy ve Světlo a spěte.

Domluviv, dal dom Arbuez, pokynuv rozpoutati nešťastníka a něžně ho objal. Pak byl na řadě *fra* redemptor, který zcela tiše prosil žida, aby mu odpustil, co mu dal podstoupiti, chtěje ho vykoupiti; — pak ho políbili oba familiáři, jichž políbení bylo pod jich kápěmi bezhlesné. Obřad ukončen, vězeň byl zanechán, sám a sklíčen, ve tmách.

* * *

Rabbi Asser Abarbanel, s ústy vyprahlými, s tváří otupělou utrpením, hleděl zprvu bez určité pozornosti na zavřené dveře. — „Zavřené? . . .“ Slovo to, úplné ve svém tajemství, probouzelo v jeho zmatených my-

šlenkách sny. To že uzřel na okamžik záři luceren v štěrbíně mezi zdmi oněch dveří. Chorobná myšlenka naděje, vzniknuvší v jeho oslábším mozku, znepokojila jeho ducha. Připlížil se k neobyčejné věci objevené! A, velmi pomalu, vloživ jeden prst váhavě a obezřele do štěrbiny, přitáhl dveře k sobě... A ztrnul! podivnou náhodou familiář, který je uzamykal, otočil velký klíč krátce před západem proti kamenným bokům! Tím způsobem, že zrezavělá zástrčka nevjela do matice a dveře se otočily znovu do zákrytu.

Rabbi se odvážil pohlédnouti ven.

V jakési sinavé tmě rozpoznal především polokruh zemitých zdí, provrtaných spirálami schodů; — a v popředí proti sobě pět nebo šest kamenných stupňů, jakousi tmavou předsiň, z níž vycházela širá chodba, z které bylo možno zahlédnouti ze zdola jen prvá loubí.

Tož, natáhnuv se, doploužil se až ke kraji toho prahu. Ano, byla to rozhodně nějaká chodba, ale nesmírné délky. Sinavý den, snivé světlo ji ozařovalo: nočnice, zavěšené v klenbách, promodrávaly chvílemi stuchlou barvou vzduchu: — vzdálené pozadí bylo než ze stínu. Ani jediných pobočních dveří v celé prostoře! Na levé straně jen propouštěla okna s proplétanými mřížemi v hlubo-

kých zdech soumravné světlo, — které muselo být světlem večerním, neboť rudé rýhy přetínaly z dále do dále dláždní. A jaké údnésné ticho! . . A přece, tam dole, na dně těch mlh, mohl být otvor ke svobodě! Vrtošivá naděje židova byla neústupna, neboť byla poslední.

Neváhaje, odvážil se po dlaždicích, plaze se podél vnitřních stěn oken, snaže se splynouti s temnou barvou dlouhých zdí. Postupoval pomalu, smýkaje se na prsou — a ovládaje se, aby nezařval, když ho některá rána, před tím oživená, zabořela.

Náhlé zavrzní jakoby sandálu, který se přibližoval, dořetělo až k němu v ozvučné té kamenné aleji. Úzkost jím zalomcovala, sklíčenost ho zdusila; jeho oči se zakalily. Ach! bylo po všem bezpochyby! Skrčil se do jednoho výhlubku a polomrtev, očekával.

Byl to familiář, který pospíchal. Přešel rychle, s trhačem svalů v ruce, s kápí staženou, strašlivý, a zmizel. Mocné vzrušení, jehož muka rabbi právě podstoupil, jakoby bylo zastavilo jeho životní úkony, zůstal po celou hodinu, nemoha učiniti jediný pohyb. Ve strachu před zvýšenými mukami, kdyby byl chycen, napadlo ho, aby se vrátil do své díry. Avšak stará naděje mu našeptávala

v duši ono božské S n a d, které sllí v nejhorších souženích. Stal se zázrak! Nesměl déle pochybovati. Jal se tedy plaziti k možné záchraně. Vysílen utrpením a hladem, rozetelen úzkostmi, postupoval! — A ta hrobová chodba zdála se tajemně prodlužovati! A on, neustav postupovati, hleděl bez ustání na stln, kde m u s e l být otvor spáasy.

— Oh! oh! Ejhle, kroky zazvonily poznovu, ale tentokráte pomalejší a pochmurnější. Bílé a černé podoby, s dlouhými klobouky o stočených okrajích obou inkvisitorů se mu objevily, vynořivše se v potuchlém vzduchu dole. Rozmlouvali tiše a zdáli se příti o něco důležitého, neboť jich ruce se zmítaly.

Spatřiv je, rabbi Asser Abarbanel zavřel oči: jeho srdce se roztlouklo k smrti; jeho hadry se promočily studeným potem agonie; zůstal roztažen, bez pohnutí, rozepjat na zdi, pod září jedné nočnice, bez pohnutí, vzýváje Boha Davidova.

Došedše k němu, oba inkvisitoři se zastavili ve světle lampy — náhodou asi, k vůli své při. Jeden z nich, naslouchaje svému druhovi, zahleděl se na rabbina! A pod pohledem tím, kterého nepochopil, zprvu roztržitého výrazu, domníval se nešťastník cítiti,

jak vřelá pouta rozežlrají znovu jeho ubohé maso; stane se tedy opět jediným nářkem a jedinou ranou! Omdlívaje, nemoha vydechnouti s klapkami rozbušenými, zachvíval se pod roztržitými pohledy toho kněze. Avšak, co zároveň podivného a přirozeného, oči inkvizitorovy byly právě očima člověka hluboce zaujatého tím, co odpoví, upoutaného myšlenkou na to, čemu naslouchá, byly upřeny — a zdály se pohlížeti na žida nevidouce ho!

Skutečně, po několika minutách oba příšerní příči ubírali se dále, pomalými kroky a bez ustání ztlumeně rozmlouvajíce, směrem ke křižovatce, odkud byl vyšel vězeň; NEVIDĚLI HO! . . . Takže ve strašlivém zmatení jeho pocitů, přeběhla mu mozkem myšlenka: „Byl bych již mrtev, že mne nevidí?“ Ohyzený jakýsi dojem stáhl ho z lethargie: pohlédnuv na zeď, jakoby byl spatřil právě proti své tváři, proti svým, dvě sveřepé oči, které ho pozorovaly! . . . Zvrátil hlavu nazad, v zmatené a náhlé úzkosti, zježiv vlasy! . . . Ale ne! ne. Jeho ruka se právě uvědomila, tápajíc po kamenech: byl to odlesk očí inkvizitorových, který měl ještě ve zřítelnících a který byl promítl do dvou skvrn zdi.

Dále! Bylo nezbytno pospíšiti k cíli, který si představoval (choroblivě bezpochyby) jako

vysvobození! k stínům, od nichž nebyl vzdálen než asi na třicet kroků. Tož počal znovu, kvapněji, po kolenou, po rukou, po břichu svou bolestnou pout; a záhy vešel do temné části úděsné té chodby.

Pojednou, ubožák, ucítil zamrazení přes ruce, které opíral o dlaždice; to od prudkého závanu vzduchu, podklouznuvšího dvířka, do nichž se sbíhaly obě zdi. — Ah! Bože! kéž by se ty dveře otvíraly na ven! Celá bytost žalostného uprchlíka jakoby měla závrat naděje! Prohlížel je shora dolů, nemoha je dobře rozpoznati pro setmění kolem. Tápal: žádných závor, žádného zámku. — Nějaký knoflík! . . . Povstal: knoflík povolil pod jeho palcem; němé dveře otočily se před ním.

* * *

„— ALLELUJA!“ zamumlal rabbi v nesmírném povzdechnutí projádřiv svou vděčnost, stoje nyní na prahu, při pohledu na to, co se mu objevilo.

Dveře se otevřely do zahrad, pod hvězdnou noc! do jara, ke svobodě, k životu! Vedly na blízka pole, prodlužující se k sierám, jichž křivé modré řady se rýsovaly na obzoru; — tam byla spása! — Oh! prch-

nouti! Běžel by po celou noc pod těmi lesy citrovníků, jichž vůně zavívaly až k němu. Jednou v horách, byl by zachráněn! Vdychoval svěží svatý vzduch; vítr ho oživoval, jeho plíce se probouzely opět! Slyšel ve svém rozradostněném srdci *Veni foras* Lazarovo! A aby blahořečil ještě Bohu, který mu udělil tu milost, rozepjal ruce, pozdvihnul oči k nebesům. Byl v zanícení.

Tu spatřil, jakoby se stín jeho paží vracel naň samého: — ucítil, jakoby ho ony paže ze stínu obtáčely, obkličovaly — a že byl něžně přitisknut k nějakým prsům. Nějaká vysoká postava byla skutečně vedle něho. Důvěřivý, shlédl k té postavě — a zůstal bez dechu, zmámen, s okem schmuřeným, blábole, nadmuv tváře a slintaje zděšením.

— Hrůzo! byl v náručí Velkého Inkvisitora samého, ctihodného Pedra Arbueze d'Espila, který naň pohlížel s očima plnýma velkými slzami a jako dobrý pastýř, který našel opět svou zbloudilou ovci!

Pochmurný kněz tiskl na své srdce nebohého žida ve vzmachu tak horoucné lásky, že ostny mnišské žíněné košile popláchaly pod kutnou prsa dominikánova. A co rabbi Asser Abarbanel, s očima zvrácenými pod klap-

kami, chropěl úzkostí v náruči kajícího doma Arbueze a pochopoval nejasně, že všechna údobí osudného večera byla pouhá předvídaná muka, muka Naděje!, Velký Inkvisitor s názvukem pichlavé výčitky a v očích zděšení, zašeptal k němu udýchaným hlasem a rozžlznutým posty:

— Jakže, mé dítě? V předvečer spásy snad . . . chtěl jste nás opustiti!

DALEKÝ CÍL.

Když do boje jsem odcházel,
hlas tvého srdce
mne tehdy provázel.

Byl jako zvon, jenž nočním tmám
v hodinu výstrahy
zní sám.

Já úctu ke zvonům měl vždy,
jsou pevně ulity
jich rty.

A zrak tvůj (čím vyvážit tu pokoru !),
toť holubice vystřelená
v nekonečno prostoru.

Ó srdce mé, ó kvil, ó kvil !
Ten pták se rozletěl
v tak dálný cíl.

Krev tekla v potocích a bitvy jekot hřměl,
kde bylo nejhůře, já první jsem tam spěl,
Smrt dřevce lámala a masky hledí
drtila palcátem
ve svatém
rozhorlení, že stáli bledí

na milost a nemilost se vzdávající
ti, kdož prve příliš mělce
drzé líce,
tváře dvoji
místo práva nastavili Smrti, mojí
Velitelce.

Krev tekla potoky a bitvy jekot hřměl,
kde bylo nejhůře, já první jsem tam spěl,
to bylo nedávno, tak asi před hodinou,
(mně ovšem pravili, že ve mdlobách hodiny
rychle plynou),
teď katarakty jasmínův a růží kandelábry
mně tichou píseň zpívají
o někom, kdo byl chrabrý.
Teď katarakty jasmínův a tiché ohně růží
mým rukám znaveným
věrnosti píseň hrají:
vlny a plameny
můj pomník kamenný
omývají.

V den Svaté Kláry 1909.

PÍSEŇ O KORUNĚ, OBĚTI, A SVATÉM NÁSILÍ.

Tak dosud nikdy nebýval jsem samotén,
a v tom jest štěstí mé,
že korunu té slávy
mi nikdo víc již nesejme.

Já stal se chudobným a všeho jsem se zřek',
bych získal ji,
teď v ohni kamů svých a perel
mi nad čelem se stkví.

Těch jasův ohňostroj neuzří nikdo cizí,
já uzřel jej, a celý svět
mým šťastným smyslům mizí.

Mé srdce podobno jest obětišti,
kde s každou vteřinou
krev holubice prýští.

Toť síla duše mé, toť mého těla zdraví,
toť nápoj nesmrtelných
pravý.

Jej piju s uctivostí zsinalou a v svaté bázni,
ač nikdy kalich ten
mé rety nevyprázdní.

Kdos nad mne silnější mi ouží dech ;
klesněte horstva, ať žár mé touhy vás neroz-
pustí
všech sluncí přívalem v mých prsou břeh
veletok blaha ústí.

TO VEČER PODZIMNÍ SE ZHŘÍVA ... (PO ČETBĚ RUŠKINOVA DUBROVSKÉHO)

Za horami vzplál ohňů nach.
To večer podzimní se zhřívá
myšlenkou marnou věcí zaniklých.
Po těch, co odešli, jen záře zbývá,
rudá, bolestná jak smutný smích.

Oloupeny čnějí koruny stromů ;
co uzrálo, zaneslo se domů.
Kdes lidé šťastni jsou,
jen ti ne, kteří jdou chudi pustou zahradou.
Jen oku pustou zdá se — srdci též ;
co nezříš na větvích, v zemi nalezneš.

O matko má, dobrá Země,
jedině ty hovoříš jemně
duši mé, jež stůně.
Zmařených květů vůně
z tvého šatu mi dýchá,
zticha
tvůj ret se chví, zsinalý, zduchovělý.

Mé ruce jak se chvěly,
viděla's ? SLUNCE zachytit chtěly,
když, září rozkvetlé, letělo
nad mou a tvojí hlavou,
rudě plavou.

Já klesl v mrákotách. Nechtělo, nechtělo
mé srdce uvěřit,
že by kdy mohlo žít
jako ty, samo.

Za horami vzplál ohňů nach;
víc nežli životem, já žil jen v snách.

ZEMĚ:

Jsi blahoslavený, můj synu,
hyneš jako já; já *láskou* hynu.

MOJI PŘÁTELÉ.

TĚŽKÝ jest kalich tvůj, ZVONKU, příliš jsi honalil modří ocele, spravedlivče.

Vítám tě, sestro CHARPO, ti, kdož nerozumějí bolesti mé, myslí, že nemluvím jedině k tobě, v tomto okamžiku — klasy nad tebe se vypínají, ale bez nás nebyl by utěšený pohled do stebel a pěkně se vyjímáme na hlavách žencův i u polních křížů nad klekátkem.

Děkuji ti za pozdravení, sestro KOPRETINO, srdce tvé jest zlaté a ostatní tělo tvé jest tělo těch nejmenších andělíčkův — nezapomeň na mne.

Není pravda, KOUKOLE, že jsem tě nenáviděl; tvá rána jest vykrvácená, vyšvechtalá, a ústa tvoje zvučí jako ústa bezzubá — miluji tě, stařečku, příliš rychle jsi trpěl, miluji tě pro ticho tvého soucitu.

ČIČOREČKO, dívko venkovská z časů Boženy Němcové, Viktorko, panno, očarovaná očima z dálky, vražednice nevinná, zvláštnosti svého rodného kraje, záhado pro všechny, sama sobě tajemná, trpící? divoká, nevěsto blesku!

MATEŘÍDOUŠKO, nevidím tě, tolik jsi se ztratila ve svém okolí, ale jakobys jenom ty voněla ze šatů léta, přítelkyně pasáčků — moje myšlenka není o nic méně ztracená, a já nevěděl, že tě budu někdy zváti: Sestrou!

VSTAVAČI, tvé tělo jest silné a lodyha tvá vrže jako škorně kyrysníka, jsi hrdinný, purpurový, ale když tě vytrhnou, dole jsi nezvykle bledý, a hlas tvé vůně jest jako touha po říčním rákosí — miluji tě pro tvoji odvahu a obzvláštní příchyllost k dětem: ony tuší nesmírný smutek, uložený v hrdle kukačky, a my toužíme, aby se bylo milovalo nezištně a nevinně a věčně

ČEKANKO, nic jsme nevěděli o světě, na svých stoncích rozsochatých a holých, a naše oči byly příliš jemné proti osudu . . .

PROTĚŽI, ovečko lesních strání, nemohu se ubrániti, abych nepohladil rouno tvé.

JITROCELI, nebývá ti smutno o polednách tam nahoře v tvém minaretě?

ŘEBŘÍČKU, morečky, dcerky panské, mají tě rády, dokud jsi něžný a ohebný a zcela při zemi, ty však přeješ více housátkům, dětem chaloupky, a bledí jinoši, když v červenci se vrátí z dalekých, učených měst, lačně poslouchají tvoji prostou moudrost o dávných časech, kdy se nosivaly plátenice a pochoutkou byla ječná kaše.

BLATOUCHU, příteli včel, služebnic ol-táře, bez tebe bych nerozuměl Proroctví, jež dí: Máslo a med jísti bude, aby uměl zavrhnouti zlé a vyvoliti dobré. Na místech, která nevysýchají, když všichni tvoji bratři a sestry hynou žízni, blyskotá kalich tvůj hlubokým světlem zlata jako kalich mešní o Božím Těle, a člověk se chvěje, že tvoje poupata každým okamžikem mohou rozpuknout a že se při tom stane veliké zjevení Krásky.

DIVIZNO, kněžno, lid jest ti vděčen, že jsi opět zavítala na svoje venkovské sídlo.

PELYŇKU, připíjím ti na bratrství, jsi nenápadný jako babička-kořenářka, a připomínáš mi starce předmodliče, patriarchálních způsobů, mystiky vesnice, jejichž hlas kráčel z dávných staletí, když ve shromáždění nebožtíkových přátel, v domě utichlém, kdy při každém otvírání dveří čekali jsme návštěvu některého zvěčnělého z našeho rodu — v jizbě nezvykle osvětlené vedli noční pobožnost. Jinak znají nás děti (když jim k nám zaletí mič) a přítel nemluvnátek: heřmánek.

BLÍNE, oněmlý pěvče Sodomy, tvé zraky jsou vypáleny, a kolem hlavy tvé plazivě krouží šílenství, pentle mdloby a nekonečných závratí — ty nejsmutnější ze všech, protože člověk potěšit tě nemůže . . .

SLZIČKO PANNY MARIE, co všechno vy-
važuješ svojí čistou a ostře těžkou krůpějí! —
díky, díky, i mé srdce žene do květu, a vítr Sva-
todušní unáší všechny vůně daleko, daleko z této
země

SLZY

Slzy drobné a sladké,
manna.
Jiskry z kamene nejtvrdšího,
věrnost.
Odkud přicházejí? Na to se neptej, ale pojd',
zavedu tě na místo této hory,
kde Maria napojila bojovníky.
Pramen jest milost milostí,
což nechápou ti, kteří z něho pijí
po předcích,
kdy se krajině stal jakby závazkem.
Ale já z něho nepil (abych porozuměl této
milosti),
aniž jsem schýlil kolenou,
neb jak se řinul v denním slunci přede mnou,
mne očaroval smrti sen.
Svět zhynul. Pod nebem novým
na plotně porfyrové
zmítala se holubice
v čisté krvi.
Nad vrcholky hor táhl šťastný smích
vysvobozených.

STELLA MATUTINA

TVÉ srdce, Sestro, hvězda jitřní, mlčenlivá
hlasatelka Dne,
zrakem všech nadějí našich, panen-let řadou
stojících,
prorokovaného.

MÉ však: Saturnu hlavice, v prstenech Věčna,
až vůkol vesměrný prach víří, bičem Spra-
vedlnosti poháněná,
vlnami podstaty své o břeh smrtelnosti na-
rážející,

usilujíc
z kruhů i ze sebe
vymknouti se do srdce tvého.

Tichá jest záře tvá
tak jako jistota
o vlastní lásce.
A zrak tvůj, patře na věci krásu,
se ani nezavírá;
tak veliká jest tvého jasu
proti mým temnotám síla.
Jako všechny ostatní, i ty víš:
za hodinu
Kalvarie Východu
se krví začervená;

všechny ostatní hvězdy prchly : ověnčená
svou září,
ty dosud stojíš nad vrchem osudným
proti mé tváři,
a světlem, pod nímž růže tuhnou v poupata,
ty, bolesti mou zajatá,
mé rosíš rety.
Dík za ten nápoj! Květy,
jež raší ze smrti mé, — cítím jejich vzrůst —
o hvězdo zázračná, jsou dítkami
tvých k smrti věrných úst.

Hodina souzená pílí,
Samota má ji hlásá,
v této chvíli
jen Ticho nade mnou kvílí,
jediný jazyk světa,
jenž se mění v ráj :
tvoje krása vzkvétá
v ohně taj,
jenž, šlechtě nižší podstatu,
v kcuř nevlastní se stají
před zraky dne, až za noci
plameny vzpřímené, symboly Sabathu,
svým liliovým světlem hrají.

STÍN MÉHO SADU . . .

Stín mého sadu tajemstvím se rozhořel:
to růže vzkvetla do rána? Či granát v trávě
řeřaví?
Neb s lampou náhrobní tam v noci někdo šel
a nedošed, někde v skrytu churaví?
To není lampa náhrobní, ač temným ohněm
plá,
to granát v trávě nehoří, ni růže rozkvetlá --:
svůj zčisti zrak! svůj přitlum hlas!
Nejmladší z našich sester takový měla vlas.

VLAŠTOVICE

Veliká jest lásky síla:
aby vnikla v srdce mé,
v ptáčátko se proměnila.

V srdce moje vnikajíc
v ptáčátko se proměnila
(touha moje o něm snila),
teď zas roste víc a víc.

Roste roste víc a víc
jako záře za svítání,
sladkou mukou zpívajíc -- ;
vlaštovko, měj slitování!

Z BÁSNÍ JAKUBA DEMLA

DLE PŮVODNÍHO DŘEVORYTU OD HUARDA.

LOUIS LE CARDONNEL

NA PRAHU BOŽSKÉM

O ubohý dobyvateli, jehož pýcha opadáva, to ze snu zklamaného, z naděje pokleslé rodí se smutek tvůj těžký a melancholický, a kráčíš večera dnešního v mlčení a sehnut.

Včera obzory lživého života honosily se pro tvou žádost příchutí neznámého : Chtěl jsi býti duší zde dole ukojenou; i odešel's: a hle, jak teď se zase vracíš.

Jako pocestný, jenž našel pouze písčiny, vyhledavatel opojení, srdce hořce potrestané za to, že příliš milovalo krásy pomíjející, teď víš, jaký smutek jest na dně konečna.

Ty vidíš, že třeba umřítí bludům neplodným a že k vůli tomu, bys se upokojil, vlekl bys marně veškerým prostorem a od světů k světům vroucí úpění svého velkého lidského prázdna.

Dej se proniknouti těmi stíny jasnými, nebuď již oním semo tam chodicím se srdcem sténavým a žalostným, pochutnávej si na sladkosti, že jsi rozlámal pouta svá ty, jenž jsi myslil o sobě, že's svoboden a jenž jsi zajat byl.

Vítr tajemný, tlumě šumot svůj, vítr tichý,
přišedši z hlubin oblohy, jest jako polibek čisté
nezměrnosti, jenž, by tě upokojil, klade se na
tvé čelo.

Poznáš vábivé kouzlo Krásy svrchované.
Odmlč se, zavři oči, propůjč ucho, slyš, hle, to
Bůh skrytý ti mluví v tobě, hle, veliký Pokoj,
jenž tě dovnitř volá.

KE CTI SVATÉ VDOVY

Sčilou ochotou následujíc Krista uprostřed zkou-
šek, a vyzařujíc zlatem své bliženské lásky, ta,
jež jde spát mezi svaté vdovy, zasloužila spatřit
nebeské Město.

Vlídna ku kolemjdoucím, pohostinná ku kně-
žím, zapominajíc snadno nádhery a pýchy římské,
proslavila jméno svých předků tím, že sloužila
chudým svýma rukama.

Ó mučedníci, kteří jste ji ušlechtilé předchá-
zeli, ó Panny, jež Velekněz u oltáře závojem za-
střel, v družinu svou, ji, nesoucí palmu třesoucí,
na zářícím prahu nebes přijměte.

A vy, jimž tělo, těžké tělo ještě, tlustou ne-
průsvitnou zdí zaclání, tak, že duše vůlí svou je
proniknouti nemůže, vy, očekávající den, až u-
zříte nebeské svítání, dychtěte, ó živí, po jejím
blaženém pokoji.

PROSA KE CTI NĚKTERÝCH PANEN

O srdce moje, protože třeba, moje srdce, abys se nepáslo až mezi liliemi, z hloubky temnot hustých vyvolejme vybledlý profil Abatyši.

Vzdechy tužeb, jež se vzněcovaly jako arabská kadidla, tichá, bledá čela, pod závoji dobře splývajícími, pohledy do aleji k ekstatickým Libanonům!

Abatyše, jež kreslí paprsek legendy, vroucí, s jednou rukou na berli ze sloně, a s druhou zadržující ohnivé dmutí prsou!

Ažijící v Kristu se srdečnou prostotou, všechny ty panny, které vydávaly svou krásu v oběť žhoucí Trojici.

Velebiti je budeme, o srdce moje, Panny moudré, obracející k věčnému Východu své tváře, nesoucí svou lampu klenbami drsných věků.

A protože v době barbarské zpívala prostřed Sasíků, buď vzpomenuta zde Hroswitha; avšak tyto ostatní spíše, jež Církev vyvýšila, budeme velebiti :

Brigiddu, tento květ vzdálené stepi, světici
dobrou ke všem, již stará legenda nám ukazuje
hladící něžně velké Irské labutě ;

Hildu, vztyčující věže kláštera, na břehu vln,
na vysokém předhoří, jež hlodá, jak smečka de-
monů, moře Severní ;

Ethelredu, zaslibující své dětství Marii; With-
burgu, která nalézajíc vyhnanství ve své vlasti,
byla podivuhodně živena laňkami ;

Idu, stále v slzách pro věčného Milence; Li-
obu, jejíž jméno zpívá nesmrtelně pod rozbo-
řenými oblouky jejího německého kláštera ;

Aldegondu s krásným čelem, na něž závoj
padá, přinesenou s nebeských paláců Holubici;
Walburgu, spanilou, v blahojímavém hrobě ;

Bathildu, jméno chvějící se královskými
vzpomínkami, Bathildu, skvoucí jméno jasu kle-
notů, jméno sněžné a hermelínové, vůní liliových ;

Hildegardu, mezi světicemi klášterními cti-
hodnou pro její osvětlení srdce, orla, uchváce-
ného do hlubin zárodečných.

A Sulamitku se zpěvem líbezně žhoucím,
Gertrudu, jejíž srdce chtělo, cele jásajíc, vzlet-
nouti k otevřené ráně božského boku !

Avšak kde jsou teď tato těla čistá, jež duše
zžiravá jakoby pronikala svým plamenem, ta
prsa, jež se dmula Svatební Písni ?

Ty rty, jež zpívaly latinu žaltářů, ty ruce, jež
se spínaly v ekstázi, ty nohy, šlapající pokorně
dlaždice monastýrů ?

Z těl těch sežloutlých, pro nás bohatých milostmi, některá mezi pochodněmi v kryptách kostelů, tajemně dřímají ve svých relikviářích ;

A jiná, která, během věků, rozpadnuvše se v suchý prach a nahé kosti, spí bez okázalosti na dně neznámých slují ;

Očekávající den radosti a hrůz, v němž Kristus pozdvihne z mrtvých těla svých služebnic, zářiti budou, podobny lampám živým.

NOC NAD PÍSMY

G. Poltímu.

Pahorky zachmuřily se v samotářské hrůze, a příroda oděla se v černou krásu, luna, skvoucího a strašného tajemství neukazuje dnešního večera svou tvář Astartinu.

Avšak jako pohledy vržené jinými světy k tomuto světu starému, v němž člověk má svůj útluk z milosti trpěný, třpyt živý a hluboký mihá se v pokoji etheru ztemnělého.

Jsem sám: a moje lampa má své dva přímé plameny, něco tkví ve vzduchu, čehož hrůzu pocítuju: mého člověčenství těsné hranice smazují se: tvou slávu, Pane, uzřím.

Pod mými prsty listy Svatých Knih se obracejí: hle, jak vlaje vůně vinic z Engaddi Lidé dnešní temnotami jsou spílí, zaveďme je opět k věčnému poledni.

Vznášejí se kolem mne neviditelné pohledy;
volám po tobě, ó Bože, z vroucích plic: Dej mi,
rozjímajícímu serafické tance, oslnění nocí Ša-
lomounových . . .

Ah! co přinášíš mi moje Nevěsto, Moudrosti?
Jsem zatížen smutkem a vzpomínkami, dej chut-
nati mi, moje božská paní, svou krásu nebeskou
a své svaté balsamické léky.

Ukaž mi věčný původ Osob, Slova tryskající
letokruhy, jedním vzmachem, bujení bezpočet-
ných Předků z lůna Evy nesmírné a z bedra ne-
smírného Adama.

Ať v duchu spojuju se s prvními Patriarchy,
pozdvihujícími své páže do půlnoci Idumejských;
kolem Archy ohnivé, jejíž pochody sleduju, ko-
lem Mojžíše a národa, jenž se uchýlil pod jeho
ruce.

Obklopujíc mne zářemi blesků, bych se při-
mísil k troubám strašlivého Sinaje, oznamujíc
Tábor, Ekstazi mého Boha, nechť přede mnou
padáš na Davida, uprostřed zlatých svícňů.

A řekni mně zvláště, Pane, kolik věšteb blý-
skajících zachytil Kazatel, Kníže Pokoje, ve Ve-
lepísni čisté, v níž jeho oči holubičí objímaly
budoucnost.

— Noc mlčenlivá pohlcuje moje slova
Ó Pane, zkoušíš snad svého Krále Odejde
zítra, bohatý parabolami, jedině tebou nastolen,
tvou hrůzou posvěcen.

Šírá Apokalypso, propasti johannické, otevřte se, zářete pro něho, božský pobyte, Andělé, odějte ho svými bělostnými tunikami, Archandělé, vstavte mu mitru jasu a lásky.

Připravíte mu rysy žhoucí a průhledné, vstupovati bude osloněn do chrámů: avšak Ty, Pane, jestli Nevěsta očekává ho ve tvých hlubokých tajemstvích, skrze Něho zůstaneš Chotěm.

Prováděj ducha jeho v podobenstvích, ať vyzvedne ti jednoho dne oltář na vysokých Místech, ať tě sleduje po všech tvých samotách, skláněje před tebou, Bohem živým, všechny Bohy.

Ano, vylej na něho tisíc rohů balsámu, jehož tekuté a libé zlato prýští z olivovníků, nechť jest strůjcem nesmrtelného království, nechť Nenávisť a Zloba hasnou u jeho nohou!

Nechť i zlí doprošují se jeho modlitby! Nechť, připojuje k vroucnosti růží čistotnost lilijí, mluvě s gesty světelnými, jest harmonickým Usmiřovatelem.

Takto sním, ztrativ se do tvých posvátných propastí; a citě se růsti mnohdy nesmírně, znovu dobývám, válečník, vítězství plná kořistí, tajemství to skrytá od počátku.

A plný velké minulosti, plný věcí budoucích, mezi svou lampou pokojnou a celým nebem, jež svítí, aniž bych mohl odervati oči svých od Písem, nechávám volně plynouti noc.

**K ÚTĚŠE MARIE, PLAČÍCÍ NA
SVATÉ HOŘE LA SALETTESKÉ,**

Mgr. E. RIGAUD,

**ČESTNÝ KANOVNÍK DELLA SANTA CASA,
PAPEŽSKÝ DOMÁCÍ PRELÁT A POŘADA-
TEL MĚSÍČNÍKU: „ANNALES MENSUELLES
DES CROISÉS DE MARIE ET DES APO-
TRES DES DERNIERS TEMPS“, 19, boulevard
du College, Limoges, France, abonnem. 5 fr.**

CÍRKEVNÍ SCHVÁLENÍ:

HNEED ZA PIA IX. E. Rigaud volal k Náměstku Kristovu: „Přesvatý Otče, zbožná srdce oddala se nejkrásnějšímu, nejsladšímu, nejplodnějšímu poslání: býti až k smrti utěšiteli Mariinými. Račiž, P. O. přívětivě přijmouti tuto myšlenku a žehnej duším, které je budou následovati.“

PIUS IX. vlastnoručně odpověděl: „*Benedicat vos Deus, Pius, PP. IX.*“

PIUS IX. v jiné aprobaci bez výhrady: „Jeho Svatost posílá Vám zvláštní Požehnání pro všechna Vaše díla.“ 10. července 1877.

LEV XIII. udělil takovéto autografické schválení dílu Rigaudovu: „*Ascensiones in corde vestro disponite, in valle lacrymarum! 'Dominus vos benedicat. Leo P. XIII.*“

LEV XIII. schválil ještě dílo Rigaudovo písemně 30. dubna 1894. a 13. ledna 1897.

PIUS X. schválil bez výhrady Dílo to 17. prosince 1904.: „*Deus benedicat te et omnia opera tua.*“

KARDINÁLOVÉ, ARCIBISKUPOVÉ A BISKUPOVÉ mnozí ve všech dílech světa, nikoliv však všichni, ó běda, rovněž Velezvěsti Marie Panny potvrzují, pamětlivi jsouce Tekstu: „*Quod enim in ea natum est, de Spiritu sancto est.*“ (Math. I., 20.)

LIST KANOVNÍKA MGR. RIGAU- DA KNĚZI JAKUBU DEMLOVI.

Velectihodný a milý spolubratře,

Odpověď na mluvení Mgra hraběte Huyna jest celá v přiloženém lístku tištěném, vyjmutém z *Annalů Apoštolů Posledních Dob*, nadepsaném *Pata Neposkvrněné*. Splnomocňuju Vás přeložiti jej a dáti vytisknouti v jazyku vaší země.

Biskupové Česko-Moravští měli by míti něco lepšího na práci než inspirovati se vzpourou biskupů francouzských proti Velezvěsti Matky Boží! Vždyť papež korunoval Naši Paní La Saletteskou! Běda těm, kdož vztahují na tuto korunu ruku svatokrádežnou! Útočí na Nebeské Zjevení, jemuž tato koruna jest Sankcí svrchovanou, slavnostní a definitivní! Shromažďují na svou hlavu uhlí řeřavé! A zažehují proti sobě a svému lidu všechny blesky a hromy Nebe!

Křičte jim to nejpronikavějšími zvuky trub!

A nechť zvědí dobře, že na jejich vzpuru dopadne, co dopadlo na Luciferovo: *Non serviam*. Zcela Váš v J. M. J.

ARNOŠT RIGAUD,
papežský domácí prelát.

PATA NEPOSKVRNĚNÉ

IPSA CONTERET CAPUT TUUM (Gen. III, 15).

*Pata Neposkvrněné rozdrtí hlavu
Hada Pekelného, který se zapři-
sáhl, že zničí Božské Tajemství
Matky Bohorodičky.*

V našich dobách krajního modernismu jest často velmi nesnadno rozeznati dobré od zlého a pravé od falešného!

Kníže Temnot veškeré obratnosti používá, by uvrhl zmatek do duchů a by zakalil svědomí; by svedl nás s cesty a zavlkl nás do propasti! . .

Tolikrát jsme již na to poukázali a byť bychom to sebe více opakovali, nikdy toho nebude příliš!

Tak se to má s Božským Tajemstvím La Saletteským jako s Evangeliem!

Co knih, mluvících o Evangeliu, ba i s nejlepšími úmysly, octlo se na Indexu! To se může přihoditi! . .

Avšak jest to důvodem pro nás polekati se a báti se, aby samo Evangelium nebylo na Indexu?

— Tomu věriti, toť upadnouti v nejkrajnější poblouznění! . .

Rovněž tak, co knih, mluvících o Božském

Tajemství, o Božské Marii, i s nejlepšími úmysly, bylo dáno na Index! To se může přihoditi! . . .

Avšak jest to nějakým důvodem, pro nás, polekati se a báti se, že samo Božské Tajemství mohlo by se octnouti na Indexu?

Kdybychom se toho dopustili, jak by pak Peklo jásal! . . .

Nikoliv! Nikoliv! Nikdy Index nedotkne se Božského Tajemství! Tohoto Evangelia Božské Marie, jež Vznešená Matka Boží nazývá Sama *Velezvěstí*! A která hlásá světu příští Ježíšovo v jeho Slávě, by jej soudil!

Jako Evangelium, totiž *Blahověst*, ohlásilo světu před 19 ti věky naplněné příští Ježíšovo v jeho milosti, by jej spasil! . . .

Náměstek Ježíše Krista přitiskl Pečeť svých Apoštolských Požehnání na Božské Tajemství! . . .

Žádná mocnost na zemi a v Peklech nebude moci zlomiti tuto pečeť! . . . Protože jest to Pečeť Samého Boha!

Zůstane tedy Božské Tajemství stále ne-
tknuto a neposkvrněno, jako Božská Poselkyně, která je světu přinesla!

Starý Had marně se bude pokoušeti!
Všechny zuby si o ně rozláme!

Vždyť opravdu Náměstek Ježíše Krista svou svrchovanou autoritou vstavil korunu na čelo Vznešené Panny La Satetteské!

Tímto slavnostním aktem sankcionoval a posvětil navždy Její Velezvěšť! Kterážto jest Královnou Proroctev! Touže měrou jako Božská Maria jest Královnou Proroků!

Ať se to chce čili nic! Tak se stalo! . . .

Tedy anathema, kdo by se dotknul této koruny! A měl by kdo odvahu lámati z ní klenoty kvítek opovrhováním Věštek, k vůli nimž se na ní skvějí a jimž chce dáti zářiti? Anathema! . . Anathema! . .

Ah! Tajemství La Saletteské na Indexu! . . .

Vždyť pak sám Pius IX. byl by na Indexu! . .

Pius IX., který uprostřed bouře, již roku 1873 rozpoutalo Zjevení Božského Tajemství, povzbuzoval k obhajbě a propagandě a to třemi Apoštolskými Požehnáními, napsanými vlastnoručně na knihy M. Girarda z Grenoblu, tohoto učence a neohroženého Patriarchy Pře La Saletteské!

Tajemství La Saletteské na Indexu!

Avšak to sám Lev XIII. byl by na Indexu!

Lev XIII., který po přečtení Tajemství, odevzdávaném mu Melanií z ruky do ruky, pronesl toto rozhodnutí: „*Tento dokument ať se uveřejní*“.

Lev XIII., aby tento rozsudek učinil ne-

odvolatelným, naporučil Korunování Naší Paní La Saletteské, což jest slavnostním a definitivním schválením celého jejího Zjevení!

Lev XIII., který po celé trvání svého slavného Pontifikátu nepřestal žehnati *Annalům Apoštolů Posledních Dob*, jichž jasně přiznaným účelem jest pozdvihnutí Božského Tajemství!

Lev XIII. konečně, který 13. ledna 1897 zašel až tak daleko, že nám poslal telegram, v němž vyslovuje přání, by „*naše Annaly byly křemenem Davidovým, který porazí Pekelného Goliáše, jenž (ve své nenávisti Tajemství La Saletteského) zapřísáhl se, že převládne nad Náměstkem Ježíše Krista!*“

Tajemství La Saletteské na indeksu!

Avšak to by byl Pius X. sám na indeksu! . . .

Pius X., který za šest let, co jest na Trůně, poslal nám až desetkrát své Apoštolské požehnání! . . .

A který ve svém Výnosu ze dne 4. ledna 1905 jde až tak daleko, že *nám „žehná, nám a všem našim Pracím! . . .“* Které nejsou, jak každý vidí, než otevřeným zápasem proti všem nepřátelům tohoto Božského Tajemství, *quacumque praeſulgeant dignitate!*

Konečně, **Tajemství La Saletteské na Indexu! . . .**

Avšak to by byla Božská Maria sama zhanobena a odsouzena vlastními dětmi! A to v nejdojemnějším svědectví péče, jakou kdy tato Matka, všecka Milostná, věnovala svým dítkám na zemi, od božských heroismů na Golgotě!

Říká se však, že Tajemství jest Kněžstvu na potupu! . .

Jest to zbraň v rukou nepřátel! . .

Jeho uveřejněním zničí se pouze důvěra, které věřící tolik potřebují k svým kněžím!

Tedy není možno, aby bylo pravdivo!

A byť bylo pravdivo! Dlužno je chovati v skrytě! . .

Tak psalo se nám před několika dny v jistém listě, na nějž tento článek jest právě odpovědí! . .

Nikoliv! Nemůžeme zde vypovědět hanbu a bolest, jež v nás vzbuzuje takový jazyk!

A nemyslíme, že by bylo ve slovníku epithet dosti šlehavých, bychom řeč takovou zhaněli, jak zasluhuje býti zhanobena!

Ah! Tajemství! Urážející Kněžstvo!

Což však proto, že jsme kněžími a postaveni v důstojenství, domníváme se býti nad Nářky Nebe, nad jeho Soudy a jeho Odsouzeními?

Nemáme naopak mnohem více se jich báti než ostatní lidé?

Tajemství! Urážející Kněžstvo!

Avšak četli ti, kteří takto mluví, XXIV. kapitolu Evangelia Svatého Matouše?

A bičuje-li Náš Pán tak ostře fariseism své doby, Jeho Matka dopouštěla by se zločinu, bičující fariseism naší doby, který jest mnohem jinak vinen než první!...

Myslí se, že u Božské Marie dobrota jest slabostí?

A že její nesmírný soucit k našim bédám zmenšuje její nepřekonatelnou ošklivost ke zlu a její svatá rozhořčení proti vlkům, kteří pustoší ovčinec Dobrého Pastýře?

Tajemství! Zbraň v rukou našich nepřátel! Bůh dej, aby naši nepřátelé poznali toto Tajemství! A kéž by se sklonili pod svrchovanosti jeho Věštev!...

Strach před tresty by je přivedl k moudrosti!

A kdyby špatní kněží pojali ošklivost k svým chybám, v našich nepřátelích jen by se rozmáhala ošklivost k jejich vlastním nespravedlnostem!

Tajemství! Zkáza důvěry, již věřící jsou kněžím povinni!

Stanovme si rozdíl! Mezi špatnými kněžími a dobrými kněžími!

Špatní! Nikdy věřícím nebude možno míti se dosti před nimi na pozoru!

Možno kdy příliš míti se na pozoru před skrytým hadem v květinách? A před vlkem,

skrytým v ovčí kůži? A před nájemníkem, skrytým v rouše Dobrého Pastýře?

A dobří kněží! Věřící brzy je poznali! . . . Netřeba se báti, že Tajemství sáhne na důvěru, kterou mají vzbuzovati!

Naopak Nářky Tajemství proti novým Jidášům mají věřící jen více k tomu, by oceňovali, a dobrodiní kněží dle srdce Božího!

A tak námitky proti Tajemství, jednou dobře zvážené a prozkoumané, jen posilují víru v jeho Božskost! . . .

Takže Božské Tajemství jest v pravdě patou, kterou Neposkvrněná má v zápasech Posledních Dob rozdrtití hlavu Hada Pekelného! A jest světlem, jímž Mocnosti Temnot jistě budou navždy pomateny a rozptýleny!

Proto také věřme mu věrou plnou a neotřesenou!

Již již přichází den, kdy všichni praví služebníci Páně jedním hlasem volati budou s Velkým Lvem XIII. k zemi: „*Žehnám z celého srdce svého La Salettě! Všemu, co jest z La Saletty!*“

Již již přichází den, kdy Předpověď Blaženého Faráře z Arsu splní se ve svém lesku!

„*Bude La Saletta čím dál tím více dobra působiti! Bude s ní čím dál tím lepe. A to po celém okršku země!*“

Již již přichází den, kdy Biskupové z celého světa se všemi kněžími a všemi Věři-

cími řeknou se svatým biskupem z Ajaccia, Mgr de la Foata, tak úctyhodné paměti:
**„Přeju si z celého srdce, aby Křížáci Marianští rozmnožili se jako hvězdy Oblohy!
 Aby se stali svatými a čistými jako Andělé Nebe!“**

Konečně již již přichází den, v němž po přání vysloveném Lvem XIII. v jeho výnosu z 30. dubna 1894:

Křížáci Marianští, kteří se honosí okázale, že jsou pravými věřícími Velezvěsti, budou na zemi Velearmádou Královny Nebe!“

Oh! Toho dne! Jaká sláva pro Marii! Jaký triumf pro Církev! Jaká žeň Vyvolených pro Království Nebes!

Mgr. ERNEST RIGAUD,
 domácí prelát papež.

MEMORIUM JEHO SVATOSTI PIU X.

PŘESVATÝ OTČE,

Mgr ARNOŠT RIGAUD, papežský prelát a redaktor Annalů Apoštolů Posledních Dob, přepokorně prosí u nohou Vaší Svatosti o Otcovské Požehnání.

Přesvatý Otče, s bolestí Vám sděluju, že nejurputnější válka proti Dílu Slávy Mariiny znovu opět rozpoutala se!

Proti Dílu, k němuž mne poutají nejposvátnější závazky náležité spravedlnosti!

Proti Dílu, do něhož jsem byl hned od počátku tak slavnostně uvázán svým vlastním biskupem! A v němž jsem byl velmi často potvrzen Schváleními Náměstka Ježíše Krista a četných biskupů, arcibiskupů a kardinálů obou světů!

— Proti Dílu, které zapustilo všude do srdcí kořeny tak hluboké! A jehož údové tvoří již velkou armádu, zbudovanou ve všech hodnostech kněžstva, armády, šlechty, úřednictva a světa zbožného!

— Proti Dílu, které dle podivuhodného listu Mgra Grossa, arcibiskupa Oregonského ve Spojených Státech Amerických, jest jedi-

nou podmínkou spásy, po tolika neřestech, zemi přikrývajících!

— Proti Dílu konečně, jehož původ spočívá v převelikém zázraku, jak sám můj biskup to dosvědčil ve své autografní aprobaci, rozšířené po celém světě!

A na němž Nebe spočinulo se zalíbením, rozmnožujíc skrze ně Divy ochrany, vyléčení a obrácení, jimiž oplývají „*Annaly Apoštolů Posledních Dob*“ po šest let, co jejich znak jest ražen, a jež nejpodivuhodnějším z božských Povolení bylo obohaceno Lvem XIII. Plnomocnými Odpustky v okamžiku smrti.

Nuže, Přesvatý Otče, jistý generální vikář vším tím opovrhne, odvážil se napsati až v Mülhausenu (Elsasko) dne 5. května 1909, že toto Dílo, všemi tituly svatosvaté, jest na Indexu! . .

Snad takovým způsobem chtějí se opravit nesmírné křivdy, spáchané proti dělníku tomu a náramné škody, způsobené Dílu, neslýchaným padělkem ze dne 7. prosince 1891, zrobeným v samém středu biskupství Limoges-ského a rozšířeném do celého světa, by se ubilo Dílo pomocí utrhačství proti dělníkovi?

— Kdyby však Dílo bylo zničeno, co bychom si počali s mnohými sty tisíci franků, jež shromáždilo v nemovitostech, klenotech, v kovových mincích, a které jsou ovocem

velkodušných obětí, vnuknutých tolika Papežskými a Biskupskými Schváleními? A Divů Nebe!

Nebylo by to nejhanebnějším, nejkřiklavějším a nejpodvodnějším bankrotem?

Přesvatý Otče, hle již 37 let uplynulo, co zápasím s větry a proudy, abych zachránil toto dílo před bouří odporů, kontradikcí, jichž mu bylo dopřáno jako Dílu Bohem nejvíce chtěnému! .

Mám umřít, aniž bych viděl konec války, která byla martyriem mého života?

— Přesvatý Otče, Vaší Spravedlnosti Svrchované a Vašemu tak dobrotivému Otcovství přísluší o tom rozhodnouti! . .

Vzdávám úplně svůj osud do rukou a do srdce Vaší Svatosti.

Mgr. ERNEST RIGAUD,

Papež. domácí prelát.

„CÍRKEV BUDE ZAKOUŠETI DĚSNOU KRISI!“

(Velezvěst z 19. září 1846.)

.
. . . Vznešená Matka Boží sestupuje ze Slávy! . . . Zjevuje se v Slzách! Vysílá světu tento křik svrchované úzkosti: „*Hle konec konců! Čas časů!*“ Vybízí své Apoštoly Posledních Dob, aby to volali zemi! A aby to sdělili všemu jejímu Lidu! . . .

Pastýř všech Pastýřů posvěcuje její věštby akty nejsvrchovanějšími a nejslavnostnějšími!

Bůh rovněž po 64 let posvěcuje je řádku za řádkou, slovo za slovem, literku za literkou událostmi, jež jsou jich nejpřesnějším a nejděsivějším uskutečňováním!

A opovrhující Božskou Marií, opovrhující Papežem, opovrhující Bohem, opovrhující rozumem, opovrhující historií, opovrhující spásou duší a vítězoslávou Církve, již Božské to Poselství Bohorodičky zajímá způsobem svrchovaným, celá armáda kněží a biskupů bouří se od pólu k pólu proti Velezvěsti! Hrozíce trestem, že odeprou rozhřešení, zakazují rozšiřovati tyto Věštby, které jsou nejvyšší Milostí spásy, Nebem zemi nabízenou, by se zachránilo z všeobecného ztroskotání Víry, co lze ještě zachrániti! A zacházejí

až tam, že „**zapovídají SUB GRAVI obhajovati Zjevení La Saletteské a rozšiřovati knihu (Melaniinu): Zjevení Přesvaté Panny na Hoře La Saletteské!**“

Tato poslední slova v uvozovkách jsou přesnými výrazy jistého výnosu, který máme před očima a jímž bylo zahromováno Mgr. Huynem, biskupem Brněnským proti vlastnímu diecezánu J. F., který přeložil a uveřejnil v jazyku českém knížku Melaniinu o Zjevení a Zvěsti Naší Paní La Saletteské!

Byl-liž kdy odpor proti Papeži křiklavější a zjevnější?

Neznamená-liž to lámatí a šlapati nohama tiaru Vikáře Ježíše Krista a Korunu Královny světů?

Co mají pravé dítky Marie a Papeže dělati po činu tak schismatickém?

Nemá-liž se vzpouře tak odvážné čeliti jak jen možno nejúsilovněji?

Nenadešel-liž jim teď nebo nikdy okamžik, by si připamatovali onen rozkaz, který splynul se rtů Neposkvrněné: „**Bojujte, dítky světla! Stádce maličké těch, kteří zde ještě vidíte?**“

Není-liž tato zatvrzelá, slepá a zběsilá opposice proti *Velezvěsti přede hrou k té „děsné Křisi, již má církev zakoušet!“* a kterou nám oznámila Panna, jež pláče?

Není-liž to schisma ve stavu utajeném, které jako skrytá rakovina rozežírá lůno církve? . . .

A bychom šli až k posledním důsledkům, nejsme-liž zde v přítomnosti té armády kněží a biskupů, jež papež svatý Řehoř Veliký spatřil v hloubce věků, a kteří první půjdou vstříc Antikristovi, by ho hlučně vítali jako pravého Spasitele světa?

Vskutku, brojiti tak otevřeně proti papeži a proti Nebi, v otázce řádu tak povýšeného, není-liž to státi za jedno s Mocnostmi Propasti?

Není-liž to kráčet pod korouhvemi Satanovými?

Nepřipravují-liž se tím cesty Antikristovi?

Není-liž to postavit se do předvoje a štábu vojsk, s nimiž Velká ta Obluda, jak jej nazývá Božská Maria, kráčet bude brzy k výboji celého světa, nad nímž dle Isaiáše a Apokalypsy kralovati bude jakožto absolutní despota tři roky a půl a za ten čas on samojediný natvoří více mučedníků, než římscí císařové za tři sta let?

Cože tedy mají dělati bojovníci za práva Mariina, kteří to vidí, ať kněží nebo věřící, ne-li více než jindy sraziti své řady pod korouhev Nebeské Královny? A prohlásiti směle, že v této otázce znají pouze Papeže!

Právě to jsme odpověděli P. Delorovi,

generálnímu vikáři a faráři u Svatého Petra v Limoges, když jsme byli u něho kaplanem.

Jednoho dne po ranním kázání spatřili jsme, jak přichází k nám P. Delor, a prosí nás, bychom nemluvili již o tajemství La Saletteském a hrozí nám přísnými opatřeními, kdybychom se toho ještě jednou dopustili:

„Pane faráři,“ odpověděli jsme mu, **„Pius IX. podepřel třemi Apoštolskými Požehnáními a autografy uveřejnění a obranu Božského Tajemství.“**

„Pokud budu chráněn tímto trojnásobným štítem, pranic nebudu si dělati z anathemat všech biskupů světa!“

Na to vstal, vzal svůj klobouk a kráčel ke dveřím, kamž jsme ho doprovázeli s úctou nejmlčenlivější! Nebo, chcete-li, s mlčením nejuctivějším.

Od té doby uplynulo již 35 až 36 let! A zůstali jsme ustavičně na hradoách, hájíce Tajemství Vznešené Marie!

A Pius IX. a Lev XIII. a Pius X. proti všem neustali nás povzbuzovati a nám žehnati! A hlasem zvučným! A písemně! A telegramy! Atd.

Vždyť tito tři papežové viděli zápasy úsilné, v nichž jsme se octnuli!

V bílém světle denním bojujeme proti všem nevěřícím Velezvěsti, ***quacumque prae-fulgeant dignitate!***

Jest to dosti silné ? Jest to dosti významno ?

Křižáci Mariánští ! Může-liž vám býti vaše životní pravidlo jasněji stanoveno Tím, jehož jedno slovo a požehnání více váží než slova a požehnání všech biskupů země ? Tak nám pravil jednoho dne Dom Cyprien, blahé paměti, převor Kartouzy Naší Paní Glandierské (Corréze).

Nuže, netřeba se rozpakovati ! Válka a opět válka, bez příměří a bez slitování, ukládá se nám všem, Křižákům Marie, proti všem mocným doby, kteří se bouří proti Věštbám, jichž světlo jedině nás může zachrániti !

Žádný ohled nemůže ospravedlniti netečnost !

Složiti zbraně v takovém případě byla by apostasie.

A mlčení bylo by nejhanebnější, nejsvato-krádežnější, nejneodpustitelnější z kapitulací !

A proto z celého srdce a z plných plic voláme :

Sláva Marii ! A pozdrav Bojovníkům jejím vřele milovaným v zemích Českých, Francii a v celém světě !“

E. RIGAUD,
papež. domácí prelát.

**LIST ABBÉHO COMBA, FARÁŘE V DIOU (Allier) / DU-
CHOVNÍHO VŮDCE MELANIE LA SALETTESKÉ / P. JA-
KUBU DEMLOVI / KNĚZI TEHDY V BYSTRCI.**

Diou, le 19 Octobre 1908.

Reverendissime Domine, Dilecte in Christo Confrater,

**1° Originalis et authentica editio libelli Melaniae
Romae a S. Cong. Indicis nunquam proscripta fuit;**

**2° Episcopus Lyciensis (Lecce) Imprimatur Suum
15 Nov. 1879 nunquam revocavit.**

**3° Quae ad dictas revelationes La Salettenses perti-
nent non sunt res prorsus contemptibiles et abomi-
nandae. „Le Divin Message écrasera les ennemis du
Très-Haut. Dieu ne dit-il pas, par la bouche de Jérémie,
que Sa parole est un feu ardent et un marteau qui brise
les pierres? C'est pourquoi, qui s'insurge contre la
parole de Dieu ne fait autre chose que d'être cause
de la répandre davantage“ aiebat Melania, quae ante
et post mortem plurimis miraculis claudit.**

Valeas.

Combe.

**JEŠTĚ JEDEN LIST FARÁŘE COMBE-A
V PŘEKLADU.**

V Diou, 1. května 1907

MILÝ PANE Děkuju Vám za Vaše sympatie, avšak jsa dítkem poslušnosti, vzal jsem z obchodu svou knihu Tajemství Melaniino a Současná Krise, když v tom objevila se v časopisu *la Croix*¹⁾ poznámka, potměšile a podvodně upravená, poněvadž rozdělila titul mého díla, chtějíc propašovati domnění, jakoby i Tajemství bylo odsouzeno, což jest nesprávné: „Jistým dekretem, tak praví, dány jsou na index čtyři následující knihy: *Les mystères sataniques... Un catéchisme..*“ Tajemství Melaniino... a Současná Krise... Protože udává čtyři knihy a cituje je za sebou, bylo jasno: Tajemství odsouzeno! a všecken náboženský tisk přichvátí si reprodukovati tuto „faleš“. Nuže, píše se mi z Říma, že Tajemství se dekret nikterak netýká. Toto prohnané oznámení, všude rozšiřované, jest tedy novou „záležitostí Cateriniho“: Neví se, jakými pletichami dalo by se na Svatě Stolicí vycásnouti odsouzení Tajemství Melaniina, byť i nepřímé!

¹⁾ Kříž, podobný našemu periodickému t. zv. křesťanskému tisku, do něhož se všechny „stoky nečistoty“ sbíhají.

A tak nezbyvá z toho, ledaže věřící, ba i kněží jsou klamáni více než kdy jindy! Královna Nebe nemá než umlknouti! až do dne, kdy náš Pán Ježíš Kristus sám se ujme své Matky a brániti ji bude „potopou pohrom“, psala Melanie, „která má zaplaviti svět, zvláště Francii a Itálii“.

Tážete se, co se stalo, že moje kniha, uveřejněná s autorisací, jest dnes na indeksu?...

Stalo se, co se stalo se spiskem Velká Rana, když P. Parent potupil kardinála Perrauda, kryje se mým dílem a mým jménem, a o něž můj biskup, by pomstil kardinála, přičinil se, by bylo dáno dílko moje na indeks. Tentokráte náš biskup, stav se arcibiskupem Rennesským, byl sám hrubě pohaněn a to Jean de Dompierrem, svým diecesánem, který, kryje se mým dílem a mým jménem a cituje mou poznámku na stránce 117, napsal mu kromě jiných přívětivůstek dne 10. ledna: „Vy jste posedlý ďáblem!... nedovedl bych lépe zakončiti toto slovo než plivnutím do tváře arcibiskupu Dubourgovi“, a 1. února: „Pokud neposlechnete rozkazu Panny Marie... budu míti podstatné důvody domnívati se o Vás, že jste nepřátelský; a nebudu se pranic ostýchat, arcibiskupe Dubourgu, i na dále plivati Vám do tváře“.

Jako jindy Mgr Dubourg měl pomocníky mnohé preláty, a v Římě kongregací missionářů La Saletteských, kteří mi nemohou odpustiti podrobnou historii Kongresu; vidíte teď, co se stalo. Psalo se mi z Říma, že „ve Vatikáně nebudou patřiti špatným okem na mé dílo.“ Avšak stesky jednoho arcibiskupa a mnohých prelátů, podporované stížnostmi řehole, dobře umístěné k tomu, by mohla jednati, pozdvihli otázku o vhodnosti a včasnosti.

Mnozí matou si Index se Svatým Officiem a osoby, málo poučené o dosahu a přesné ceně jejích

zápovědí, domnívají se, že Index nestihá než knihy, které obsahují bludy proti víře a mravům; a zatím stihá je i tehdy, jsou-li toliko nevčasné, nevhodné. V otázkách této včasnosti (vhodnosti) kongregace Indexu nedává vysvětlení a nežádá si jich: formuluje své dekrety, aniž by je motivovala. Autor tedy nemůže opravovat. Avšak nežádá se na něm, by zapřel svou knihu, odvolav její obsah: požaduje se pouze, by ji stáhl.

Ve stavu Francie mohlo se zdáti vhodným dáti zadostučinění prelátům, kteří řekli, že tato kniha způsobila „náramné zlo“.

V den zprávy v la Croix Mgr. Cecchini mi potvrdil, že 6 měsíců po smrti zbožné Pasačky dal otevřít její hrob a našel její svaté tělo neporušené.

Račte přijmouti

Combe
farář v Diou (Allier)

NB. Avšak oba spisky: Pohřební Řeč a Zjevení (brožurka Melaniina), vyjmuté z díla zmíněného, nejsou stíženy dekretem Indexu.

LISTY

Kanovníka Profesora Doktora

AUGUST. ROHLINGA

KNĚZI DIECESE BRNĚNSKÉ

P. JAKUBU DEMLOVI

V. D. J.

Wien, IV. Mostg. 8 A. 8 Sept. 1908.

Euer Hochwürden

beehre ich mich, auf die Anfrage vom 4. d. M. er-
gebenst mitzuteilen, dass die mit dem Imprimatur
des Ordinariates von Lecce erschienene Original-
broschüre Melaniens über die Erscheinung und die
Offenbarung Unserer Lieben Frau von La Salette
niemals von der Congr. Indicis oder S. Officii
verboten worden ist.

Auf den Index wurden nur zwei Broschüren
des Abbé Combe über das Geheimnis von La Sa-
lette gesetzt.

Die grosse Literatur über das ganze Ereignis
findet sich in einer neueren von etwa 20 Prä-
latten belobten Schrift eines früheren Gegners von
La Salette sub titulo „Notre Dame de la Salette et
ses deux élus“ — principaux documents salettins,
pontificaux et autres artifiés exacts par autorité
dioecésaine (3 fr. 50 c) in den Bureaux von „Dieu
et Patrie“ de M. le Curé Jos. Sicard à Le Pin par
Connaux (Gard).

Auch wurde in der Erzbischöflichen „Semaine
Religieuse“ von Paris wiederholt angezeigt die neue
Ausgabe von Lecce sub titulo: „Le Secret de la
Salette . . avec l'Imprimatur de Mgr l'Évêque de
Lecce et le portrait de Mélanie“ (Librairie de
Sainte-Geneviève, Paris).

In der Hoffnung, dass diese Mitteilungen über
alles volle Klarheit geben und nicht zweifelnd, dass
sie wahr sind, zeichne ich mich dem Memento ad
Aram innigst empfehlend

Eu. Hochwürden erg. Diener

Canon. Prof. Dr. Aug. Rohling.

V. D. J.

Wien, IV. Mostg. 8 A. 14. Sept. 1908.

Euer Hochwürden

wollen in Gnaden ruhen, meinen besten Dank für die zwei prächtigen literarischen Dona entgegen zu nehmen mit dem Ausdruck des Wunsches, dass es Ihnen beschieden sein möge, noch viel für die gute Sache zu tun.

Das Buch von Léon Bloy war mir unbekannt geblieben. Es enthält wohl sonder Zweifel alles, was zur Verteidigung von la Salette nötig ist. Ich habe das Buch gleich durchgelesen und die Überzeugung gewonnen, dass es die volle Wahrheit sagt und mit so starken Gründen, dass mir unbegreiflich ist, wie jemand noch gegen La Salette sein kann ohne sich grössten Unrechts schuldig zu machen.

Melanie nach 6 Monaten unverwest im Grabe! Ist das nicht ein grosses Wunder Gottes, welches Ihre Sendung vollauf neu bestätigt?

Wenn man nach all diesen Dingen noch gegen La Salette ist, so lässt sich nichts mehr zur Bekehrung solcher Menschen tun. Die Strafgerichte Gottes sind da nicht mehr aufzuhalten, und sie werden furchtbar sein.

Indem ich wiederholt für Ihre Freundlichkeit danke und mich dem Memento ad Aram innigst empfehle, verbleibe ich mit bestem Gruss ihr

ergebener Diener

Can. P. Dr. Aug. Rohling.

V. D. J.

Wien, 20. Oct. 1908.

Hochwürdiger lieber Herr Kooperator,

Ihre freundliche Sendung habe ich erhalten und mit Bestürzung gesehen, welche Verfolgungen die doch so göttliche Sache von La Salette auch Euer zu Lande erfährt. Ich hätte das nicht für möglich gehalten. Und gar ein einfacher Abdruck der von Bischof Graf Zola veröffentlichten Broschüre Melaniens soll hier sub gravi verboten sein! Das raubt einem ja völlig den Schlaf! Ich meinte früher, Herr Florian hätte vielleicht durch eine Commentation Anstoss erregt; aber ich sehe jetzt, dass er die blosse Broschüre Melaniens ohne jeden Commentar abdruckt. Da wäre doch ein Recurs an den hl. Vater angezeigt! Denn der hl. Stuhl hat Melanie stets ermuntert und ihre Broschüre nie verboten. Rufen wir die hochbegnadete nun in Gott ruhende Botin unserer lieben Frau von La Salette innigst an, dass sie vom Himmel her Hülfe und Beistand gebe in dieser neuen Not.

Da ich in einigen Wochen meinen erkrankten Bruder in südlichere Gegend führen muss, so hoffe ich dort von Ihnen günstige Nachrichten zu erhalten und werde Ihnen daher gelegentlich eine Karte mit der neuen Adresse schicken. Inzwischen Ihrem Gebet mich bestens empfehlend ergebenst

Dr. Aug. Rohling.

Veni Domine Jesu!

Görz, via Angiolina 26; 5. 4. 1909.

Euer Hochwürden

Haben mich durch die Mitteilung vom 31. März höchst überrascht und tief betrübt. Da der Bischof von Lecce Graf Zola das ganze Geheimnis der Hirtin veröffentlichte und zwei Päpste es amtlich anerkannten, ja stete Wunder Gottes die Seherin begleiteten, welche noch kurz vor ihrem Tode alles als wahr bezeugte und dann in Altamura nach dem Zeugnis des dortigen Bischofs, eines Dominikaners, wie eine Heilige starb und sechs Monate nach ihrem Tode unverwest im Grabe erfunden wurde, welches der Bischof selbst öffnen liess: so kann es unmöglich verkehrt sein, die Botschaft der Hirtin als eine himmlische Botschaft überall bekannt zu machen, zumal es ja auch gar nicht wahr ist, dass der „Index“ diese vom Bischof Zola publicierte Botschaft verworfen habe, denn er proscribierte nur einige Schriften, welche die Botschaft commentierten, nicht aber die Botschaft selbst. Es ist daher durchaus nötig, dass Sie gegen die über Sie verhängten Strafen beim Apost. Nuntius in Wien oder in Rom vorstellig werden und unter Berufung auf die ganze Geschichte von La Sallete bis zum Abschluss in Altamura den Schutz des Heiligen Vaters anrufen.

Indem ich Sie am Altare mit dem täglichen Memento stets begleite und von der Gerechtigkeit des hl. Stuhles den Sieg der Wahrheit erwarte, verbleibe ich, Ihrem Gebete mich innigst empfehlend, Ihr stets ergebener

Can. Dr. Aug. Rohling.

V. D. J.

Görz, 24. August 1909.

Euer Hochwürden,
Verehrter teuerster Freund,

Ihre letzten Mitteilungen vom 21. August sind so schrecklich, dass man krank davon werden könnte, wenn nicht die alte Trostlehre des Heilandes uns sagte, dass wir im Gegenteil froh sein sollen, wenn man uns wegen der Wahrheit verfolgt. Freilich geht es nicht, ohne durch stetes Gebet sich zu stärken. Aber da Sie fleissiges Gebet mit der Arbeit verbinden, wird doch der Sieg nicht ausbleiben.

Abbé Rohmer teilte mit, dass auf eine Anfrage des Erzbischofs von Sens über das Geheimnis von La Salette Cardinal Merry del Val geantwortet hat, es sei zwar nicht offiziell bestätigt worden, werde aber auch niemals vom hl. Stuhl verdammt werden. Diese Antwort des Cardinals ist offenbar entscheidend. Niemand darf also wegen der Verbreitung und Verteidigung des Geheimnisses belästigt werden.

— — — — —

Herzlichen Gruss für Sie und Herrn Florian
Ergeb.

Dr. Aug. Rohling.

V. D. J.

Görz, 1. September 1909.

Euer Hochwürden,
Verehrter lieber Freund!

Vielen Dank für alles! Da ein Freund auch Ihre Sprache versteht, wird er mir die freundlichst geschenkten Bücher übersetzen. Inzwischen also besten Dank, auch Herrn Pfarrer von Babitz. In die Pension als Deficient zu gehen, ist für einen Gesunden nicht erlaubt; möge Gott Sie noch lange gesund erhalten und bald vollen Frieden schenken. Pius X. sagte mit Recht, dass die Kirche die Unwissenheit nicht will und ihre Gesetze kein Schweigen befehlen, sondern die tiefere Erforschung der Wahrheit verlangen. Wer also Dinge verbietet, die man als wahr beweist und die er nicht widerlegen kann, handelt gegen die kirchlichen Bestimmungen; ihm muss man nach dem Beispiel des Herrn widerstehn, der vom Synedrium zum Schweigen angehalten wurde, aber für die Predigt der Wahrheit in den Tod gieng.

— — — — —
Mit herzlichem Gruss

ergs.

Dr. Aug. Rohling.

KNĚZI ŘÁDU PREMONSTRÁTSKÉHO, DP.
JANU KŘTITELI JANOUŠKOVÍ, FARÁŘI V
KRÁSONICÍCH U NOVÉ ŘÍŠE.

Vigilia Immaculatae
Conceptionis 1909

Motto: „Lapides torrentis
illi dulces fuerunt — Kame-
ny potoční byly mu sladky“
(*Affa ad Laudes*)

JIŽ od kolébky bylo znáti, jak veliká bude tohoto muže svatost. Neb jsa nemluvňátkem, ačkoli v ostatní dni mléko kojné často ssál, ve středu a v pátek pouze jednou, a to navečer pil: kterýžto postní obyčej po celý ostatní svůj život stále zachovával. — Tak praví Římský Breviř o Svatém Mikuláši, Biskupu a Vyznavači. Nevím proč, ale právě takovéto věci se mi vybavují v mysli, kdykoli si, Vele důstojný Pane,

na Vás vzpomenu; samé malinké, nevinné a něžné věci. Nedovedu si na př. představit, že byste hrával někdy karty, a když, tedy jen „černého Petra“, „zamrzlíka“ a „ďuráka“. Za mých studentských let měli jsme v alumnátě kollegu, kterému všichni říkali „panenka“, nebo „slečinka“. Měl opravdu hlásek jako housátko a líčka jako mišenské jablíčko. Vyskytují se mužové tohoto druhu, a Vy Jste z nich. Jak vidíte, Vele důstojný Pane, nepravím to nikterak na Vaši hanu, neb Vy a Vám podobní Jste již tam, kam my ostatní teprve se musíme krušně dopracovávat, dle slov: „Nebudete-li jako pacholátka atd.“ Jedné věci však Vám a vůbec bytostem Vašeho rázu záviděti nemohu: když se chcete zlobiti a když se i musíte zlobiti, tehdy býváte právě *nejroztomilejší*; tehdaž jsou Vaše tváře mléko a krev, Vaše útlost a něha rozkvetou v plné intenzitě, Vaše pleť nabývá kouzla jitřních červánkův, oči podobají se blankytu oblohy v hodině ranních rozbřesků, ruce Vaše a celá postava nahému, čistému rákosí na břehu rybníka za východu slunce. Zkrátka, v takových okamžicích krutost spíše dráždíte nežli byste ji tlumili a pacifikovali: Jste *neodolatelní*, aniž o tom víte... Přes to nikterak se nedomnívejte, Vele důstojný a milý Pane, že bych Vás chtěl týrati. Právě naopak, dnes přicházím Vám *blahopřát*. Neslavíte sice ani Jmenin, ani Narozenin, vůbec ničeho, avšak

byl Jste navštíven milostí, a Duch vane kdy chce. Jiní, méně šťastní, jsou nuceni sami si tlouci do hlavy, když něco sobě zvláště nemilého vyvedli, Vy ne tak. Není-liž to výhoda? Nemá-liž Vám přítel blahopřát? Hned na to, jak Jste dostal kamenem do hlavy, Rosečský pan farář vykládal dětem ve škole, že musíte umřít atd. Nač toto stejskání? Pomohlo Vám to? A k čemu „Hlas“ naštemoval takové mol-dánky? Děti, děti. Já — anebo, aby přišla k slovu sama magistra vitae — za starých časů kněží, biskupové a věřící *toužili* po smrti a za velikou přízeň Boží si pokládali, když je někdo ukamenoval, rozkrájel, upekł, anebo odřel. Dnes, o tempora, o mores, který z křesťanů by se dal pro Boha odřít? „Kameny potoční byly mu sladky“, píše Církev o Svém velikém Prvo-mučedniku, jenž tolik chváłal do náruče smrti, že to nedotáhl ani na kněze, natož na faráře! Ale nač zacházeti tak daleko! To, co Svatý Pavel, vypočítav všelike způsoby trýzně na Mučednicích, praví o jiných, řka, že „*chodili v ko-žích ovčích a kozelčích, trpíce chudobu, jichžto nebyl svět hoden*“ (Žid. 11, 37), čteme i o Svatém Norbertovi, Zakladateli Vašeho Řádu: „Vysvě-cen byv na kněžství, *odvrhl měkké a skvostné šaty a jsa oděn koži* atd. A jakoby neměl ještě dosti na tomto pohoršení, On, šlechtického pů-vodu, nobilissimis parentibus natus, On, S. NOR-BERT „*zřekl se církevních důchodů dosti znač-*

ných, a dědictví po rodičích rozdáv chudým, jednou za den navečer toliko pokrmu postního požívaje, a bos a v rozedraném šatě za třeskutého mrazu chodě“, vedl život neobyčejné přísnosti. To bylo ovšem před sedmi sty sedmasedmdesáti lety, sedmička jest posvátná, a že se jedná o opravu Breviře, jest známo. Mimo to Arnošt Hello, dokládaje se hvězdami, poučuje nás, že ani jeden Svatý není jako druhý, anebo i když od svatosti jakožto postulátu Apoštolátu zdvořile a obezřetně odeziráme, Hippolyt *Taine*, mluvě proti fotografii a ve prospěch umění, dovozuje, že na jednom stromě každý lupínek má na sobě cosi zcela individuálního, od všech ostatních lupínek odlišného, takže — to já pravím — takové rčení jako „vrána k vráně sedá“ dlužno bráti s jistou rezervou. Vy na př., Veleďústojný Pane, dostal Jste kamenem do tepla. Bylo sice, pokud paměť lidská sahá, dosti mužův a žen, ba i chlapcův a děvčat kamenováno, jest však uvážiti kdy, kde, jak a proč. Veleďústojný Pane, vyskytuje se ještě jiný druh nemalého poblouzení; vykládá se totiž, že Vám to udělal jistý cizí *anarchista*, potulující se kolem Želetavy, a že četníci už to mají v práci. O četnících nechci pochybovati, vidím je, tedy jsou, a jsou-li, tedy něco dělají. Nedávno na př. hledali u přítele Floriána jednoho studenta, mamince a pánům profesorům upláchnuvšího. Co však se týče toho *anarchisty*, nedejte se vysmát. Anarchista bude

házet šterkem — s císařské silnice!! Už by to jakž takž vypadalo — anarchisti nejsou vždy lidé hloupí — kdyby Vás byl praštil pytlím. Anarchista, cizí — ne, tomu nevěřte, stál by mu za to farář z Krásonic! Což jich není dosti jinde a stejně důstojných? Náš bývalý profesor přírodopisu, mně ze všech nejsympatičtějšího oboru, říkával: „*Wozu in die Ferne schweifen, wenn das Gute liegt so nah?*“ Jak známo, takový anarchista, když už je to vůle Boží, raději si počíhá na *biskupa* nebo na *preláta* nežli na obyčejného člověka, a nikdy, to si pamatujte, nikdy k tomu nezvolí nespolehlivý a sprostý — kámen! Neměl by kusa cti v těle. A druhá věc: anarchista v — *Želetavě*! Myslíte, že Staněk jest pro Umělce nějakou atrakcí? Anarchista nejde na „čisté katolíky“, aspoň ne takový, jenž svůj obor pěstuje jako *umění*! Vidíte, Vele důstojný Pane, kdybyste neměl tak přílišných takřka chorobných antipatií k literatuře, tu byste věděl, jaké jest poslední stadium „krásného umění“. Dejte si říci, do *Želetavy* nikdo z vytríbenějších nepůjde hledat krásy, a krásu Krásonických v kožichu nikdo nepozná! Vzhledem k tomu, že Vás onen Anonym praštil kamenem ze *zadu*, lze bezpečně souditi, že to nebyl *předák*, leč ze strany katolicko-národní, což zase *předem* jest vyloučeno, přes to, že *čtvrté* přikázání za těchto přesmutných časů jest *pátým* kolem u voza. „A vy, otcové, nepopouzejte k hněvu synů

svých!“ (Efes. VI, 4). Prosím Vás, kdo nyní miluje a cti svých rodičů a představených? Věru, nastaly už doby, o nichž psáno jest: „*Bude jich pět rozděleno v jednom domě, tři proti dvěma, a dva proti třem*“ (Luk. 12). P. Holba právě ve Vaši farnosti, ač za jiného režimu, *vybízeli* děti a manželky proti otcům a mužům, dle jiného textu: „*Bojování jest život člověka na zemi, a jako dnové nádenníka jsou dnové jeho*“ (Job VII, 1). Vy, Veleďustojný Pane, právem můžete se kojiti touto útěchou: „*Žneš, kde jsi nesel*“ (Mat. 25, 24). Ba co dím! Jste na tom ještě lépe!: P. Hugo (Černý) *sel*, P. Ferdinand (Hotový) *žal*, a P. Jan (Janoušek) slaví *dožínky*, při čemž, z nedostatku kvítí i věnců lítají kameny; že Vám jeden z nich padl za týl, z toho si nic nedělejte, na jisté reálce v době respira se prali studenti, a tu, jak už bývá, jeden z nich mrštil beranici náhodou ke dveřím, neboť tam stála oposice; na neštěstí zrovna v té ráně vstoupil pan třídní: slizl ji, bylo vyšetřování, a konec konců? „*Nebudte dětina*.“ Věřil byste, pane faráři? Má-li útočník jinak výbornou *kvalifikaci*, spraví se to slovem: „*Nebudte dětina*.“ — Zajisté bude Vám známo, Veleďustojný Pane, kterak na bojišti rozeznávají padlého hrdinu od padlého skety; dle toho, jsou-li ranění z předu nebo ze zadu. Běží tudíž nikoli již o to, kam Vás praštilo ono Inko-gnito, nýbrž ta otázka akutní jest, kam byl potrefen Váš *Předchůdce*, milý P. Hugo, když lidu

takto kázal: „Každý jednotlivec z vás může sobě říci: *Stát jsem já — a buďte si toho vědomi!*“ Řekne-li takové slovo farář svým farníkům, věru, za fajku tabáku nestála by farnost taková, kdyby se faráře neposlouchalo. Je-li tedy každý sedlák, každý podruh, každý nádenník, každý pacholek, každý, každá, každé v Krásonicích *státem* — pak tam máte *krásné* vyhlídky... Jaké potom brykule, jestliže některé z těchto *uznaných* mocností místo Kruppovkami, kulomety, strojnými puškami atd. napadne střeliti primitivně — kamením? Pěkné intence „manuální“, pane faráři, není-liž pravda? Ostatně třeba poznamenati, že i toto střelení jest *bezdýmné* — leč by se takový ani pro ten okamžik nemohl zdržeti dýmky. Wozu in Ferne schweifen... Potom se říká, že škola pro život ničemu nenaučí. Znáte-li šachovnici, milý P. Babtisto, tedy budete věděti, že při jisté konstelaci figurek, t. j. — nejlépe to vysvitne z konkrétního případu — když na př. „černý“ jest *předou*, a jeho „sedlák“ stojí bezprostředně před protivným „králem“, nastává *šachmat*. Považte, není k tomu potřebí ani „dámy“, ani „věže“, ani „koně“: ten nejposlednější „sedláček“ (nemyslete na pana radu z Brna — jsme v *šachu!*) spraví „to“ sám! Přejete-li si o *tomto* předmětě zevrubnějších instrukcí, nemohu Vám doporučiti nikoho lepšího než pana auditora ze Šardic, P. Dohnala, pravého to *mistra* šachu, jehož virtuosita v tomto oboru daleko

přesahuje náš Obzor. Pokračujmež. Z toho, co se dnes vůbec může *přihoditi* i jen farářovi v kožiše, vyvodte si, Vele důstojný Pane, důsledky a považte laskavě, zdali a jak záviděníhodno jest postavení *Krále* v říši, kde kterékoli mluvídlo beztrestně smí říci občanům a poddaným : „*Každý z vás jest státem, buďte si toho vědomi !*“ Davše což jest Císařovo Císaři, dejmež i Bohu, pokud smíme a můžeme — anebo, sami jsouce nedostateční, připuštěme opět k práci neúnavného dárce slova, feldmaršála strany katolicko-národní, P. ČERNÉHO : „Nejprve se musíme *hospodářsky* postavití na vlastní nohy, zabezpečiti *finančně* — *národ žebráků nic nespravi !*“ — Credo in unum Deum ! — Bratře srdečný, nevíš-li, co jsou moderní konferenční řeči a požadavky Naší Doby, škoda mluvit. Tak tedy nevíš, kdo je P. Šup, anebo Bulla dr. ? Ne *Bulín* — **Bulla** s dvěma l ! Doktor Theologie Bulla, tuším František, a cosi jako doktor : Šrámek docent a po — o chéj, — tak počkej, začneme pěkně od začátku : rozebírej větu :

„Nejprve —

„musíme se postavití —

„na vlastní nohy —

Pozor, milítký, vypustil Jsi jedno slovo !

„hospodářsky —

„na vlastní

Pověz mi krátký obsah přečteného. No —

no ! Tak počkej, já ti pomohu : *Nejprve*

„hledejte království

„Božího

Dosti. To by tak zatím stačilo.

„Ale to mi ještě dělá nesnáze,

„že jedna a jedna jsou dvě.

Kterak to ?

„ 1. hospodářsky se postavit

„+ 1. *finančně se zabezpečit*

„ $\equiv 1 + 1 = 2$

Tak nebo tak, milý příteli, dnes Ti nebudu vykládati hypostatickou unii, pro *praxi*, jášku pro *praksi* pamatuj si toto :

Jedna a jedna jsou dvě, ale

JEDNOHO JEST ZAPOTŘEBÍ!

„A s kterou mám voliti : s agrární, mlado-
„českou, lidovou, nebo s katolicko-národní?

MARIA NEJLEPŠÍ

STRÁNKU VYVOLILA!

Kristus Pán ovšem *mohl* doporučovati a chváliti chudobu jako stav *vyšší dokonalosti*, ale Ten, kterýž byl s to, čtyřcet dní a nocí nechat kameny *ladem*, a po řádném nasycení národa *sebrati* dvanácte košů drobtů: přišel Zákon *naplnit*, takže když byl ukřižován a *umřel*, jest všecko *naplněno* Kdo tedy se rozhoduje pro *dobrovolnou chudobu*, zvláště mimo klášter, jakoby obviňoval Messiáše, že ještě všechno ne-naplnil — toto quoad doctrinam — a pokud běží o *praksi* : „každý ať se stará sám o sebe“, aby „na stará kolena vycházel“ a nemusel „honit

bycha“. Děkuju pěkně, to by bylo „dobrovolně chudobných“ a „klášterníků“, ale kdo „to má živit“? Ne, to nejde, vykládati Evangelium *doslovně*, bez ohledu na naše zvláštní společenské a hospodářské útvary. Evangelium jest evangelium, a sociální oekonomie jest sociální oekonomie! Facta loquuntur: Kdyby byl P. Hugo nebyl vezdy neporušeným v učení a mravech, nebyl by dnes *Převorem* a nad to v *Nové Říši*! Člověče přičiň se, Pán Bůh ti požehná. Nic nejde najednou, i tak zvané „náhlé převrasy“ jak v přírodě, tak v dějinách byly vždy podmíněny znenáhlym, organickým, přísně zákonitým vývojem neboli evolucí, jak v národech tak v jednotlivcích, neboť z ničeho nemůže nic povstati, theologicky řečeno: kdo má, tomu bude dáno. Hleďte, milý P. Babtisto: že P. Hugo má už titul Převora, přidal mu L. P. C. ještě epitheton „Vtělená Něha“. Toto Elpécéovo vyznamenání jest sice jen čisté, chci říci ideální, platonické, papírové, ale tím *dražší*, neb také čteme: Nebe a země pomínou, ale *slova* nepomínou. Rovněž bankovky bývají jen papírové, ale kéž by jich jen naspořil Pán Bůh stokrát víc! A dejme tomu, že L. P. C. za aplikaci své drátenické popularity nedostal na penězích ani tolik, co kuršmíd za očkování: naproti tomu jakou cenu má, možno-li se pochlubiti: „Já jsem se vezl v premonstrátském landauru, já jsem seděl s Opatem za jednou tabulí, bezmála na tom samém místě, co šlechtic

Koudela!“ ... Kde jest, ó smrti, osten tvůj? Kde vítězství své? Hle, *Něha* potřela patu tvou, *Něha* zvítězila nad tebou! „Ruku libám, pane opate!“ (Citát z brněnského „Hlasu“). Dnes, za těchto sociálních poměrů, ba právě za těchto poměrů, jako v jiných odvětvích lidského vědění a snažení, podobně i na poli *charity* doznali jsme nelíčených pokrokův! Tak — unum pro multis — hrabě Seilern v dohledné ještě době věnoval já nevím koliknáct tisíc pěveckému sdružení Učitelů Moravských, aby měli na cestu do světa, a nebyti všelijakých „Matic“ a Národních Oltářů, co by si počali vlastenečtí kněží při svém offertoriu: „Cyrillo-Methodějská“ a „Svato-Václavská“ přece na všechno nestačí, to může vidět i slepý! Láska; co láska? Bratrství; co bratrství? Kde jedno, tam druhé, kde rovnost, tam vše! „Stát jsem já, stát jsi ty, my jsme vesměs státi!“ Komu čest, tomu čest. *Láska*? To bylo! Nepopírám, že svého času mělo to nějaký *nepopíratelný* — inu — *význam*; ale dnes? Bratře-státe, zvěstuj Lakedaimonským, že lásky *bylo*, pravdaže bylo, i Homéra bylo —. Láska dnes?

NĚHA,

ať už vtělená, nebo jen platonická. Ubohá Lásko! „Cože? Toť sentimentalita, pane — státe!“ Dovolte, pane kollego-státe, možno si tedy *bez zahraničních zápletek* aspoň *symbolicky* povzdychnout: *Ubohé máslo?*!

„Což, náboženství jest věcí soukromou, ale v životě veřejném, jakožto autocivis a Autokrat volejte neb vzdychejte jen toto :

VIVAT KUNEROL !

Nějak podobně se řvalo u Slavkova, takže si tam mohl profesor Slovák udělat Mausoleum. Také se mohlo říkat „Slavkov“, a přece po celém světě, jak ví dr. Veselý, říká se „Austerlitz“. Prosím Vás, Krásoničtí, jste vy Státy Spojené, či teprve — chvála Bohu, pane faráři, tedy máte krk celý? Lze se jen obdivovati Vaší silné povaze, když jako president tolika států zachováváte se v klidu a celkem na životě. Co vás každého k sobě a naopak, kromě krku ještě pojí? Nelze ovšem upříti, že, odezírajíc od ministerstva *vnitra*, jež má jiné požadavky a úkoly, *NĚHA* se u Vás utěšeně rozmáhá. Že Svoji-Vaši s veškerými svými hotovostmi a brannou mocí nemohli zabrániti kameni, aby se Vás nedotkl, v té příčině jednak nebyla ještě zákonitě vymezena doba pracovní, a výjimka (jsou to ovšem samé hypotéze, ideální řešení společenských fenoménův) potvrzuje *pravidlo*. Za příležitosti války Ruskojaponské hrabě Tolstoj, dle svého zastaralého zvyku, vytýkal světu názor materialistický, že prý kdekdo běduje nad zkázou a zmrzačením tolika lidských *těl*, a nikdo prý nepováží, že za takové války neskonale větší a mnohem dalekosáhlejší jsou smrti a zmrzačení neviditelná,

mravni. Uvádím Vám *Vašeho* „evangelistu“ (Váš pan Opat, J. M. Drápalík honosí se býti vroucim ctitelem Tolstého-*hospodářského*-Reformátora), takže snadno a rychle nyní, ve světle Jasno-Poljanském, rozpoznáte, co vše spočívá ve „výjimce“, když někdo v okolí Krásonic, nad nimiž trčí hrůzoděsná bašta *Vašeho* Humpeříka, praští Vás kamenem do hlavy. Pravím Vás, jsa a chtěje býti přesvědčen o Vaší naprosté nevinosti. Ne že bych Vám radil, každý ví své, pronáším jen skromné mínění, abyste se s panem Převorem nějak domluvili a tvrz Humpeřík Holbou a Tvarůžkem *trvale* obsadili; a byť byste v zásadě i nadále zůstali protivníky poměrů feudálních, trouba jest accidens, nač tedy by *časem* nevystačili Holba s Tvarůžkem, anť jeden má škrobárnu a druhý vinárnu (Tvarůžek mimo to musí, chudák, pěstovati *pliseň* v archivech s papežskými edikty), ať jde Kadlák do pense a s Jilkem a Šamalíkem už ji obslouží. Personál od „Nového Věku“ a z redakce „Meditací“ přišli by v patách za Vámi, jsou to mladí lidé a nemají co dělat. „Dále od hradu dále, hůt, hůt, hůt...“ — jak by to bylo poetické a něžné a dojemné! Nač máterozptylovat svůj dech po vlasti? „Stráž“ té troubě nevyhnutelnou každého pátku Vám zčerstva dodá bratrská rota Třebíčská, a „Hlas“ pro tutéž troubu jednak denně, jednak týdně (za podmínek daleko mírnějších než jaké stanoví jistí faráři pro každodenní Přijímání) bude Vám

lifrovati jalovice Rajhradská; má pořádný, když se naduje! „*Naši omladině*“ však nedůvěřujte, jejich hejtman Žmůrek paktuje se tajně s — *Němci!* Smrdí to chlebičkem, pozor.

„A co činila v okamžiku rozhodném tato oběť? Zasáhla-liž velkou ranou? Nikoliv; *přijala* ji. *A co dělají řeholníci?*“ Veleďustojný Pane, víte, odkud jest tento citát? Právě z té knihy, kterou Jste nám vloni vrátil. Co tedy dělají řeholníci? Přijímají? *Dostávají, dostávají*, nesmrtelný Arnošte Hello! Drahý P. Babtisto, bolelo to, když Jste dostal tím kamenem? Jen jako „výjimka“, vidíte?

Lapides torrentis illi dulces fuerunt.

Všude se vykládá, že Vás zachránil jenom *kožich*. Tomu nevěřte, milý P. Babtisto, zachránil Vás milý Pán Bůh. Přišel a *zaklepal*, zkoumaje, jestli byste Mu „ihned a rád otevřel“, čili, abyste se vzpamatoval a poznal, pátraje ve Své mysli, do jaké míry Jste „*bezpečen o své naději a o svém jednání*“, jak dí Svatý Řehoř. Nepochybuji, Veleďustojný Pane, že jistí lidé odmítají dary — Ducha Svatého jedině v té *naději*, že jim to přijde *laci-něji*. Kalkulují takto: krejcar ke krejčárku a je korunka; kolikrátkoli si odepru nějaký zbytečný výdaj, jako za knihy, tolikrát *získám*. Ba v této příčině má se křesťan a tím více klášterník tak zdokonaliti a *utvrditi*, aby se neostýchal býti třeba i *židem*, dle slov Apoštola národův, jenž dí: „I učiněn jsem židům jako žid, *abych židy*

ziskal“ (I. Kor. 9, 20). Znal jsem jednoho hokynáře, Veledůstojný Pane, říkali mu „Fabek“, a tento hokynář, pravá cibulíčka svého početného oboru, vymyslel zcela zvláštní metodu na to, kterak skřížiti dva specificky rozdílné pocity v harmonii jediné rajske melodie; problém našeho maloměstského d' Esseinta záležel v tom, *jak užiti* ovoce vědění dobrého a zlého a *nerozhněvati* při tom Boha? Položil tedy náš milý stoik šest krejcarů do půllitrové sklenice a nalil na to vody. Vykonav tuto předběžnou proceduru, uvelebil se a zbožně popíjel. Myšlenka, považte, Veledůstojný Pane, *myšlenka*, že pije pivo a že ho na dně džbánu *očekává šest krejcarů*, zdvojnásobila jeho požitek! Týž milý pán, pravý to celibátník rozkoše, chňapával nosem po vlínkách tabákového dýmu za hlavami mimojdoucích; šel-li tou cestou nějaký moc velký pán a příslušné aroma vyluzoval: mnul si ruce náš hokynářský asketa a přešlapuje s jedné nohy na druhou říkával: „Dnes jsem kouřil havanna!“ — Tyto filosofické exkursy musíte mi již, Veledůstojný Pane, laskavě prominout; Křen-Zgoda umřel, dej mu Pán Bůh slávu *věčnou*, když zde tak pohořel, a pan rada Hlavinka není z českomoravské Vysočiny, takže jest obava, že Kukátkářství konec konců skončí u nás „na buku v lese“. Však i *P. Videntský* T. J., rodák tuším z Předína (jest tam mnoho knoflíkářů), tedy jaksi Váš krajan, má v jednom ze svých sice

nevelkých, ale perleťově hutných spisův tuto poetickou ingredienci: „A nyní, milý čtenáři, dovol, abych *vedle svého zvyku* sám s sebou směl mluvit; mámť v nitru svém malou(!), útulnou komůrku, kam jednu (!) myšlenku podruhé anebo i všechny zároveň *beru* (!), abych se jimi *pobavil*“. Tak P. Vídenský, Jezuita, a Jezuiti, dle souhlasného svědectví Dr. Neuschla Roberta, jsou naší *elitou* !

„Slunným otvírá leknín rád ňadra paprskům;
„pod vodu ihned jej mrákota tiskne noci.
„Tak mudřec přitajiv se čeká, když noc jezuitstva
„tíží, až svoboda k jitřní potrhne zvonem.

(Fr. Lad. Čelakovský)

Stává ještě pochybnosti, Vele důstojný Pane, že ti naši buditelé nebyli samí zednáři? A víte, jak jest nadepsána stať, hořejší básničku obsahující? „Čelakovský — vzor *křesťana a vlastence*“ !! Mohlo by to zníti prostě takto: „Čelakovský — vzor *katolicko-národního*“. A víte kdo takovou ošemetnou knížečku vydal? Český knihkupec Em. Šolc v Telči: *jistě ji máte*, pane faráři, či — nejste ani vlastenec? Co tedy Jste, ke všem všudy? Přece Šolc je v „Hlase“ a na každé faře jako doma ! Co, Šolc: Kočí, Vilímek, Štorch, Laichter, Otto, — nejlépe to rozřešili takoví, kteří se přidali *k farám* až do těch hrdel a statků, jako Melichar a ti ostatní „černí v zadu“ — rup, rup — hup, hup
Věřte, důstojný Pane, není nad vydavatelství

stavovské ; vydává-li nějaký list na př. kněžstvo samo, všečen užitek z toho plyne a může se tisknout co kdo chce, bez obmezování osobní individuality. Zrovna ideální realizací této ideje jest „*Věstník jednoty katolických duchovních diecése brněnské*“ ; hleďte, že jest to v rukách přísně *našich*, tak se tam shledáváte s básníky, apologety, psychology, katechety a učiteli, kterým by *jinak* péro ladem zrezavělo : Nevrkla, Vrána, Zavadil, Krchňák, Šimeček, Vsetečka, Zapletal, Chramosta, Kovář etc. etc. Kromě toho takový nezávislý orgán jest jakousi zemskou *porotou*, jakousi dobrovolnou, bezplatnou *justicí* na způsob Národní Rady, tedy jakýmsi sborem inšpekčním a zhusta klassifikačním, jakýmsi mravním fukarem, kdež se třídí koukol od pšenice, jádro od zuny. Kromě nejostřejších důtek a nejpálčivějšího rozhořčení udílejí se tam trubadurské věnce s veškerým příslušenstvím. Tak čteme zrovna v čísle *květnovém* ročníku druhého tuto zajisté upřímnou a zaslouženou zprávu ze síně promoční :

„*Z básníků patří palma Jak Pavelkovi, jenž má v I. sešitě nových písní 17, přepracovaných 98, překladů 39*“. — To se stalo téhož roku, kdy se ve Velkém Meziříčí splášili vojenské koně a setník Kopnický ohmatal Severní Točnu, jenže hned ten den po Aprilu.

„Byl první máj, byl lásky čas“

Zvláštní shoda okolností : na *prvního* máje stal se Jak Pavelka *slavným* a dvacátého *prvního* máje, v *prvním* roce tohoto století byl dosazen na *Přibi-slavice* ! Jakého rozpjetí během tří kvin-kvenálek dospěl Jak Pavelkův talent, vidno z tohoto lapidárního hymnu :

„Žezlem je mu širočina,
„píla jeho mečem jest,
„ale skráně obepíná
„nevinnosti ratolest.

Nedivno, že umělecký kritik „Věstníku Jednoty duchovních diecése Brněnské“ u příležitosti této básnické perly věštecky prohlašuje, že „*se asi nejdříve ujme*“ ; však také neslyšeli jsme něco podobného od dob Ladislava Čelakovského :

„Žezlem je mu širočina

— — — — —
„Tvorčí jiskra až se vznítí,
„sama nikdy nečekej !
„Píla jeho mečem jest —

tolik co do prosodie, a spusťte do *mystických* hloubek tohoto Jak Pavelkova hymnu sondu svého rozumu :

„Žezlem je mu *širočina*“ — já myslím, že se tato píseň ujme nejdříve v cechu *řeznickém*.

„*Píla jeho mečem jest*“ — panečku, honem tak druhý nedovede *sekati pilou*, ale *Deus est mirabilis in sanctis suis* (Ps. 67, 36)

„Žezlem je mu širočina,
„pila jeho *mečem* jest,
„*ale*

Tímto adversativním „ale“ fal Pavelka do živého; *mystický* smysl této sloky jest: má žezlo a meč, a *vzdor tomu* „skráně jeho obepíná *nevinnosti* ratolest“ Býti vojákem a zůstatí nevinným, to se zdá našemu Přibyslavskému Slavíku Eiffelovou špičkou hrdinství, ať si to s ním páni vojáci spraví!

Veledůstojný Pane, zdálo by se, že Vás zanedbávám, avšak není tomu tak: i Pavelka jest, ať nedím z téhož rodu duchů jako Vy, tož opět nedaleko od Krásonic, on, Krásna pěstitel! Čemu ani Nejdůst. Konsistoř neupírá Svého vysokého schválení, tomu ani já nemohu se nikdy dosti vynadiviti. Nejdůstojnější Konsistoř neviním, Bůh uchovej, neznám nic nevinnějšího; že mi už po kolik let zadržují moje rukopisy? K tomu má Nejdůstojnější Konsistoř plné právo. Vina spočívá nikoli na Nejdůstojnější Konsistoři — neznám nic nevinnějšího, opravdu, P. Bébare, — nýbrž na příslušném *referentovi*: takový Dr. Al. Dvořák jedná úplně dle svého *svědomí*, když si myslí, že jako konsistorní censor smí opravovati můj *rythmus*, neboť, celkem vzato, *rythmus* týká se bezprostředně *viry a mravů*; tančí-li na př. — a takový *Redemptorista Plešek*, který literatuře sotva pleše rozumí, namluví Nejdůstojnější Konsistoři, že slovo *Redemptor* dlužno

překládati „Spasitel“, nikoli „Vykupitel“ ; a týž Plešek pohne Nejdůstojnější Konsistoř k té *zpro-
nevěře*, že se *zakážou* netoliko spisy svaté Bri-
gity a Hildegardy, nýbrž i *Bully Papežské* !!
O zvěsti Melaniině nemluví, to si spraví na
dotyčných pastýřích diecési Pasačka sama. —
K některému autoru má štěstí jaksi větší spád,
takže se mu sype Imprimatur zároveň se slo-
kami z rukávu: „nejsouť ženy hebrejské jako
egyptské: nebo ony samy umějí babiti“ (Exo-
dus). Vele důstojný Pane, obávám se, že pře-
trhnu nejen niť, nýbrž i *lano* Vaši trpělivosti,
raďte však uvážiti, že „*žijeme v době, kdy odváž-
livost zla opravňuje nás k odvážlivosti dobra*“,
jak praví Arnošt Hello v téže knize, kterou Jste
nám vloni vrátil ; ale teď už jen a jen *Vám* vě-
nuji svoji laskavou pozornost. Raďte tedy uvá-
žiti dále, proč Jste byl trefen zrovna do *šije* a ne
jinam? Onen verš z Genese: „*a kožkami kozel-
čími obvinula ruce jeho a díl nahý hrdla za-
kryla*“ (I. Mojž. 27, 16) týká se sice poněkud
i Vás, Vele důstojný Pane, an Jste byl skutečně
v kožichu a měl hrdlo zakryté, jenže hermeneu-
ticky nelze z toho těžiti ; tedy dále: „*Běže pak
Esau vstříc bratru svému, objal ho ; a stiskaje
šiji jeho a libaje, plakal*“ (Gen. 33, 4) ; to Vy
sám nejlépe budete věděti, jak tomu bylo v pří-
padě Vašem : jsem sice Jakub, ale pokud se
pamatuji, mně Jste nikdy neběžel vstříc, tím
méně objímal, líbal, tiskl (takové Imprimatur

dostávám jen direktně z Vašeho kláštera, kde pěstují Něhu na chov) — plakat už dokonce jsem Vás neviděl, ač jsem Vám v loni, v měsíci červnu psal přece, že Vás Pán Bůh *potrestá*. — „*Obětovati ji bude kněz na oltář: a zatoče hlavu ke krku a potrhna misto rány, vypustí krev na okolek oltáře*“ (Lev. 1, 15); ani to se nehodí, Jste přece člověk. — „*Zdvihl zlatou berlu a položil na hrdlo její*“ (Est. 15, 15) — na Vás zdvihl *kámen*, a nepoložil, nýbrž *mrštil*, tedy dále. „*Jako věž Davidova šíje tvá*“ (Velep. 4, 4), toto jest hebraismus a my jsme národními. A *šíji svou poddejte jhu*“ (Sirach 51, 34): to tak! „*A všecko tělo jejich, i hrdla . . . plna byla očí*“ (Ezech. 10, 12): to musí uznati i Váš největší nepřítel, důstojný Pane, že nemáte všude oči. — Jak vidím, jest nám jíti do Zákona *Nového* (i Vy Jste vyšel z *Nové Říše*), ten *Starý* — ale nechť své mínění *bez obalu* poví Sedlák doktor, on ho přednáší...

„*Vy tvrdé šíje a neobřezaných srdci a uši, Vy se vždycky Duchu Svatému protivíte; jakož otcové Vaši tak i Vy, kterému z Proroků se otcové Vaši neprotivili? I zabili ty, kteříž předzvěštovali příchod Spravedlivého, jehož jste Vy nyní zrádci a vražedníky*“ (Sk. Ap. 7). — Důstojný Pane, milý P. Baptisto: *Heuréka!*

Proč bychom se netěšili,
když nám Pán Bůh zdraví dá,

zdraví dá, když ?

.....
.....
*BUDOU ZABÍJENI A NEBU-
DOU MUČEDNÍKY!*

MARIE CALVATOVA — slečno, jakže, cože
kde hoří ?!

VENI DOMINE JESU!

VENI!!

VENI!!!

JAKUB DEML,
kněz.

NEJDŮSTOJNĚJŠÍ

BISKUPSKÉ KONSISTOŘI

V BRNĚ.

nejhlubší úctě podepsaný prosí nejd. bisk. konsistoř, aby v „Aktech kurie episkopální“ ráčila duchovenstvu doporučiti přiložený spis ARNOŠTA HELLA: „*RENAN, NĚMECKO A ATHEISMUS XIX. STOLETÍ*“. Svoji skromnou žádost odůvodňuji :

1. Kniha tato sama zasluhuje, aby odporučena byla Vrchností Církevní, jsouc výbornou *apologií* učení katolického a tím i zbraní proti atheismu naší doby ;

2. *Příčiňoval jsem se*, aby v jazyku českém vydána byla, čímž odpadá výtká, jakobych nebyl kompetentním k podání přítomné žádosti, nejša

vydavatelem knihy. Pro odporučení a rozšíření dobrého, katolického tisku musí býti každý katolik kompetentním, tím více kněz.

Při této příležitosti dovoluji si nejd. bisk. konsistoř pokorně upozorniti na to, že v posledním čísle „Aktův kurie biskupské“ český překlad „ZJEVENÍ PŘESVATÉ PANNY NA HOŘE LA SALETTESKÉ“ jest sice zakázán, avšak úplně jest opomenuto příkazu, by tento zákaz ohlášen byl *i lidu*. Tím se může státi, že jen *některý* farní úřad povinnost příslušnou vykoná (jak se stalo na př. s papežským dekretem „Sacra Tridentina“, týkajícím se denního svatého Přijímání), kdežto jiní duchovní správcové, buď z nevědomosti, buď ze zlomyslnosti, anebo z povrchnosti neučiní povinnosti své zadost. Pravím

- I. z *nevědomosti*; neb jest velmi mnoho kněží a farářův takových, kteří nevědí, anebo (jsouce přetíženi školami, či pracemi kancelářskými v Raiffeisenkách a jiných toho druhu spolicích, o politických mandátech ani nemluvě) *nemohou věděti, co se děje v jejich farnostech*, tím méně o tom, co se děje v Církvi.
- II. Pravím „ze *zlomyslnosti*“, neb dosavád sekta modernistův, a tím i zlomyslná odbojnost, v ústraní si libující a bující, nevy-mizela, čehož zajisté dostatečným svědkem jest pražský „Nový Věk“, vydávající knihy

*kněži katolických bez církevního Imprimatur, jako Odvalilovu, a knihy tak kacířské, jako „Stavba budoucího chrámu v nás“. Když pak i pražský „Svatý Vojtěch“, *) orgán spolku Sv. Bonifáce, prohlašuje, těžko říci, zda hloupý a modernistický, či modernistický a hloupý „Nový Věk“ za časopis *katolický*, jest patrné, že modernisté, od přírodysvých nauk pokrytci, dovedou, chtějí-li, a mohou, protože chtějí: zalepiti oči i autoritě církevní. Mohlo by se tudíž velmi snadno státi, co se stávalo za časů fariseův a zákonníkův, totiž: jak a kterou uličkou uniknout napřažené ruce Autority, a to pod záminkou kteréhokoliv asterisku, pod záštitou kterékoliv *litery* (neboť modernista v podstatě své vezdy jest tak drobný, že ho litera úplně přikryje). V aktech kurie titul zakázaného „Zjevení La Saletteského“ má *českou* orthografii, *nesouhlasnou se spisem vydaným a zakázaným*.*

- III. Pravím konečně „z povrchnosti“, ale to jest věci tak obecnou, že stačí, když tu poukážu jen na náрек redakce „Eucharistie“, co se tropí se spisem Indignusovým.

*) 1908, červen. Ročník V. č. 6.

„Zjevení Přesvaté Panny na Hoře La Saletteské“ v překladě pana Josefa Floriana ze Staré Říše na Moravě, jest rozšířeno ve vlastech českomoravských, jak jsem se dověděl, ve 1600 exemplářích, kromě toho prý i mezi Čechy Vídeňskými a v jedné diecési Spojených Státův Amerických. Bylo by tedy velmi záhodno, zvláště když někteří kněži, *povzbuzení odporučením brněnského „Hlasu“*, zakázaný nyní spis „Zjevení Přesvaté Panny na Hoře La Saletteské“ lidu ve svých farnostech s kazatelnou horlivě doporučovali (jako dp. Sigismund Bouška v diecési Králohradecké a jiní v diecési brněnské — jen pokud já vím) a mezi farníky velmi rozšířili, bylo by věru záhodno, aby příslušný Biskupský zákaz přečten byl v jazyce lidu se všech kazatelen, a ve příčině této i ostatní českomoravské kurie Episkopální na nebezpečí byly upozorněny.

Zajisté s povděkem bude vyslechnuto i druhé moje přeskromné upozornění, že *německý* překlad „Zjevení La Saletteského“, vydaný v Jihlavě, tedy rovněž v diecési Brněnské a rozšířený, jen pokud *mně* známo již ve *dvou vydáních*, dosud zakázán není. Naše moravské kněžstvo německou řeč všeobecně ovládá a literaturu německou, bohužel, zbytečně a na úkor české podporuje, takže ohledně oněch tří bodův, výše mnou podotčených, vskutku možno předpoklá-

dati, že Zjevení La Saletteské není u nás potřebováno.

Bylo by vůbec na čase, u příležitosti papežské Encykliky proti modernistům, aby kněžstvo literaturu otravnou lépe než dosud sledovalo a lidu svému ochráncem dobrým bylo. Neškodilo by, upozorniti náš, tak ochotný klérus, aby lépe než dosud všímal si *věd psychologických*, a sice z toho pastoračního důvodu, že lidem na schůzích a slavnostech shromážděným nelze věřiti: jinací jsou před knězem řečníci a jinací v jednání soukromém. Uvedu případ ze své nečetné zkušenosti:

V době, kdy brněnský „HLAS“ doporučoval „Zjevení La Saletteské“, měl jsem cestu jistou farností naší diecése. Jak obyčejně, vzal jsem si s sebou brožurku Melaniinu. Nerad se potloukaje prachem silničním, volil jsem cestu pěšinou, podél jakési pastviny. Náhodou spatřím pasačku, dle vidění asi dvanáctiletou, která, stojíc u svého kusu dobytka, *čte knihu*. Tato okolnost dostačila pro můj zájem. Jdu k děvčeti, které mne křesťansky pozdravuje, a táži se, co to čte. Pasačka ukryla knihu za zády a praví se strojenou nedbalostí: „A takovou knížku“. Nedal jsem se odbyti touto dětskou lží, až mi knihu, *zřejmě se stydic*, děvče podalo. Čtu nadpis:

„ŽIVOT JINDŘICHA GRÁZLA“.

Obracím jen povrchně, tak jakobych ani nevi-

děl, listy, i vidím, že kniha jest *illustrována*.

Obrázky svým rázem odpovídaly by tak krasocitu onoho praetoriána, který dle Legendy poučoval indického Kraleviče, že ženy jsou ďábly.

Připomenul jsem dívce, jakého hříchu se dopouští, jsouc křesťankou a čtouc takovou knihu. „Ráda-li čítáš, tu máš knížku dobrou“, pravil jsem, a dav pasačce „*ZJEVENÍ PA-SAČKY LA SALETTESKÉ*“, odešel jsem.

Přepodivnou náhodou dovidám se několik dní na to od faráře téže farnosti: „Bylo u mne tyto dni děvče a přineslo mi exemplář *Zjevení La Saletteského*, že to dostala od jednoho velebného pána, a jestli prý to může číst, že se jí to zdá špatné.“

„Bezpochyby Jste se přeslechl, pane faráři -- neptala se na *ŽIVOT JINDŘICHA GRÁ-ZLA?*“, táži se, žasna nad pokrytectvím tohoto pokolení.

V nejhlubší úctě

JAKUB DEML,
kněz.

V Babicích, ten den po Nanebevstoupení
Páně 1908.

LIST KNĚZE JAKUBA DEMLA

JEHO KNÍŽ.-ARCIBISKUPSKÉ MILOSTI, NEJDŮSTOJNĚJŠÍMU
PÁNU, DR. THEODORU KOHNOVI, T. Č. V EHRENHAUSENU.

VAŠE KNÍŽECÍ ARCIBISKUPSKÁ MILOSTI,
NEJDŮSTOJNĚJŠÍ A VŘELE MILOVANÝ
TRPITELI!

.....
CIT můj zpěčuje se při pomyšlení, že bych
měl doslova citovati žurnalisticky neu-
ctivou a ponižující zprávu z 28. března
1908 z 73. čísla Brněnského „Hlasu“, a
proto ji příkládám v originále. [*„Bývalý
arcibiskup Kohn a česká universita v Olomouci.
„Lidové Noviny“ přinesly nedávno zprávu, že
dr. Kohn jako arcibiskup olomoucký jednal s mi-
nistrem Rezkem o zřízení české university v Olo-
mouci. „Konserv. Korrespondenz“ přináší dnes
tuto zprávu: Je pravda, že bývalý arcibiskup dr.
Kohn jednal s drem Rezkem o zřízení české uni-
versity v Olomouci. Dr. Rezek měl tehdy k jed-
nání zmocnění od ministerského předsedy dra
Koerbra.*

Arcibiskup *Kohn* měl pro založení české university na Moravě své plány, a těchto plánů, jak budoucnost dokáže, se dosud nevzdal. Plat, který býv. arcibiskup *Kohn* posud bere, chce věnovati kulturním účelům arcidiecése olomoucké. Pokud jde o místo, kde universita měla býti zřízena, měl msgr. dr. *Kohn* jako arcibiskup olomoucký na mysli místo v *arcidiecési*.“]

Když mi to pan auditor dp. Josef Ševčík, téhož dne z „Hlasu“ četl, myslil jsem, že se jedná o nějaký žert, a když jsem to přečetl sám, tu jsem v sobě ustrnul a úsilovně tvářil se tak, aby nebylo znáti, že jsem se spontánně za něco zastyděl, aniž bych si jasně byl vědom, proč; pozvolna přemáhal jsem tento ošklivý cit, an jsem si uvědomoval rozsah a houževnatost žurnalistních *lží*, které pod ovčím rounem Dobra Politického, Sociálního, Národního, Kulturního, a jak se jmenují všechny ty kvalifikace Báchoru, odvažují se až k Tribunálům Nejvyšším, by za kalnou zdí Veřejného Měnění a za ohlušujícího řevu této tisícíhlavé Saně popravily Pravdu, bledou, jemnou a osamocenou. Vzdor tomuto více než pravděpodobnému výkladu nemám pokoje, kdyžtě shora zmíněnou zprávu jistí dva žurnály Moravské a jakási, mně neznámá, „Kons. Korrespondenz“. Tento nepokoj od onoho 28. března předchází každou moji práci.

Kterak by ne? Neboť všechna *naše* práce k tomu směřuje, abychom *zničili* „university“! Pra-

vim-linaše, rád bych tím řekl: všech věrných synů Církve Římskokatolické. Což pak je možno očekávat něčeho dobrého od těchto škol, které jsou a vždy budou školami světské Moci? Spíše bych věřil, že trn vydá hrozny a bodlák fiky, nežli to, že ústavy v područí Zednářstva vychovají křesťany. Nemylme se: Satan blahovolně divá se na všechny, kdož staví, ale když jest dílo hotovo, a stavitel umřel — osadí budovu svými námezdníky (dvou-, čtyř- a vícenohými), za bílého dne, pod záštitou kteréhokoli veřejného „dobra“, jež metamorfosou přejde v paragraf.

Postaviti na Moravě universitu, to znamená: postaviti na Moravě novou baštu *Masarykovi, Judovi, Konečnému, Herbenovi, Stránskému, Lutinovým, Drtinům, Macharům* a jiným bohaprázdným kreaturám, či „uměn kněžím.“ —

V uvedené zprávě „Hlasu“ nalezám slovíčko, které jest udicí, vlastnoručně kovanou Belzebubem a oslazenou nejnevinnějším jádérkem pekla; čte se tu: „...chce věnovati *kulturním* účelům arcidiecése olomoucké.“

Kriste Ježíši, kterak subtilní jest v těchto, věru, posledních časech — rouhání! Tvých Osmero Blahoslavenství nahrazeno náhle tímto jediným: „Blahoslavení, kdož obětuji — *Kultuře!*“

Za starých, dobrých časů *křesťanství* přinášelo kulturu; dnes *kultura* si troufá zploditi křesťanství!

Není možno, aby uvedená zpráva „Hlasu“ nebyla zcela vyhlášena, nebo zcela překroucena! A jako nevím, co si z toho vybrati, rovněž tak nevím, co bych na to řekl. Tolik však po nejlepší úvaze říci mohu: stane-li se projektovaná universita na Moravě skutkem, od chvíle té máme My, chci říci, Svatá Římskokatolická Církev v našich vlastech *dvojnásobný počet nepřátel*. A jestliže nyní jsme doslova *žebráky*, potom musíme umřít hladem, ač jestli nás neukřižují. Ano, pak už nikdo na práci nestačí, poněvadž *kultura* svými stygickými vlnami zatopí — *křesťanství*. Postaviti na Moravě, poměrně dosud zachovalé, universitu, to znamená: uchystati nový pelech *plebejčikům*. Nové hnízdo živnostenským, uniformovaným *housenkám*, jež před věky uviděl Prorok *Joel*, a uzřev, vzplanul svatým hněvem!

Chudým zvěstuje se Evangelium, *Chudému* dlužno pomoci: tím více pak *Nejchudšímu*, jimž jest bez odporu *viditelný Kristův Náměstek*.

Jaký důkaz pravdy, kdyby Vaše Knížecí Milost poklad určený k založení university (ale nevěřím tomu!) ráčila věnovati Svatému Otci na vydání — *Nové Vulgáty*! V příslušném listě k Aidanu Gasquetovi (abbati, Congregationis Anglo-Benedictinae praesidi) 3. prosince 1907. praví též *Pius X.*: „Neque vero perspicuum Nobis est, quam multa pecuniae vi tam amplo exequendo consilio sit opus: ob eamque rem spem libet amplecti non defuturos *immortali operi* qui de suis

fortunis adiutores velint se dare, bene de Sacris Litteris ac de christiana Religione meritori. Eos Nos, perinde atque Vos, initio egregii facinoris, hortatione prosequimur, velint Nobiscum adiumentum operi afferre; quandoquidem *qui bona impendunt studia, liberalibus debent manibus fulciri* etc.“

Jak krásné by bylo, kdyby jako „Breviř Grimaniho“, „Bible Králická“ -- pro věky muselo se říkat nikoli „universita“, nýbrž: „*BIBLE Koh-nova*“. — Ano, *Kniha* (ať již originál, nebo překlad: vypravený s nádhernými illuminacemi) -- *kniha*, a nikoli *zeď*, kterou kazí zub času a plíseň mozků Antikristových. — —

Vaše *Knížeci Milost* račiž přijmouti vzdech i této moji bolesti velkodušně a vlídně, jako až dosavád.

JAKUB DEML,
kněz.

V Babicích, 6. dubna 1908.

DP. P. ANTONÍNU TRÁVNÍČKOVÍ,
AUDITORU BISKUPSKÉ KONSIS-
TOŘE A FARÁŘI V TŘEBÍČI.

.....
Veledůstojný Pane, především děkuji Vám
znova za laskavé přijetí, jehož se mi tuto
středu u Vás dostalo. Vážím si toho ne-
jen proto, že jest mi to velikou vzácností,
nýbrž i z té příčiny, že Jste byl na gymna-
siu mým spiritualem ; i přesvědčil jsem se, že
důvěru, kterou jsem tehdy měl já k Vám (i když
pomlčím o své úctě a lásce, jakou jsem k Vám
choval, a na niž se pamatuji, nebo lépe řečeno,
na niž jsem se upamatoval 20. října 1909) tuto
středu uvítala důvěra Vaše. Při řečené svojí ná-
vštěvě u Vás z několika obav jsem byl zamlklý.
Předně proto, že jsem jaksi vyvrhelem naší die-
cése ; za druhé proto, že jsem nucen živobyti

doslova si vyžebrávati, ježto veškeren plat od února t. r. mně byl zastaven, a já bych se dopustil hříchu, kdybych oněch 37 K 50 h své deficientní měsíční gáže přijal za podmínek Konsistoří mně stanovených ; za třetí proto, že jsem Vašeho pozvání neočekával a tudíž na rozmluvu nebyl připraven, takže jsem se obával, abych snad nějakým způsobem nezasáhl do práv duchovní správy, která jest mi výslovně a přísně zakázána, tak přísně, že sub oboedientia canonica bylo mi zapovězeno s jistou osobou ústně i písemně, přímo i nepřímo se stýkati, ač se jednalo jedině o časté a každodenní Svaté Přijímání — a za čtvrté, že právě v této přesvaté věci, ať jmenuju jen Třešť, Mutěnice a Bystrc, tolik už mi bylo trpěti. Neméně pak utužovalo moji ostýchavost, že Jste byl kdysi mým učitelem, a nad to Marie B.,*) z ohledu na dp. J. a snad ze skromnosti mne výslovně prosila, abych u Vás ani slova neřekl na její přimluvu neb omluvu. Z těchto závažných důvodů zajisté mi, Vele důstojný Pane, prominete, že se v této věci chovám zdrženlivě k dp. J., zvláště když veliké přátelství, které nás oba víže, lehce by mohlo, ani ne tak mne, jako jej, zpovědníka, vésti k nějakému provinění, neb aspoň k znepokojení.

*) Tato M. B. nepoznala, anebo poznavši, po-
hrdla dny navštívení svého a zbaběle mne později
opustila.

Tyto ohledy jsou pro mne nanejvýš trapné, jak Jste sám mohl pozorovati, a jediné soucit s Marií B. vede mne dnes k tomu, abych bez jejího vědomí, ba proti jejímu přání, a, jak samo sebou se rozumí, i bez vědomí dp. J. něco málo k její záležitosti přednesl. Ubezpečuji Vás, Vele důstojný Pane, že se toho podjímám jen jako „ztracená existence“, t. j. bez jakýchkoli nárokův, a s bázní, a bez systému, odpovídaje na to, co se mi zdálo býti Vaší otázkou.

Pro ty, kteří častěji a každodenně přijímají, nikdy bych nestanovil lhůty zpovědní v tom smyslu, aby takoví vždy *jednou za týden* se zpovídali. Tento pořádek, zdá se, jest pro zpovědníky pohodlnějším, ale ve skutečnosti musí se státi břemenem jak pro kněze, tak pro poenitent. Břemenem se stává, neboť místo duchovní *potřeby* mimoděk zavádí a dostavuje se zvyk aneb *slušnost*. Proč neponechati tuto věc poenitentovi, aby se zpovídal, když jest potřebí?

Ustanovi-li se mu zpověď týdenní, bude dosti takových, kdož z lidského ohledu na kněze nebo na ostatní denně přijímající půjdou k svaté zpovědi vskutku jen jednou za týden, ač dle své potřeby měli by snad jíti vícekrát, anebo ne tak často. Znáám prostý lid. A proč ukládati větší břemena laikům než kněžím? Pokud vím, chodivají kněží průměrně jednou za měsíc k svaté zpovědi, velmi mnozí ani ne tak často, ač mnohdy žijí v okolnostech daleko nebezpečnějších, pů-

sobíce ve veřejnosti, a ač celkem nedělají nic lepšího, pokud se týče obyčejův a mravův, než řečení laikové. Zavede-li se do každodenního Přijímání zvyk, ocitáme se tam, kam to dle Papežského Dekretu přijíti nemá (článek II. téhož Dekretu), a Svaté Přijímání v nejlepším případě stane se pouhou — **pobožností**, což jest rovněž *proti duchu* téhož Dekretu, a proti vlastnímu účelu Svátosti Oltářní. Máme pobožnost Sv. Růžence, pobožnost k Sv. Josefu atd., ba i pobožnost k Nejsvětější Svátosti - - ale není a nikdy nebylo slýcháno o „*pobožnosti Svatého Přijímání*“. Správně se mluví o *přípravě* na Svaté Přijímání, o *děkování* po Svatém Přijímání, ale není přípustno, a Svaté Přijímání nesmí se státi pouhou pobožností, jako se jí nemůže státi křest, biřmování etc., anaf Svátost Oltářní jest *svátostí* a nad to *Nejsvětější*; nelze ji považovati za nějaký doplněk svátosti pokání, a kněz přísluhující Tělem Páně *není nikterak oprávněn* vstupovati ve vyjednávání se zpovědníkem ohledně přijímajícího. I když odezíráme od onoho výroku Svatého Augustina, jenž dí: „*Každodenně hřešíš, každodenně přijímej*“ (qui legit intelligat), jakož i od toho, že „se nenapáchá tolik škody Přijímáním každodenním, počítajíc v to všechna Přijímání svatokrádežná, jako tím, když se vůbec nepřijímá“, známe z Evangelia, že Spasitel i *Jidáš* Sebe podal, ač věděl, že podává zrádci. Myslím, že Chléb andělský má se podávati věřícím

dle *hladu*, nikoli dle zvyku. Nikoli z *pobožnosti* přijímati se má, nýbrž z duchovní a tělesné lačnosti a *nouze*. Poněvadž pak potřeby duše i těla jsou zcela individuální, nutno jest i při posluhování svátostmi respektovati *individualitu*, abychom neviděli drzáka, kde toliko jest ubohý *žebrák*, blázna, kde může býti přestrojená pokora, anebo aby se nám před očima Kristovými nestal omyl, jakého se dopustili fariseové vůči Magdaleně a vůči onomu bývalému slepci od narození. Opět dím: respektujme individualitu. *Duši* pěstujme, nezavádějice *SPOLEK*, kde může býti toliko *SPOLEČENSTVÍ*. Jsouť jistí lidé přímo *určení* k samotě — Pán vždy bude věděti, ku které „korporaci“ náleží, anebo, kdy je má povolati na ulici.

Přestávám mluvit, dokud byste si opět sám nepřál slyšeti o něčem mé mínění; tehdy mi bránilo v rozmluvě i to, že Vás v kostele čekaly *ditky*: kéž by i tato jehňátka, sem tam *svobodně*, směla si uškubnout Pastvy oltářní, nepřilhnána k tomu psemu, jenž se zove školský řád, či jak. — *Váš* pan kaplan řekl Marii B.: „*Vyjste pyšná.*“ Co má za účel takové slovo? Tak zní pozvání k Hostině pro ty, kteří jsou za ploty a na rozcestích? To jen mimochodem. Marie B. mi řekla, že chodívá každodenně do kostela zámeckého. Veliké dobrodiní byste prokázal, kdybyste ji při setkání řekl: „Nebojte se jisti, — *Noli timere*“. To ostatní má „*zpovědník na svě-*

domí“ i tehdy, když to nepotvrdí písemně, jak jste si přál. — Neznám krásnějšího a jadrnějšího pojednání o Svatém přijímání jako to, jež obsaženo jest v „*Katechismu z nařízení sněmu Tridentského*“ (české vydání v Praze 1867). Přikládaje dekret „*Sacra Tridantina*“, vydaný „*Studiem*“, první a jediný to český překlad onoho dekretu o Svatém Přijímání, prosím, byste si ho ponechal ode mne na památku. Budete-li si přát, s radostí pošlu Vám více exemplářův, ježto do dneška nenašel se ani jediný z kněží, jenž by si to objednal, ačkoli se vyskytli již takoví (na př. známý P. Juřina), kteří, ani mi za to nepoděkovavše, se přiznali a vyznali, že teprve z tohoto mého překladu o papežském dekretu se dověděli.

Pozdravuji Vás, veledůstojný Pane, upřímně a srdečně.

Jakub Deml.

V Babicích, v den Svaté Korduly 1909.

MELANCHOLIE RUKOU čili V SETBĚ ZRNA HOŘČIČNÉHO NADĚJE PTACTVA

Motto :

Nepředělá se to . . .

Obecné rčení.

Z dopisu tohoto možno se pou- čiti o směru a stavu Studia.

. . . Směr „STUDIA“ nejlépe Vám vysvitne z našich dosavadních Sborníků, z nichž některé Vám milerád na ukázkou zasílám a v nichž se stále dle potřeby a dle nahromaděné látky bude pokračovati. Abyste však nabyli pojmu o našich knihách, přikládám na podívanou aspoň ty, jež nejd. konsistoř schválila nebo povolila, těch pak, které, jsouce více světského obsahu, tohoto schválení nepotřebovaly, aspoň orientační lístky. Poněvadž vydávání naše kráčí po vodách velmi rozbouřených a pro nevěru a malomyslnost „bratří“ jest často jako Petr ohroženo utonutím, nemůžeme žádného předplatného určovati, nuceni jsouce jako dosavad vydávati na Zdař Bůh.

Peníze jsme ochotni přijati i v tom případě, když by se Vám, důstojný Pane, naše knížky nezamlouvaly . . .

V úctě

JOSEF FLORIAN.

10. října 1907.

Pp. fir. Bursík a Kohout v Praze.

S radostí bych Vám žádaný Maeterlinckův Poklad poslal, kdybych nebyl býval nucen po trpkých zkušenostech s našimi p. t. knihkupci ustanoviti se na tom, že každému obchodníku s knihami, který si přeje našich edicí, menších dlužno vzíti najednou nejméně deset a větších jako Maeterlinckův Poklad nejméně 5.

Přejete-li si tedy za této podmínky vzácné té knihy na ruč. papíře, neračte se zdráhati a pošlete mi 15 K. Jakmile je obdržím, dostanete vyplaceně balík s pěti Maeterlincky, za něž podle ceny na knize uvedené získati můžete pětkrát 3 K 85 h, dosti to zajisté, abyste se o výprodej těchto pěti svazků přičinili.

Doufaje, že Vám přicházím vhod, zname-
nám se v účtě

JOSEF FLORIAN.

16. března 1908.

Panu Fr. Topičovi!

Poněvadž vy, jak píšete, jste gremiálně vázáni a protože my nechceme se do každého gremia, se všemi jeho rozkošnými a smilnými důsledky hned na první setkání vrhnouti, zůstává i pro vás v platnosti cena našich publikací taková, jak uvedena jest na svazcích (Maeterlinckův Poklad za 3 K 85). K tomu ještě dovoluji si podotknouti, že jsem s vámi nezačal vyjednávati jako s firmou, nýbrž jako s osobou, a sice v naději, že ve vás najdu někoho jiného než obecného knihkupeckého živnostníka. Poněvadž však málo se přičiňujete, byste si nás k přátelství naklonil, a protože my kromě přátel s nikým obcovati nemíníme, samo sebou se rozumí, že by bylo bez užitku další vzájemné si úcty prokazování, a že tedy ani na Vjesy u vás nereflektujeme. Doufaje, že to laskavě ráčíte vzíti na vědomí, znamenám se tuto nejniže

JOSEF FLORIAN.

Pane Topiči!

Objednal jste si *za hotové* 1 svazek Maeterlinckova *Pokladu* a ačkoliv jsem vám již jednou musel sdělit, že knihkupeckým živnostníkům pražádné slevy neposkytujeme, přece jste nám poslal místo 3 K 85 pouze 2 K 67, aniž byste poprosil o slevu. Dlouho snad by trvalo, než bych vnikl do všech nezpůsobů, jimiž se honosí většinou cizopasnici literatury, a proto krátce prosím vás, buď mi svazek vraťte, nebo mi nedoplatených 1 K 18 h v brzku odved'te.

Doufaje atd.

JOSEF FLORIAN.

18. února 1907.

Psí den.

Dne 22. února 1907 takovéto jsou moje vyhlídky do budoucnosti:

Pan Topič mi zasílá poukázkou 1 K 24 h s prosbou, bych „laskavě prominul“. Rozpočítal to následovně:

Nedoplatek K 1·18

6 procentní úrok od 1. do 20.

0·39 K okrouhle K 0·01

Výlohy upomínací K 0·05

Dohromady . . K 1·24

Pan Topič žertuje, ó běda! Pěkná podívaná na knihkupce v růžové náladě; neboť takové věci napadají buržoům tohoto zaměstnání, když sice nejsou v oblacích, když se však začnou pohybovat v duchovních sférách. Jistě by toho nechal, kdyby věděl, že mi toto hubené povyraženíčko musí stačiti na několik dní, anžto jiní nepřátelé se neobjevují a přátelé zmoudřevše, ničeho nechtějí se mnou mítí.

Kromě toho zkazuje mne pozdravovati dráb a můj bývalý žalářník v Telči, pan Šafr.

A nade všechno přicházejí za mnou ožralové vypůjčit si knížky — „raději ty pobožné“ — říkají, že věří v Boha, vzývají nejsvětější Jména a končí tento projev náboženského přesvědčení zmínkou o provaze, na němž se oběsil ten který příbuzný, a to takovým způsobem, jakoby tento provaz, na němž se věší lidé, byl vlastní jejich záležitostí . .

Pane knihkupče Synku!

Pramálo rozumíme všelijakým těm „remitendám“ a „disponendám“ knihkupeckých živnostníkův a proto neračte nás tím příliš obtěžovati.

Publikace „STUDIA“ se vydávají pouze pro přátele a ceny na svazcích na oko uváděné platí jenom těm, o nichž ještě nevíme, zda se rozhodnou pro nás nebo proti nám. Poněvadž vy jaksi celým způsobem svého jednání sešínujete se do druhé kategorie, povšimněte si ceny na obálce a volte aspoň banální způsob zaplacení jednoho svazku, když si netroufáte nově zakládanému vydavatelstvu Chudých odprodati bez dlouhých sjednávacích caviků více eksemplářů knih, jimž i běžné literární zpravodajství, — nad toť bonzové vážné literatury! — až dosud tak stydlivě a pštrosovitě se vyhýbalo.

Doufaje, atd.

JOSEF FLORIAN.

13. března 1907.

Panu Špičkovì, lékárníku v H . . .

Proslte mne „zdvořile“ na veřejném lístku, bych „laskavě“ knihkupci panu Springerovi do Prahy zaslal 3 K 45 h, o kterých se domýšlíte, že se mi neprávem do rukou dostaly. Račte býti upokojen : vykonal jste prostě jednoduchý čin spravedlnosti a netřeba než mně věriti, když vám tuto sdílím, že se vám nic ze strany páně Springerovy nemohlo vysvětliti, anžto není týž naším důvěrníkem.

Ostatně, i kdybychom tuto okolnost mlčením pominuli, není nám dnes absolutně možno, ctěný pane lékárníku, vám, nebo někomu jinému, býť sebe menší obnos vrátiti; neboť vůči penězům jsme propastmi zejícími, nenaplnitelnými, bezednými a jestli jste jednou do nich hodil 3 korunky, tu i kdyby nejlačnější ostrovid peněžní za nimi se rozletěl rychlostí světla, t. j. asi 300,000.000 m za vteřinu a kdyby za nimi ve sférách hvězdných touto rychlostí kolotal do ubezdušení, marně by letěl, marně by je honil, do nejdelších věků by jich nedostihl.

Libo-li vám, račte p. Springera o tom laskavě uvědomiti. Vám pak v úctě

3. května 1907.

JOSEF FLORIAN.

Pane lékárníku Špičko!

Lístkem ze dne 1. května žádal jste mne, bych vyplatil knihkupectví p. Springra obnos 3 K 45 h. Doufal jsem, že pochopíte mou dobrou vůli, když vám věc nějakým lahodným způsobem objasním. Vy však, jak pozoruju z dnešního vašeho dopisu, jaksi se uboze pohoršujete, mluvíte cosi vážně o rychlosti světla, se směšnou pedanterií poučujete mne, že světlo správně klusá rychlostí 300.400 km za vteřinu a nikoliv jak já chtěl 300,000.000 m, ba mícháte do toho i právního zástupce, palmar a vydobyť jakýchsi „3 korunek“.

Nedovtípil jste se tedy, že nejsem nikterak vašim účetním, a že nemám ani za mák chutě ve vašem jméně odváděti někomu peníze, tím méně knihkupci, který na mne vymámil drahocenný Poklad Maeterlinckův, který se mi zaň ničím neodvděčil a který, jak patrně z těchto projevů, nijak se nepřičinil, by si mne k přátelství naklonil?

Poněvadž jaksi příliš chvatně přičiňujete se, bych ani u vás o nějaký ten krapet přízně se nepokoušel, jsem nucen vás poprositi, byste mne zbytečně neobtěžoval, a byste,

máte-li vy, pan Špička, lékárník z Hlinska, vůči mně nějaké peněžní požadavky, předložil vysvědčení totožnosti, a vše slušně, v uzavřeném psaní mi vysvětlil.

Netouže konečně po vašem respektu, dovolte, abych ani já vám se v úctě neznamenal.

5. května 1907.

JOSEF FLORIAN.

Jistému Lancknechtu v cizích službách:

Račiž, ó Pagane, pozastaviti se nad tím, že si toho béřeš jakožto zodpovědný redaktor mnoho na svědomí, když tak snadno otiskneš podobný pitomý článek jak onen „*Na obranu Raiffeisenových záložen*“, jenž spatřil světlo světa dne 23. března 1906. Ale poněkud bys zmírnil tresty, jež tě za takové otravování křesťanského lidu čekají, kdybys sdělil panu pisateli, že jest *hanebný sofista* a že jen proto se nepodepsal, by si veřejně tuto kvalifikaci neuhnal. Není možno, aby tento kněz neviděl, že *Raiffeisenky* zastupují v dnešních dobách křesťanstva měšec Jidášův, arcí stupňovaný, nebo lépe řečeno měšec Jidášův v květu, přinesší „užitek mnohonásobný“, jehož

provázek stahující, tam v dobách Apoštolských nejspíš z koudelných motouzů, proměnil se za dva tisíce let v — *železnou obruč (Reif-Eisen), by se peníze nedávaly nikomu a by se půjčovaly jen bohatým!*

Pro kterého to boha, pro kterou vlast a pro kterého krále tiskneš takový zostuzující neřád, ó lancknechte v cizích službách?

JOSEF FLORIAN.

Jistému horliteli strany katolicko-národní!

Impressionistně projevil jsem Vám své city, když jste se tak neomaleně, přirovnávajíc svatokrádežně k Šamalíkovi, Moravskému Mozolu, vyslovil o blahoslavenné Johance z Arku, rekovné panně a mučednici, k níž lásku a úctu nepocítovati může pouze duše špindířská nebo člověk predestinovaný k věčné hlouposti. Co jsem Vám tam sdělil, tomu věřte: jen Vaše staroba zachránila Vás před argumenty věcnějšími, citelnějšími a tím působivějšími. Kterak ještě odvažujete se po všem tom podávati mi ruku, jakoby se nic mezi námi nestalo?

Vy, agent strany katolicko-národní, obludného to hermafrodita, tohoto „schismatu nejpitomějšího a nejodpornějšího, jaké kdy se pokoušelo překážeti universální rozpínavosti Katolicismu“ !! Tímto lístkem ještě přišel jsem Vás poprosit, byste nezneužíval takového aktu přátelství a důvěry, jímž jest podání ruky. Aspoň ke mně! Ušetříte mne tím nemilých rozpakův a sebe možné ostudy.

JOSEF FLORIAN.

P o z n á m k a : Původní adresát tohoto lístku přijal pokorně tento zlatý řez a ozdravěv, uvěřil, že plevnatá stodola strany není hradem dosti pevným. Rozpomenuv se na svůj domov, uchýlil se na Skálu. Poněvadž však na místo jeho slétají se noví a noví hejli a třasořitky ze stavu duchovního i světského, kteří k vyvrcholení směšna ctí se vzájemně jmény ptáků-dravců, ponecháváme jim toto hořčičné semínko do jejich nafouklých volátek.

Redakci „Našich Novin“ v Mor. Budějovicích.

Dovoluju si tě tímto, milý redaktore Našich Novin, vybídnouti, bys se ráčil poněkud mírniti v uveřejňování zpráv o našich „domácích víry“, poněkud i nás se týkajících.

Nehřeš příliš na to, že máš apatyku v místě. To ti obzvlášť důtklivě kladu na srdce, rozmilý redaktore. A nevěř, že dopisovatel oněch zpráv jest pouze ubohým a tudíž omluvitelným pitomcem; kterak potom možno vysvětliti jeho ničemnost, darebáctví a uličnickou nestydatost?

Nikoliv, hloupost není dostatečnou omluvou novinářského zpravodaje a klame se velice, pakli se domnívá, že vlastností tou jest zabezpečen před tím, by se mu nenařackovalo a po případě nádavkem několik kopanců do zadnice neuštědřilo.

O tom tě laskavě uvědomuju.

JOSEF FLORIAN.

Ve Staré Říši, soudní okres Telč.

9. května 1906.

Příliš jste, pane |, stroje své posvinil oním přeřídkým výkalem o „pověstném babickém kaplanovi“ v 19. č. Našich Novin. Uznávám sice zdatnost sazečů, a věru divím se, kterak tak objemnou hloupost dovedli vpěchovat v takový malý rámeček. O umění vaší firmy tiskařské by se tedy nejednalo. Avšak jistý druh pitomců smrdí. To ti, kteří oplývají, abych tak řekl, „hloupostí nadpřirozenou“. A když k tomu všemu takoví novinářští zpravodajové, pranic nedbajíce o study, že při jejich omakání nedá se rozpoznati, jakého pohlaví ráčí býti, avšak statečně bzdíce, smrdí veřejně, hrdě, ba s jakousi okázalostí, — laskavě uznáte, že by příliš krušno bylo „Homiliím“, vám do práce zadaným, až by se musely provlékati stroji, tak málo koncentrovaným lejnem Našich Novin ustavičně mazanými. Proto prosím, byste mi je obratem vrátil. Chtěje pak vás přesvědčiti o naší dobré vůli, vyžaduju si zároveň ctěné účty za vše, co jste nám již dodal, a zač my posud dluhujeme, bychom se zkvitovali, a pokud možno bude, v pokoji po dokončení těch kraptů, jež tam ještě zbudou, rozešli. Doufaje, atd.

JOSEF FLORIAN.

V neděli, 9. června ve Staré Říši.

Nesa psaní na poštu, nucen jsem jíti kolem zábavného shromáždění. Pan poslanec odbývá tábor lidu. Úhrnně působí to dojmem dobytka, v němž kus od kusu liší se pouze pohlavím. Jsouť zde samci i samice, vesměs národní, v míře přehojné. Pan poslanec rozdírá si hubu a vynáší kletby na chamraď jiného druhu, které říká klerikální neb katolicko-národní. Když mu dochází slina, zavdává si z poblíž stojící sklenice. Jestliť to poslanec od „43ti korbelů“.

Stoje opodál, nucen jsem k vůli paprskům oslňujícího slunce přimhuřovati oči, a tu obzvláštní ilusí stává se mi po chvilce, že nevidím v jeho tlustém obličejí nic než tlamu, obrovskou tlamu, obloukovitě od brady až k uším roztaženou tlamu. Možná, že jest tento oční klam způsoben také částečně jeho řečí. Neboť „očisťuje naše svaté náboženství“, „uvolňuje školu“, „rozlučuje manželství“, namlouvá „ženitbu kněží“, a jiné žvásty rozvínuje před zraky posluchačstva, chtěje na tyto rudobílé muchomůrky nachytati hodně venkovských much.

Pane, kam se poděly doby, kdy bylo

možno z tajemných, samotářských křovišť v zapadlých koutech země nařezati čarodějné hůlky, slyšící na zavolání: „Hop hůlka na pacholka!“ A hůlka radostně a neunavně tančila po hřbetě do té doby, dokud majitel ji k jinému pořádku nezavolal. S jakou rozkoší by se člověk mohl s dobrým svědomím zúčastniti nynějších „táborů lidu“, kdyby tradice nalezišť těchto zázračných hůlek se byla dochovala až na můj věk!

Vida se však na konec přec jen v převážné menšině proti tak rozsáhlému, všeobecně hlasujícímu stádu bezhlavců, zadumán ubírám se svou cestou dále; pohrouživ se v rozjímání, upadám v pochybnosti, zda všichni lidé jsou stvořeni k obrazu božímu a zda by se přec jen neměly začít — k rozmnožení cti a slávy Boží — rozbíjet nevypláchnuté čuně těch individuí, jež si od kteréś doby říkají lidé, jimž však od věkův určeno jest zůstatí po všechny věky věků skvělou, zářící, vítězí, nevyjádřitelnou — DRŠTKOU!

Panská noc . . .

Teď následuje něco ze života vynikajících mužův, a sice z těch okamžiků nočního mlu-

vení, kdy si neviděli do úst. Psychologové to nadepíší: Zvláštní přerwy v rozumové činnosti znamenitých osobností. V lidové mluvě používá se v příležitosti takových nešťastných chvil pěkného rčení: „Byl pytlem praštěný“. Nuže slyšte, národové, o jakých panských nesmyslech zvěsti přináší „Hlas“ z 23. prosince 1906:

22. prosince měla panská sněmovna ve Vídni schůzi. Mluvil mezi jiným též *kníže-biskup Jeglič*, dovozuje, že „v konstitučním státě platí zásada, že zákonodárství má spočívat v rukou *lidu*. Všeobecným volebním právem bude postavena hráz proti socialismu.“ A proto se biskup Jeglič vřele přimlouvá za všeobecné volební právo.

V téže schůzi prohlásil *Jaroslav Vrchlický*, že vzhledem na pokročilou dobu (už táhlo na dvanáctou v noci) nemůže svoji řeč pronést v plné šíři. Dovožoval, že volební oprava je nutností se stanoviska státu i jednotlivých národů, třebaže Čechům nepřináší plného práva. *Dovolává se příkladu Viktora Huga* dovožoval, že *všeobecné právo hlasovací znamená mravní povznesení* každého jednotlivého občana *a těsnější přilnutí k zájmům státu.*“

Paběrky z časopisů.

V „NÁRODNÍ POLITICE“ též toto se objevilo :

„Pilný návrh podávají poslanec Choc a soudruzi stran chování se biskupů vůči časopisu a snahám katolické moderny.“

V slavné bulle Pavla V., IN COENA DOMINI, k níž arcí každý Voltairianský příštipkář neopomene připojiti vždy přívlastek „infame“, jsou proklati dle článku XIII. „*všichni, kdož pod záminkou nicotného odvolání přenášejí pře soudu církevního na světský soud.*“

Zajímavá situace v diecesích Česko-Moravských : jest množství kněží v klatbě, jest jich mnoho suspendováno a vrchnost jich nemůže vypátrati. Patrně, že zrak autority oslábl, starobou a jinými neplechami.

*

Literární sekce družstva „VLAST“ zmohla se na takovéto jednohlasné usnesení :

„Groteskní a typickou práci vydal Jos. Florian a to překlady Leona Bloy „Syn

Ludvíka XVI.“ v obmezeném počtu exemplářů, která vzbuzuje pozornost literární kritiky.“ —

Bylo to otisknuto ve Vlasti¹⁾ bez bázně a beze studu, jakoby věděli, že si jejich kolozubého šišláni nikdo nevšímá. — Zajisté, čeho se tito lidé dotknou, ať již v dobré nebo ve zlé vůli, vždy to z rukou jejich vyjde k nepoznání posviněno. Na štěstí Vlast se vydává, Vlast se předplácí, Vlast se odbírá, a nikdo ji nechte. Leckde se platí jen k vůli záchodům.

¹⁾ Roč. XXI., č. 6.

*

FIGARO přinesl zajímavý kousek o smrti p. Brunetiera, který, chtěje prý přijati poslední svátosti, nicméně jich nepřijal.

„Vrchní redaktor „Revue des Deux-Monde“ pravil generálovi Freyovi, svému důvěrnému příteli, v předvečer jeho smrti: „Potřebuju ještě deset let práce, abych pověděl vše, co mám říci, uveřejňuje každoročně dva svazky; letoší zimy vydám tři články v revui, atd.“

P. Brunetiere se domníval, že jest zachráněn, i činil, jak patrně, projekty do budoucnosti. Několik hodin na to zemřel, přinášeje k svým rtům číši šampaňského, kterého si vyžádal, by

se „zotavil“, jak pravil, z mdloby. Smrt neponechala osobnostem, jež ho obklopovaly, tolik času, by byl zavolán kněz.“

*

Dle novinářských zpráv dala se Hana Kvapilova po smrti spálit. Ani tak zv. katolické časopisy neupozornily vykonavatele její poslední vůle, že *neomylná Církev* připouští pouze jediný způsob lidského spalování a to — ZA ŽIVA!

Z dopisu příteli knězi:

„... Liturgie není pouze pro smysly stáda, nýbrž tajemné velení neviditelných vůdců Církve při přehlídce, dříve než se útočí. Nejedná se o ztuhlou nehybnost postoje při takovémto „habt acht,“ nýbrž o dobrou vůli k podřízenosti a k pokoře, o projev ochoty, že jsem pohotově a že půjdu, kam budu poslán. Proto také mně kněz, jenž vědomě, svéhlavě, jako na př. všichni, kdož před Přijímáním lajků říkají česky slova: „Ejhle Beránek Boží“ a „Pane nejsem hoden...“, nebo kdož česky zpívají před vystavenou velebnou svátostí „Chléb s nebe...“ řád Církve ruší, jest podezřelý jako

zrádce nebo zpupník, na něhož ve zdravé armádě použili by špaglí nebo olova. Vždyť se jedná o ten řád, k němuž vybízí svatý Pavel, a jenž jest požadavkem Třetí Božské Osoby. Svatá Kongregace Ritů, zřízená Náměstkem Pána a Spasitele Našeho, vždy na dotazy odpovídá v duchu jeho neomylnosti, a nikoliv, jak se vyjadřujete, „v tom jistém centralisujícím smyslu ;“ proto rituální výnosy její zavazují přísně veškeré kněžstvo. Kdyby takový váš „horlivec“ místo aby s každým bobkem nejistoty své utíkal do Říma, zahloubal se raději do Studia Liturgií, sám vlastní pílí by našel pravý způsob (vždyť Liturgie jest organická jako každé veledílo) a Kongr. Ritů nemusela by býti obtěžována naivními otázkami, jež svou samozřejmostí jistě některé přísedící Kongregace rozesmějí. Jest to mnohdy tak, jak jsem měl příležitost poznati dle některých novějších výnosů, jako když studující matematiky, jenž má již čísti v logaritmeh, najednou, sálaje horlivostí, přiběhne k učiteli a ptá se ho vážně, zdali 8×7 jest 58 nebo 59. Chci tím vším vlastně říci, že Liturgie jest mnohem více hodna studia než stanovy Raifeisenovek nebo vejšplechty Šamalíkovy. Protože vás, důstojný pane, považuju za kněze, jenž nechce nositi

nadarmo toto vznešené jméno, v kořeně s *knihou* a tudíž se studiem spříbuzněné, a jenž dovede pozastaviti se vážně a se zájmem i u jiného druhu knih, než jakými jsou knížky spořitelní a záloženské, v nichž hloupí i rozumní šmahem si oblibují, mohu vám bez bázně říci toto: Oněmi poznámkami o jistých kněžích v předešlých svazcích nemínil jsem snad odstraňovati jednotlivé nešvary; jedná se o věci základní a kořenné. Nezdá se vám na pováženou, když takřka veškeré kněžstvo, odslouživši to nejnnutnější ze svého úřadu a odbyvši školy, jest buď na bicyklech, v hospodách, v raifeisenovkách, v záchodových papírech novin, z nichž jedině takřka čerpají látku k svým kázáním a křesťanským cvičením, ve vřavě dobytčích schůzí našich politikářů, krátce všude jinde, než v čem po věky jsme si navykli kněze viděti, totiž v rozjímání a ve studiu? Ano, byla historie svědkyní kněží zlých, kněží pyšných, kacírů, kněží smilných, lakomých — což ostatně vždy může ještě nějakou individuální zajímavostí člověka pobaviti — avšak čeho tolik nebylo a co dnes musíme na všech veřejných cestách potkávat, toť podezřelé množství kněží *zhloupých* ve smyslu theoretickém a *špindířských* v životě praktickém.

Jedině proti této veledůstojné a okázalé nepleše byla slova moje namířena. Vždyť to i mně jest jasno, že s velebnou, věkovitou Liturgií nepohne leckterý zlomyslník, jenž „na truc“ někomu bosýma, nezhlednýma svýma národníma nohama brouzdati se bude po jejich květných záhonech v té neb oné farnosti. . . .“

Dp. Sigismundu Bouškovi, knězi diecese Králohradecké.

Neodpisoval jsem, protože se nedá u Vašich otců pranic dělat. Nejsvětější Panna ráčila sice zjeviti, jací kněží jsou, nedala však návod, co by se mělo s nimi začítí. Klíčník dosud ruce nerozvázal a dlužno opět vzít trpělivě na sebe kříž otců nešlechetných, ožralých, kurevnických atd. a v mezích IV. přikázání přičiniti se pokud možno nejvíce, by Matku Církev nebili a ji netýrali *před zraky* synů, když již ona ve své nadpozemské dobrotě uvoluje se přijímati trpělivě rány *v ústraní od cizoložníků*.

Ostatně jsem Vám již vše napsal. I to, že dle III. knihy (kap. II.) pojednání papeže

Benedikta XIV. o *Blahořečení a kanonisaci Služebníků Božích, Zjeveních*, atd. nemá definitivně rozhodovati žádný doktor, žádný referent, žádná konsistoř a že Svatá Stolica Římská jediné soudí *Zjevení* pokaždé, není-li naléhavého případu, jímž by víra a mravy byly ohroženy.

K druhému bodu podotýkám:

Kdo myslí, že jsem překládal brožurku Melaniinu z němčiny, jest ubohý pitomec, s kterým nemožno dále mluvit.

Co odepsali z Lecce, jest pod psa. Patrně, že nejsou jen u nás „pálení kostelníci.“ Biskup Zola dal brožurce *francouzské* imprimatur, nemusel tedy ve své *vlašské* diecesi ničeho litovati, a dokud neuvidím aspoň jediný dokument, jeho *slovo* totiž, *jeho výraz* té lítosti, neuvěřím *ničemným* sekretářům. Jest to samá chamraď zaprodaná a spiklá proti Svatému Otci a proti královně Církvi, a dobře řekl farář Combe: „olovem zalit“ nejčistší ústa Marie, to chtějí.

List konsistorní neprávem zadržujete. Vždyť má Váš ordinariát i právo na Vaši osobu, nadtož na 2 sešitky tisku, jež jste jí zapůjčil.

Vám osobně zaslaný přípis od konsistoře Bůh dopustil na Vás jako zkoušku. Kterýsi

rarach jej stropil, podstrčil pánům Frýdkovi a Musilovi k podpisu, když klímali po nějaké opici, a Vám to bylo potměšile doručeno, aby vás takto čert svedl k nějakému hříchu proti IV. přikázání. Od čehož Pán Vás uchováti račiž!

JOSEF FLORIAN.

9. dubna 1908

12. června ve Staré Říši 1907.

Zabrav se do vzpomínek na nezapomenutelného kněze P. Josefa Poláka, přítele věrného, spolupoutníka La Saletteského, který zemřel právě před měsícem, opomenul jsem pokyvnutí na kostelníka přede Mší, že hodlám, jak obyčejně, přistoupiti ke Stolu Páně. Po přijímání knězově přiklekám na místo, kde se podává, a ministrant, postřehnuv můj úmysl, zazvonil, jak obřad toho vyžaduje. Pan farář, P. Petr Stejskal, přijav právě Tělo Páně, ohledl se na ministranta, nevrle, jakoby s výčitkou, čeho se to dopouští. Otevřel však přece svatostan a podával.

Když jsem přišel domů, vypravoval mi dp. Jakub Deml, až dosud jakž takž trpěný

při zdejším kostele, že musel býti bezděčným svědkem takového výstupu : p. farář, P. Petr Stejskal, když v sakristii složil se sebe roucho mešni, vytknul okázale, vadivě, v té věci zcela nevinnému ministrantovi, že nesmí k přijímání zazvoniti, dokud mu sám neřekne.

Propukl jsem nad takovou nespravedlností a nad takovým pohoršováním malých, pronesl jsem několik dobrých slov o kněžích schismatických a skončil jsem v ten smysl, že „to tak nenechám,“ ačkoliv nevím, co by se dalo dělati v diecesi, jejíž biskup, netrestaje kněžských zločinů, čeká, až pádem s vysoké stolice svého důstojenství jako Heli zlomí vaz.

Dp. Jakub Deml mírní mne, připomíná mi, že jsem křesťanem a slibuje, že to s panem farářem „spraví.“

13. června.

Přemluven byv knězem, bych sám ničeho nepodnikal a uvěřiv, že to bude „spraveno,“ klečím, modlím se a čekám: než ministrant opět nezvoní k přijímání lajků. Po Mši jdu spěšně do sakristie a s velikým sebezapřením ohlašuju panu faráři, že hodlám přistoupiti k sv. přijímání. „Dobře,“ praví pan farář

a jde odevzdaně přisluhovati. Dle toho usuzuju, že si přeje podávati po Mši svaté.

14. června.

Zase ministrant nezvoní k Přijímání lajků. Opět nucen jsem po Mši Svaté v sakristii Přijímání tentokráte — dobývati. Vítězství sice schýlilo se na mou stranu, avšak pro podruhé stanoveny kompromissy.

Celkem tento farář chová se k přijímajícím, jakoby on ustanovil Nejsvětější Svátost. . . .

Lístek, který zítra položím na stůl do sakristie :

Důstojný Pane !

Nehodlám nadále bráti podílu na vašich vrtoších, jimiž znesnadňujete čím dál tím více věřícím svého kostela časté Přijímání, a proto *posledně* prosím vás s všemožnou snažností, byste jednou pro vždy udělil přísluhujícím oltáře pokyn, aby dáno bylo znamení zvonkem k Přijímání lajků, kdykoliv miním k stolu Páně přistoupiti.

Jest to dosti trpké a vám jakožto faráři neslouží příliš ke cti, když dvě léta po

dekretu svatého Otce Pia X., jemuž pro jednoduchost a jasnost každý školák může porozuměti, když tedy po dvou letech našlo se ve farnosti o dvou tisících duších, svěřené vaší správě, ani tolik duší, potřebujících Boha, by každodenní Přijímání bylo pravidlem a nikoliv výjimkou.

V úctě

JOSEF FLORIAN.

Výsledek a pravděpodobné rozuzlení:

Pan farář, P. Petr Stejskal, za nic na světě nechce mne přijati do své církve. Bude nutno stěhovati se jinam, někam blíže k Římu, a tyto kněze ponechati mocné Ruce božské Spravedlnosti!

— — — — —
— — — — —

Nikoliv, nebylo třeba. Pan farář z obav před mrtvičkou změnil místo, odebrav se do Rozseče, v domnění, že se to tam lépe a pohodlněji bude čekat na Spravedlnost Posledního Soudu!

Jistému Hebreovi,

jenž sice jako většina nynějších potomků Abrahamových přestal čekati Messiáše, jenž však liší se od ostatních židovských i křesťanských modloslužebníků tím, že pominuv Zlaté Tele rozpomíná se ve světlých okamžicích na Ztracený Ráj a tak stal se hodným naší pozornosti.

Zasílám Vám žádaného a slíbeného Bloy, pokud není rozebrán. Z knih těch poznáte směr našich snah, nikoliv „překládaných“ (což u pitomců ztotožňuje se často s papouškováním) z ducha latinské rasy do ducha slovanského rodu, jak se prostřední rádi domnívají, nýbrž vyvěrajících z téhož Ducha, jenž v knihách svatých nazývá se Duchem Pravdy a Utěшитelem. „Literárně“ převod knih jest, jak jen možno, doslovný.

Pokud se týká Vaší návštěvy do Staré Říše, upozorňuju, že by bylo dobře napřed oznámiti mi den, v němž zamýšlíte přijíti, byste mne zastal doma. Nerad bych totiž, abyste obtížnou cestu k nám konal nadarmo. Kromě toho prosím Vás, aby to nebylo v neděli, ve svátky nebo v dni takové jako Dušiček, jež jsem si navykl slaviti s Církví v samotě, daleko ode všech zájmů naší pěk-

ňounké doby, daleko i od t. zv. kultury, „literární“ a „uměleckou“ nevyjímaje.

Konečně dalek jsa poblouznění a pošetilství anarchismu, ba spíše, jakožto vášnivý pěstitel svých individuálních zálib, kloně se, po světsku řečeno, k autokratorství ve smyslu Pána, jehož jméno jest **ADMIRABILIS, CONSILIARIUS, JEHOVA, FORTIS, PATER FUTURI SECULI, PRINCEPS PACIS**, prosím Vás snažně, byste v případě své návštěvy v mé přítomnosti nebo v přítomnosti mých přátel, na území našem, jež nikterak není neutrální, a na němž za vyprávění podobné anekdotky, jak ona o Vašem posměšně rouhačném pronesení Nejsvětějšího Jména v tak zv. „křesťanském pozdravu“ ve chvíli, když à la „panáček“ vyšel jste šťastně z pod ostří břitvy holičovy, snadno by se přihoditi mohla nějaká nepříjemnůstka více méně lehčího nebo těžšího rozbití huby, byste tedy na tomto našem území buď vůbec Jmen Nejsvětějších nevyslovoval, a nebo, jestli nesnadno Vám zastaralého zvyku přemoci, byste tak činil s uctivou šetrností, když ne k *Největším z Krve svého rodu*, tedy aspoň k tisícletému právu křesťanů na Moravě, kteří, milostivě byvše uchováni před všeobecným morem buržoas-

niho zhloupnutí, dosud v lidského pokolení *Spásu skrze Židy* doufati nepřestávají.

Ačkoliv neručíme tedy za to, že budeme snášenlivými a pokojnými assistenty posměchu a potupy **PÁNA A SPASITELE JEŽÍŠE NAZARETSKÉHO** i Jeho matky **MARIE, NEPOSKVRNĚNÉHO POČETÍ**, přece přejeme si, byste nepovažoval list tento za nic jiného, než za upřímný projev našich bohumilých úmyslův a nejlepší vůle.

Přátelsky

JOSEF FLORIAN.

P. S. Za zprávu o hebrejských oněch gramatikách díky. Opatřím si obě.

Stará Říše, 9. srpna 1908.

Tomu

z veledůstojných Pánů nejdůstojnější bisk. konsistoře v Brně, jenž prosadil v sezení ze dne 19. července 1908, téže konsistoře, a do veřejnosti tím uvedl pod č. 2997. s podpisy Jana Kř. Vojtěcha, arcijáhna a Dr. Jak. Hodra,

kancléře, výnos, v němž se hrubě a beze studu praví, že zjevení La Saletteská „jsou postavena na index,“

tomu,

dříve než se odebere k jinému, mnohem delšímu sezení, slušno křesťansky toto podotknouti: Když pan biskup zakázal četbu brožurky Melaniiny v mém překladě, mohl v nejzazším případě býti mu důvodem neb aspoň pohnutkou k záповědi špatný překlad nebo špatné vydání originálu. Překlad sice byl pořízen dle zinkografické reprodukce původního vydání, jež Melanie definitivně schválila v říjnu 1904., a překládáno bylo pokud možno, věrně, až „otrocky“, s galismy, jak se vyjádřil spisovatel kněz dp. S. Bouška, přece však lidskou nedostatečností mohlo se tam vlouditi něco, co by potřebovalo opravy. Jsou zde tedy aspoň možné pohnutky k zákazu a nanejvýš možno jej považovati za přenáhlenost, již se časem bude litovati.

Avšak odsuzovati dnes rčením takovým: „Zjevení La Salette-ské jest postaveno na index“, tento, pro věrného katolíka NESPOR-NÝ fakt, učiniti tak sverepě a drze po všech projevech, schváleních a rozhodnutích Svaté Stolicе Římské, jest přímo šílenstvím

zatvrzelosti nebo zaslepenosti, v každém případě vytrvalým hřešením proti Duchu Svátému, ne-li stavem posedlosti, což vše mocná Paní La Salette-ská dlouho bez trestu neponechá!

Své nejdůstojnější církevní vrchnosti
v nejhlubší úctě

JOSEF FLORIAN.

Případ s „theologickou“ krysou,

10. srpna 1909.

Zavěsila se na paty nynějšího našeho pana faráře a poněvadž pozornost byla rozptýlena přítomností jiných ještě hostů, proklouzla do mé knihovny dne 10. srpna v úterý. Zatoulala se všetečně na Českomoravskou vysočinu až odkudsi z Králohradecké dieceze, kdež, jak známo, podobným potkanům a krysám sakristijním nejlépe se daří. Srstí, očkama, končetinami, čichem atd. neliší se příliš od obyčejných školských myší. Nad míru však vyvinut jest její smysl kritický, jemuž bylo možno projevit se u nás hlavně ve dvou případech. Když jsme vyslovili domněnku,

že Pán Bůh jistě neví všechno, co se děje v naší neb i králohradecké diecezi, a dle všech příznaků dlouho ještě hodlá nevědět, upozornila nás vážně, že Pán Bůh jest vše-vědoucí. A když jsme vyslovili touhu mnohých duší po příchodu Pána, Krále, s nímž kralovati budou svědkové Jeho tisíc let, a před nímž Náměstek Jeho rád přiřadí se k těm „živým“, kteří se neklaněli šelmě, stává se tak sám poddaným a skládaje přepokorně účty z vladařství k nohám Páně, jak se sluší na věrného místodržitele, tu hájil náš milý kostelní potkan práva Náměstkova proti svobodě Kristově a stanovil dogmaticky, že zde na zemi nelze si mysliti Církev Kristovu bez náměstka. Zakotvivši (opět krysa) v přesvědčení, že holdujeme bludům chiliastickým, — toť obyčejné útočiště všech theologických nedochůdčat a ledajáček, — schovala se hbitě — ze strachu před koštětem — za vyduté hřbety velkých foliantů Kornelia a Lapide, dala se s tím naložiti do podpalubního harampátí přepravné firmy strany katolicko-národní a tak šťastně a bezplatně doplula až do Svatopelechu . .

Aby se předešlo nedorozumění,

stůjž zde na způsob decrescenda toto přátelské napomenutí :

Nedobře, nesprávně i nekřesťansky jednají, kdož, nevěnujíce dostatečné pozornosti symbolické stránce těchto poznámek a domnívajíce se, že neudržitelně srdce naše překypuje mravokárstvím a pranýřováním *jistých* osobností, míst, atd., vyhledávají v schematismu ty, kdož *dobrovolně* přicházejí nám státi modelem. Kdo na př. v takovém výstižném pojmenování „Svatopelech“ nechce rozjímati ohavnou, slizkou havěť strany katolicko-národní, ať v Čechách, na Moravě, ve Francii nebo v Německu, v Evropě nebo v Americe, zbytečně se rozčiluje a jen ztrácí u nás snad jedinou příležitost, by v chaozu a lomozu stran rozpoznal obludný, nemožný, v historii temnot neslýchaný dosud stav křesťanů, kteří si šíleně umínili vyvzdorovati Pravdě zjevené a usvědčiti ze lži Vtělené Slovo, a proti věčnému Evangeliu (Mat. VI, 24.) mermomocí usilují o to, aby sloužení nejen dvěma, nýbrž množstvím pánů uvedli ve skutek, okázale tak triumfující Poslušností *výsměšnou*, která v oboru Neposlušnosti jest tím, čím v oboru

Smilstva jest t. zv. Smilstvo perversní, totiž nejrafinovanější, nejsubtilnější, a při tom nejvazčejší Neposlušností!!

Redakci „Slovanského světa“ do Krakova,

která nám ustavičným zasíláním svých tlustých polských čísel mermomocí chce dodati chuti a namluviti, že by nám sloužila k duhu jejich modernisticko - vědecko-realisticcko-slovanská¹⁾ řezaňka z několika slovanských snopů, rozestavených po parlamentech a kolem zelených stolů politikářů a školometů, toto na lístku :

Prosím Vás, netrapte nás *Svým* Slovan-
ským světem.

Neboť svět je pořád stejný,
lidé ho nezmění,
plivni si stokrát do moře,
ono se nezpění.

(Havlíčkův Křest.)

¹⁾ „Swiat Slowanski“ „Hlídka,“ „Nový Věk“ atd. atd., jaká to sebranka plazů, jaká havěť, jaké červiště!

Filantropové prosí žebráky za podporu.

Ctěné Marii K., která mne upomíná o odpověď na jakousi výzvu z výboru, jemuž předsedá opat Method Zavoral a jenž podjává výchovu děvčátek a pannen pánů buržoá na veřejném gymnasiu „v duchu křesťanském a českém s plným zřetelem k požadavkům dnešního života soukromého (! ?) i veřejného (! ?),“ prosí mne za podporu:

Nikdy jsem nepracoval v oboru filantropie a skutečně nevěděl jsem, že se má také odpovídati, když nám pošta předloží podobné projekty, jako ten Váš ústav pro chov děvčat. Domníval jsem se, že v proudu adres přiletla se Vám pod ruku i moje adresa, byvši přivolána na prah pozornosti právě vydanou „Historií beze jména“ v mém překladě. Že by někdo vážně spoléhal na mou pomoc žebráka a to ještě ve snaze — no, abych krátce a upřímně se vyjádřil — při nejmenším směšné, ani ve snách mi nenapadlo. Promiňte tedy mé nedovtipnosti člověka z podsvětí (ten seznam dám a pánů jsem prohlížel a nebylo možno ubrániti se dojmu nebešťanů), jenž sice jakž takž dovede

zastati místo Kerbera Pokladů Pokorných, k Olympu však zraků svých povznést se neodvažuje.

S pozdravem

JOSEF FLORIAN.

Příspěvek k dějinám „prasat modlitby.“

Na dryáčnickém plakátě, na vnitřní stěně kostelní okázale vyvěšeném, jímž se věřící farnosti Staro-Říšské zvou, by se s jakýmsi „spolkem (!) poutnickým,“ (!!) pustili na pouť do Svaté Země, mezi jiným též takto čteme: . . . *Nebezpečí smrti vyloučeno . . . O všemožné pohodlí poutníků postaráno . . .*

Když na to upozorňuju přátele, tu tito ještě dodávají: I kuřácké kabinety mají i hráčské kumbálky. Ostatně, proč se diviti, když moderní kluby poutnické postaraly se i o záchody na — Kalvarii. I to již jest pro historii prasat modlitby v evropském tisku zaznamenáno.

Ještě jeden konsistorní výnos,

ze dne 17. března 1910., opět o Zjevení La Saletteském, tentokrát s výzvou, bych na něj odpověděl.

Přezkoumav bedlivě vůli Boží, činím toto!
Na krásný ruční italský papír ozdobně napsal jsem :

ILLE AUTEM TACEBAT, ET
NIHIL RESPONDIT. (Marc. XIV, 61 ¹⁾)

a připojiv balíček s právě dohotovenou *Pohřební Řečí* nad Melanií, prorokyní XIX. století, na obalový papír této brožurky zřetelně jsem poznamenal :

SI HI TACUERINT, LAPIDES
CLAMABUNT (Luc. XIX, 40) ²⁾)

Že tyto *kameny* budou pak mluvití řečí *kamennou*, při níž každý arcí jako Sv. Štěpán nebude viděti nebe otevřené, nepodotknul jsem, nýbrž vše pečlivě zapečetiv odeslal nejdůstojnější biskupské konsistoři do Brna v největším vnitřním pokoji . . .

¹⁾ On pak mlčel a nic neodpověděl.

²⁾ Budou-li tyto mlčeti, kamenové volati budou.

Věnování,

vepsané jistému příteli do *Pohřební Řeči*
nad Melanií La Saletteskou:

CREDENDUM EST MAGIS SOLI MARIAE
VERACI, QUAM JUDAEORUM TURBAE
FALLACI. ¹⁾

(Hymnus „Victimae Paschali“)

¹⁾ Věřiti dlužno více jediné Marii pravdomluvné,
než Židův rotě lživé.

Prof. Dr. Sedláčkovi:

Referuje mi dnes jeden z Vašich poslu-
chačů, že jste v přednášce, tedy eks ka-
thedra, vyznal a nezapřel, že jste byl na La
Salettě, že *však nemůžete říci o zjevení*
tom ani ano, ani ne.

Nemaje kathedry se stálou gáží, aspoň
pod okny Vašich „poslucháren“ dovolím si
hlasitě takto promluvit:

I já byl na La Salettě. Tvrdím však vý-
slovně, zřejmě proti Vašemu dobrozdání, že

každý návštěvník tohoto poutního místa musí říci nikoliv: ano nebo ne, nýbrž *ano*, zde se Matka Boží zjevila, aby neobyčejné zvěsti lidu přinesla. Musí říci toto *ano* nutně a nevyhnutelně, nechce-li býti podoben onomu psu neb jinému kusu dobytka ze stáda obou omilostněných pastevců; i tato boží hovádka byla na La Salettě, ba přítomna samému aktu Zjevení, sestoupila však se Svaté Hory v obvyklém svém dobytčím „myšlení“, „cí-tění“ a „chtění“, zůstávající nezviklatelně i dále věrna svému rodu, své výchově, svým návykům psů, telat, krav, volů, krátce svému osudu živočichů nevinných, čímž ráčí se jaksí lišiti od Vaší důstojnosti . . .

Jistému čekateli oltáře,

jenž jakožto bohoslovec Brněnského
alumnátu má býti „ctihodný“.

K tomu, co jste napsal jakožto doprovod
20 ti K na ústřížek poukázky mému příteli,
dlužno toto podotknouti:

„Jaké máte o překladateli Bloy názory,
na tom nám pramálo záleží, a do Soudného

Dne nikdo od nás nebude vás o lepších poučovati.

Avšak dle toho, když pravíte, že dílo Leona Bloy o „Synu Ludvíka XVI.“ jest „vaším poměrům příliš vzdálené“, byli jsme nuceni usouditi zase my, že vlastně „vaším poměrům“ dílem nejvzdálenějším bude asi Bible vůbec a Evangelium zvláště.

Doufaje, že to nemluvíte za oněch dvácte, kteří si též knížku Bloy ponechali, znamenám se shovívavě

JOSEF FLORIAN.

S tou „vůní Moravy“ a s těmi „smradisky potvornými“ pobavil jste mne. Štěstí, že aspoň páni buržoové mají vždy něco pro zasmání na tomto světě!

Včerejší „ctihodný“ píše plačtivě a pobožně. Odpověď:

Rozváživše dostatečně Vaše podání ze dne blah. Klementa Marie Hofbauera, vyznavače, rozhodli jsme se, přes to, že „jste mlád a že nemáte moci učící“, jak pravíte, přijmouti Vás mezi své starší a — benigne, jak tomu chce sv. Pavel, — propůjčujeme Vám tyto dvě výhody:

Dovoluje se Vám předně vstup do našeho domu v kteroukoliv hodinu a to bez předběžných opovědí a ohlašování. Ve smyslu tom byly již služebnictvu dány patřičné pokyny.

Za druhé z úkolu, k němuž jste se nám prvně nabízel, slovem podaným Našemu milému př. dp. J. D., a jehož se teď tak rozhodně zříkáte, Vás též milerádi propouštíme, takže „pro zasmání nám sloužit nikterak nemusíte“, anžto, jak píšete, pro oblibu v pláčích nad hříchy svými a nad nedostatkem křesťanství lidských duší, nebylo vám dosud možno dodělati se po této stránce takové praxe, již zapotřebí k náležité kvalifikaci dvorských šašků.

Zároveň, usoudivše z vaší „víry v život věčný a v milosrdenství Boha“, že oceníte náležitě, co se vám tuto blahosklonně ve dvou právě uvedených bodech uděluje, odvažujeme se doufat, že důvěru, již vás tímto připsím ctíme, nezklamete, nýbrž že naopak se přičiníte, byste se jí hodným stal.

m. p. JOSEF FLORIAN.

Dáno ve Staré Říši, v den sv. Patrika, apošt. Iru,
bl. Jana Sarkandra, sv. Gertrudy Léta Páně 1905.

Jistému pensistovi, v němž ani odpočinek nekrotí pedagogický zápal.

V rozhovoru s mým svatodušním hostem p. O. T. z M., když jste se ho vyptával na zaměstnání, jemuž se chce v budoucnosti věnovati, pohrdlivě jaksi jste dodal, zda nehodlá být takovým jako „*tam ti*“. Dle souvislosti všech okolností jest patrno, že toto „*tam ti*“ vztahuje se na mne a moje přátele. Chtěje vás ušetřiti marných námah, upřímně s Vámi sděluju, že mne dávno přestalo zajímati, co si o mém zaměstnání, jež vás rozhořčuje do té míry, že je dáváte za odstrašující příklad svému příbuznému, co si tedy o tomto *mém* zaměstnání myslí občané *vašeho* zaměstnání.¹⁾

Dále prosil bych vás, byste nespoléhal příliš na své šediny a ušetřil *moje* lidi podobných výpadů, jak se stalo ve veřejné místnosti hostince p. T. v úterý. Slušelo by více vašemu stáří, jež Pán Bůh propůjčuje

¹⁾ Poznámka Redakce: Běží zde o rozdíl dob a stavů: Stav pána z Nemanic z křižáckých výprav proti stavu pensisty v housenčí funkci prasečího blahobytu moderní doby „na národa roli dědičné“.

lidem, by se mohli lépe připravit na smrt a dohonit, co v mládí promeškali, byste se nevkládal tak zprudka do záležitostí, o nichž jste slyšel cosi zvonit, do nichž jste však dosud náležitě nevníkl.

V dobré vůli

JOSEF FLORIAN.

23. července 1909.

Důstojný pane,

Jest to tak podivné! Někdy mne pětikoruna více oslní a nadchne než dnešních 100 K, jež, jak píšete, obdržel jste pro nás od svého amerického hosta, jehož jsme i my, zapomenuvše na okamžik na svůj stav Vyobcovaných, strojili se uvítati a jenž nás na své cestě z Jerusalema do Jericha tak levitsky pominul. Ba, jest mi z nich i jaksi smutno, popadá mne táž melancholie, jako při Vašem posledním lístku. Nu, budiž Pánu Bohu poručeno . . . Když by se člověk, příliš zaujatý některým ze svých bližních, tím více pak některým z přátel, dlouho hrabal ve svých citech, snadno by se mohl připodob-

nití těm, kteří dlouho pláčí nad drahými nebožtíky a tím je vlastně v cestě zdržují ..

Tedy ano, budeme pokračovati, a jako až dosavád každodenně za O. Z. se modlíti dobrou modlitbou k *Srdci, Jež jest králem a ústředím všech srdcí!*

Vám za ochotu díky a srdečný pozdrav.

JOSEF FLORIAN.

Po devítidenní pobožnosti.

Milá Marie !

Myslel jsem, že ti přijdu velice vhod, když ti opíšu z výnosu svatého Otce Pia X. to nejdůležitější, co se týká častého a denního přijímání. Když jsem tě viděl po tolik dní za sebou u oltáře, musel jsem si říci, že za tolik statečnosti zasluhuješ mé pozornosti, i dal jsem si tu práci a napsal jsem ti základní ta pravidla, bys mohla sama se poučiti, v čem *dnešní kněží, odstrašující to příkladové zločinné neposlušnosti*, nechtějí sobě svěřené stádo poučovati.¹⁾

¹⁾ Bylo to ještě za dob P. Petra Stejskala, neblahé paměti.

Vidím však, že přistupuješ ke Stolu Páně čím dál tím řidčeji a že jsem tě tedy zbytečně vyrušoval.

Vrať mi tedy, prosím tě, ony lístky. Snad najdu někoho jiného, kdo by byl ochotnější přání Božímu vyhověti a kdo by oněch základních pravidel více k spáse duše své použil než ti, kteří po vykonané *devítidenní pobožnosti* byvše vyslyšeni, již tolik Pána Boha nepotřebují.

JOSEF FLORIAN.

Na den sv. Filipa a Jakuba 1907.

Slavné knihkupectví

Benediktinů Rajhradských v Brně.

S radostí bych Vaši ctěnou objednávku na Hella dal co nejrychleji vyřídit, kdybych nebyl býval nucen již od hezké doby ustanovit se *pevně* na tom, že knihkupcům poskytneme naše publikace jedině pod tou podmínkou, když si objednají větších svazků *najednou* nejméně 5 ex. Poněvadž pak Církve svatá příznivě jest podnikání našemu nakloněna, činíme tímto výnosem s knihku-

pectvy tak zv. katolickými čestnou výjimku a ono „nejméně“ stanovujeme aspoň na 10 exempl.

Přejete-li si tedy těchto 10 exempl., pošlete nám nejméně 30 K a my pak obratem Vám dopravíme 10 knížek po 4 K, na nichž můžete při poněkud příznivějším trhu nejméně 10 K vyzískati, a tato okolnost, myslíme, postačiti musí obchodníku, by vsadil bez obavy, že se napálí.

Svěřující se prozatím vlnám libého snění pod hvězdou Naděje, hledíme vstříc ctěné Vaší objednávce ve smyslu výše naznačeném a znamenáme se s úctou

JOSEF FLORIAN.

28. května 1908.

Jistému Ssavci bez výčepu.

Začíná se proslýchati po městečku cosi, co vyšlo z vašeho krámu, z vaší putyky nebo z vaší huby, krátce z kteréhosi sviňského místa, vaší správě svěřeného. Týká se to milosrdných sester, jež sbíraly 26. t. m. po Staré Říši almužnu. Že prý, „kdož ví, co to

bylo zač, že to se teď leckdo může přestrojit za jeptišky a toulat se po domech, že jsou to takové pobudy“ atd.

Ctihodné ty Sestry byly po čas své práce v okolí mými hosty. I upozorňuju vás prozatím, byste skryl podobné kramářské žvasty a tlachy aspoň tak pečlivě, jako skrýváte ve svém kumbálku za krámem, v oné „šambr separé“, před světlem božím a okem policie ožraly, kteří tam chodí pod titulem denních hostí vašeho domu, ve vaší kořalce a pod vaší ochranou utápět rozum a propíjet chleba svých žen a dětí.

Bez úcty a bez pozdravu

JOSEF FLORIAN.

28. dubna 1910.

Ctěný pane st!

Před chvílkou volali mne do síně chalupy, v níž právě bydlím, a tam Váš synek-školák začal mi vyřizovati jakýsi úřední dotaz o almužně, zda jsem totiž dal kterému ubožáčce sukni, že prý se četníci ptají. Známo, že sukni nenosím; i vypravil jsem hbitě hochu za prah,

jak se slušelo. Jen prosím Vás pro podruhé, byste volil jiné lidi k podobným poselstvím. Neboť jeho přítomností vyvolán byl v mé paměti nepříjemný dojem. Před nedávnem totiž chlapec ten stoje před Vašimi, šťval na kolemjdoucí osobu psa, právě když kdosi z mých lidí šel poblíž Vašeho stavení. Po jeho odchodu od nás byl jsem upozorněn na to, že právě on to byl, a poněvadž mám po čertech málo chuti rokovati a vyjednávati s *uličníky*, ať už vzkaz, s nímž jsou posláni, jest jakýkoliv, doufám, že bude příště laskavě vzat ohled na přání výše vyslovené. Jinak o mé loyaltě netřeba pochybovati. V úctě

JOSEF FLORIAN.

Ve Staré Říši, 17. března, ve čtvrtek před nedělí květnou.

**Velbloud v uchu jehly, té, jež
cedí komáry.**

Milá Marie!

Kdybys byla mi tehdy, když jsem tě o to žádal a tolik potřeboval, *půjčila peníze*, přijal bych s povděkem když ne hadříky, jež

ve formě šatečků, čepiček, punčošek atd. posíláš dětem, tedy aspoň tvou dobrou vůli; avšak cedění komárů se mi nelíbí a proto nediv se, když ti to vracím.

J. F.

Ještě toto: U mne, jakožto křesťana menší dokonalosti, hned po nezdařených pokusech o *půjčku peněz* u těch, kteří je mají, jako ty, na úrok uloženy, přetrhují se poslední nitky, jimiž jsme zde na zemi spojeni v tak zv. *obcování křesťanů*. Proto nemůžeš-li se zmoci ve svém srdci na tolik důvěry ke mně, jaké třeba k zápůjčce mizerných pár set korun, budu ti velmi vděčen, když se vůbec ke mně hlásiti přestaneš.

Milý pane Bitnare!

Snad jest ve Vás mnohem více dobré vůle, než Vám jí možno na veřejnost projevit na tak krátkém řetízku, na němž Vás chefové Meditací drží od té doby, kdy se jim propůjčujete „býti v čele“.

Rozumně tedy doufám, že se pokusíte u slavného redakčního sboru prosadit tuto moji žádost:

Račiž slavný redakční sbore Meditací do-

voliti, by na některém okázalejším místě nejbližšího čísla Vaší revue mohli čtenáři vaši přečísti si k spáse duší svých takovýto odstaveček:

OPRAVA.

Byvše upozorněni, opravujeme rádi, v čem pochybil náš p. referent v dubnovém svazku (5. a 6.) Meditací na str. 413. při posudku *Pohřební Řeči* nad Melaním, vydané Studium ve Staré Říši na Moravě.

Po všech dosavadních projevech svatě Apoštolské Stolicе nemožno o Zjevení La Saletteském v tisku *katolickém* připustiti větu takovouto: „Církev posud nepronesla definitivního rozřešení této tajuplné bytosti (!) a celé události.“

Neboť Církev, t. j. v tomto případě Neomylná Hlava Církve, Římský Papež, učinila vše, co obyčejně činí, když schvaluje Zjevení, Kult, atd., všechno, co na př. učinila pro zjevení Lurdské. Jedině liturgický formulář kultu *Té, která pláče*, nebyl dosud pro celou Církev zaveden, jak se stalo — a to teprve předloni — ke cti Zjevení Neposkvrněného Početí, „in festo Apparitionis B. M. V. Immaculatae“. Tento projev však Svatá Stolicе řídívá již více dle toho, jak všeobecnost toho

kterého kultu se rozmohla po diecezích, jakého ohlasu nabyli v srdcích věřících, tajemně tedy dle zásluhy Církve bojující, jakož i často k vůli slavnostnějšímu sankcionování Dogmatu a proto nikterak nemůže to býti na újmu Zjevení, jež dosud *svou povahou* k tomuto liturgickému všeobecnému gestu nepohnulo Církev, jež jinak plně, „definitivně“, „církevně“, svrchovaně bylo potvrzeno.

Z toho, že věřící k němu tak chladně se zachovali, že lkáním své Matky a Královny „dvěře srdcí“ neotevřeli, jak po tom Nebeský Dvůr dychtěl, a jak by se bylo i přirozeně očekávalo, nesmí se podezřívati hodnota Zjevení, nebo vlastně — a tam to směřuje — hodnota *Potvrzení, Schválení a Rozhodnutí Petrova Nástupce*, nýbrž spíše hodnota duší moderních křesťanů.

Slušelo se tedy zdržeti se povrchních poznámek, na chvat po nedbalém prolistování několika knížek (vždyť literatura La Saletteská tvoří celou bibliotheku!) na papír hozených, dokud aspoň *historicky* by se záležitost neprozkoumala. Neboť to se *mohlo*, i když osobně nesmírný dosah Události La Saletteské se podceňuje nebo nechápe . . .

* * *

Při této příležitosti nesmím opomenout upozorniti Vás, že o předůležité knize Leona Bloy: *Ta, která pláče*, vůbec u Vás nebylo referováno. Ba podezřívám právem dle několika řádků, jimiž v posledním čísle Zjevení La Saletteské *odbyváte*, že knihu tu žádný z Vašich referentů ani nepřečetl. Kdyby se byla přečtla, jistě byste se byli přičinili, aby vznešené křesťanské slovo MEDITACE nebylo nádavkem k ostatnímu, čím již jste je pomazali, zostuzováno takovým jalovým kvokáním a koktáním, v němž co věta, to směšný nesmysl; „definitivní *rozřešení* tajuplné bytosti a celé události“, „v katolicismu jest mnoho mystiky“ (bodejť!), „krásnou češtinou podávají se tu pravdy náboženské duši moderního studenta“ atd., atd.

Řekněte mi, prosím Vás, můžete-li arcibez porušení redakčního tajemství: jest pan Jos. Pospíšil, autor zajímavého „Pokušení“ také panáček? A zvláště, dostane se s tou slečnou Kamilou do postele už v příštím čísle nebo nedostane? Na tom záleží k vůli dramatickému rozuzlení takových aktů idylické prostoty a upřímnosti. Neboť protáhne-li se namlouvání, suzlování a rozuzlování sce-

neríť lásky kněze a herečky ještě na několik čísel, ztratí na ceně plod i plození, ať se to pak vezme fyziologicky nebo psychologicky . . . , dle písně, že z velkého milování málo kdy co bývá.

Zamýšlené podání, na něž neo- bešlo . . .

Vaše biskupská Milosti!

V hluboké úctě podepsaný stal se v několika právě minulých letech často bezděčným svědkem mnohých výnosů nejd. bisk. konsistoře, jež v historii diecese brněnské nebudou se vyjímati jako doklady moudrosti, horlivosti, opatrnosti a spravedlnosti doktorů, v nynější konsistoři zasedajících. Poněvadž výnos pod č. 3187 ze dne 19. července 1906, udělený mé maličkosti jakožto odpověď na mou stížnost na pana faráře P. Petra Stejskala, více však ještě neslýchaný, v aktech církevních snad jedinečný výnos ze dne 17. března 1910, rovněž udělený mé maličkosti, který již po stránce formální koncepce budí vážné obavy, zda stylisátor není pomaten nebo zda nebyl ve stavu opilé nepřičetnosti,

řadí se celým duchem svým k takovýmto le-
dabyle do veřejnosti vyhozeným listinám, po-
važuju za svou povinnost na tuto povrchnost,
neřku-li nedbalost rádců Vaší Milosti upo-
zorniti, aby jich neschopností, nebo schválnou,
v jistých případech tak výhodnou nepozorností
Autorita biskupské konsistoře a tím i Autorita
Vaší biskupské Milosti v přílišnou nevážnost
před Církví nevešla.

Račiž Vaše biskupská Milost s myslí ot-
covskou přijmouti ujištění povinné úcty a pod-
dannosti.

JOSEF FLORIAN.

Závěrek Otce Fabera:

„ . . . Nic není úžasnějšího, než malá
víra těch, kteří mají nějakou víru vůbec. Nej-
lepší lidé jeví se méně lepšími než zrádci,
Heroové jsou vzácní; k heroismu docházejí
pomalu; a když dospěli vrcholu, odcházejí
do končin skrytých v Bohu a jsou ztraceni
pro zemi. Kdož jsou nazýváni dobrými lidmi,
jsou méně lepší než zrádci, chtějíce vždy
povolovati, kompromissy činiti, světu napolo
z cesty ustupovati. Nedovolují si s ničímí

zájmy volně nakládati, jen s Božími. Nemají odvahy na žádné právo, leda na Božské. Boha házejí přes palubu — jako Jonáše — velrybě světa stále a stále. Toť jejich zaměstnání a povolání. Tak se to má s „dobrou stranou,“ s „dobrou spořádanou společností“ Avšak i pod tímto smělym zle-zacházením a tímto srdceprázdným zrádčováním Bůh stále zachovává pokoj. Jest mlčenlivý pod urážkami, jako byl Ježíš před tribunály.“

* * *

Ano, to souvisí: Mlčení Páně před tribunály a Melancholie rukou . . .

KOREKTURA ČESKÉHO PŘEKLADU HELLOVY KNIHY ČLOVĚK, vydané Studiem ve Staré Říši na Moravě.

PŘEDBĚŽNÉ VYSVĚTLENÍ. Ačkoliv, nešetříce námahou ani penězy, přičinili jsme se ve všech přednějších francouzských antikvariátech, nemohli jsme nalézt k překladu *prvního* vydání originálu; dávno jest rozebráno a na trhu knižním se neobjevuje. A žádnému z pozdějších vydání nebylo věnováno tolik péče, by často vážná pochybení originálu překladatele nesvedla k přehmatům, jež až po vytištění knihy studiem ostatních děl Hellových daly se objeviti.

Bledý tisk prostřed knihy a v místech těch větší počet chyb dlužno omluviti náhlou oční chorobou tiskařovou, jenž v brzku na to zemřel. Pro vzdálenost tiskárny nebylo možno vydavatelstvu na práci dohlédnouti. Objeveno to bylo až po dodávce oněch archů. Přemístěním pak díla do jiné tiskárny způsobeno bylo ono chybné stránkování. Avšak obsah nikterak není dotčen, aniž přerušen. Od str. 424. jest stránkování o jeden arch zpozděno. Má tedy kniha nikoliv 484 stran, nýbrž 500.

Poněvadž pro ostatní dobré vlastnosti překladu ustrojí se nové vydání knihy této, — a to bohdá již dle prvního vydání originálu — až po rozebrání natisknutých pěti set exemplářů, prosíme čtenáře,

by prozatím laskavě dle této korektury, při níž byli překladateli nápomocni P. Matěj Fencel a Ant. Stráž, probrali knihu ještě jednou a závady opravili.

Strana	Řádek shora	<i>Místo</i>	<i>Má být</i>
11,	3,	Jednot ;	Jednot :
12	8	nesouvisejí	nesouvisí
12	11	souvisejí	souvisí
13	21	za niž	za nichž
21	11	slibovali	slibovaly
20	1	s hrůzou	hrůzou
23	6	radý	rády
24	20	Lakomec	Lakomec,
26	22	est	jest
27	2	odnesla vítězství	zvitězila
27	7	ze	se
42	8	obrátiš	obrátiš
46	29	nekoněčnu	nekonečnu
53	15	výrustky	výrůstky
53	17	výrustek	výrůstek
53	22	Pocituje	Pocitujete
54	1	ji	tu
57	4	čím si	cosi
60	1	jejích	jejich
63	4	pojí	připojuje
63	6	jeho	své
67	28	líší	liší
68	5	mysle	mysli
68	10	vzezření	vzezření,

Strana	Řádek shora	<i>Mlsto</i>	<i>Má býti</i>
68	30	řehnete-li	řeknete-li
69	3	přípovědí	přípovědi
72	31	vojáka	vojáka,
72	31	cítil	slíbil
73	15	Ulyses	Ulykses
76	11	výdává	vydává
83	30	lidé talentovaní	geniové
89	5	ztéto přítomnosti	za přítomnost
94	1	nejpravděpodob...	nejnepravděpod.
98	21	zneuctíti	zneuctiti
99	11	výčitek	výčitek
102	15	zvedá se	zvedá se
103	14	přítažlivosti	přítažlivosti
107	14	že když by	že, kdyby
111	19	matka	Matka
114	26	krerá	která
123	26	pošlebky	pošklebky
124	13	Montsquieu	Montesquieu
125	22	náš	svůj
125	30	zkrze	skrze
126	6	za ní,	za ní
132	26	zoufalství	zoufalství
134	15	vyší	vyšší
143	27	jest	jest,
146	9	pošpínil	pošpinil
148	6	toho	Toho
151	7	jíž	již
159	14	do té doby	od té doby

Strana	Řádek shora	<i>Misto</i>	<i>Má být</i>
160	28	nepřítomostin	nepřítomnosti
160	30	ho	Ho
161	3	jeho	Jeho
161	21	zvyky	zvyky
162	14	námitek	případů
165	23	on který	on, který
166	3	cviku	cvik
166	17	zkrášňuje	zkrásňuje
170	28	rostlinnou	rostlinnou,
174	21	slyšeli,	slyšeli
176	19	témže	v témže
177	12	slavnostnostní	slavnostností
177	28	silni	silni,
179	16	všech svých sil	všechny síly
181	22	kdož	jenž
182	5	svým	tvým
184	9	satirický	satyrický
201	21	upřímní	upřimní
211	15	vztýčíc	vztyčíc
218	13	vše	ničeho
222	32	méno	jméno
223	9	avšak	nýbrž
223	10	očistěného	očistěného
227	14	život	život,
231	14	mimo	vně
232	5	pohrožuje	pohružuje
238	23	také pravdivé.	přece skutečné.
244	10	rukách	rukou

Strana	Řádek shora	<i>Místo</i>	<i>Má být</i>
249	25	přítomné	současné
266	27	souz očinnost	souzločinnost
266	28	b udu	bludu
269	9	klamen	klamem
273	13	na niž	na niž
273	14	na níž	na niž
277	12	kříže	ke kříži
277	20	V	Na
277	24	by se zápasilo	abych zápasil
278	4	Luc.	Luk.
278	9	rozjímaje se	rozjímaje v Sobě
280	26	s životem	životem
		s držením	držením
280	29	na ni	naň
282	18	narážkou	narážkou, .
287	21	Non	Nam
	22	ei	et
293	13	z takové	s takové
308	26	jsou nešena	jest nesen
314	26	já Luther	já, Luther,
320	31	bláznoství	bláznovství
321	7	poškrvněným	poskrvněným
324	7	fakty	fakta
325	15	osvobozujíc	osvobozuje
325	22	jí	ji (ni)
326	25	nečistotě ?	nečistotě) ?
328	25	otrok.)	otrokem.)
337	11	člověk němý	člověk byl by němý

Strana	Řádek shora	<i>Mlsto</i>	<i>Má být</i>
339	27	ji uděliti	jí uděliti
344	10	rodití	rodití se
345	21	ničeho	nic
347	27	prosřední	prostřední
348	10	přednost a	přednost, a
348	12	líbuje	libuje
349	5	prosřednost	prostřednost
351	13	osobozen	osvobozen
353	22	neboť	že
353	31	aby	a by
360	17	rozdělují	se rozdělují
363	12	spíchají	spěchají
378	1	nápodobuje	napodobuje
379	21	chatá	kata
	22	chatá	kata
381	21	Ulysa	Ulyksa
384	3	časů?	časů!
386	12	pozměňujíc	pozměněná
	30	a	a to
389	1	Astynaxa	Astyanaxa
391		Ciceron	Cicero
400	22	dalo	dala
401	9	z jejích	z jejich
403	27	podajnost	poddajnost
408	25	Andromaky	Andromachy
413	23	věcích	věcech
417	26	mu	jí
422	8	obdivuhodny	obdivuhodni

Strana	Řádek shora	Místo	Má být
417	8	Šeredno	Šeredno,
419	4	úmysl	směr, snaha
428	1	Mluvil	Mluvalo
429	18	bezcestí	scestí
430	30	provedla	provedl
431	11	zabila	zabil
432	10	neumí	neumějí
444	13	závoju	závoje
	23	ji	jí
446	7	se podobati?	býti podoben?
447	20	kterou	které
465	29	jej	je

VĚTŠÍ ZMĚNY.

Str. 35. odstavec: *Ironil se udává... dlužno doplniti buď takto: Ironil se udává, jak daleko jsou od sebe ten, který mluví a ten, který poslouchá, nebo ten, o němž se mluví.* Doslovněji přeloženo takto: *Ironie jest vzdálenost, která povstává mezi tím, kdo mluví a tím, kdo poslouchá, nebo tím, o němž se mluví.*

Str. 44. v posledním odst. od konce řádek 3. nahraď tímto: *sblížen s Jednotou, sám se sebou se sblížil a*

Str. 94. v prvním odstavci po slově *neštěstí*, ku konci třetího řádku, čti po tečce takto: *Tomu, kdo by neznal člověka, věc zdála by se nemožná; tomu, kdo zná člověka, věc jest zřejma.*

Str. 158. v 5. odstavci čti lépe takto: *Když po přepřáhnul štěstí se nedostavuje k tomuto dostaveníčku, ozývá se žádost, bychom již přišli ku konci cesty; a když jsme dosáhli cíle, . . .*

Str. 181. dole: větu „*Kde jest svět vůči zrnu hořčičnému?*“ lépe takto vyjádři: *Jak se chová svět k zrnu hořčičnému?*

Str. 230. počínaje desátým řádkem na konci čti lépe takto: *Žasnouti znamená býti ohromen, a udeřením hromu jest jediným přirozeným děním, jehož by měl člověk zakusiti, když vidí, že lidem napadlo učiniti vědu bez Boha.*

Str. 249. odstavec počínající slovem *Věda* čti takto: *Věda, takto pojatá, jako stvůra mrtvá a určená mrtvým, učiněná ani ne k tomu, by je pohřbívala, nýbrž splše aby je vyhrabávala, Věda taková žádá si něčeho k své dokonalosti, na příklad života, lásky, oddechu.*

Str. 318. osmý řádek shora místo „*sama jest:*“ čti „*sama jest nezcizitelná:*“

Str. 358. v druhém odstavci, lépe takto: *Vyba-vil krásu utajenou otesav a odstraniv hmotu netvárnou, zkrušiv balvan, vyprostiv tvary vnitřní a neviditelné, které tajily krásu, . . .*

Str. 400. řádek 22. Místo „*jež mu dala zrod*“, lépe: „*kdež se zrodilo*“.

Str. 401. ř. 9. čti takto: *zdařlivost olupuje pokojnost o některé z jejích . . .*

